

نەو چىرۈكەنەي فېرى ژيانيان كىردىم

ۋ. نارى محمد شىروانى

مۇھسىن جەببىار

كىتەبىكە زىيارەت ئە جارىك دىيغۇنىيەتتە

چەند كۈرتە چىرۈكەنەي ناۋازى ھەموو سەردەم ۋ ۋلاتىك
پەرە ئە چىكەت ۋ سوود ۋ خوشى ۋ پەند
بۇ مامۇستايان ۋ راھىنەران - بۇ دايگان ۋ باۋگان
بۇ ھەموو لاۋىكەر كۆر يا كچ - بۇ ھەموو قوتابخانە ۋ مائىك

جوانترىن
دىيارى بۇ
گشت
بۇنەكان

مہ حسن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نہو چیروقانہی
ثیانیان فیترکردم

ناوی کتیب: نهو چیرۆکانه‌ی ژمانیان فیر کردم

ناوی نووسەر: موحسین جه‌بار

وه‌رگیرانی: ناری محمد شیروانی

دیزاینی ناره‌ره: احمد خالد

دیزاینی به‌رگ: رهمه‌زان عبدالله

چاپی: یه‌که‌م

سه‌ر په‌رشتی چاپ: نه‌ه‌رۆ محمود

پینوانه‌ی لا په‌ره: ۱۴ × ۲۰ سم

دیزاین: دار المناهج

ژماره‌ی سپاردن: ( ) ی سالی ۲۰۱۳ له‌به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی

کتیبخانه گشتیه‌کانی دراوه‌تی.

مافی له‌چاپدانه‌وه پارێزراوه بۆ بلاوکه‌ر

رینگه نادریت به چاپکردنی ئەم کتیبه یان به‌شیکه به هه‌موو شتیه‌کانی چاپکردن و

له‌به‌ر گرتنه‌وه و گواستنه‌وه وه‌رگیران و تۆمار کر دنی بیسرا و بیسراو کۆمپیوتنری

وه‌سافه‌کانی تر تمنها باش ره‌زامه‌ندی نووسراوی بلازکه‌ر نه‌میت

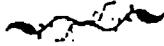
ئەو چىرۆكانەى ژيانىان فىر كردهم

نوسىنى
موحسىن جەبار

وەرگىزىنى لە عەرەبىيەو بە كوردى
ئارى محمد شىروانى

سالى ﴿ ٢٠١٣ ﴾

پیشکشہ

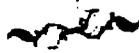

- ◀ بہانہ کی کہ چیروکیان لہم چیرو کہ ناوازانہ نووسیوہ تہوہ تا وہ ک
چرایہ کی رووناک کہرہوہ بو نہوہ گانی داہاتوو بمینیتہوہ.....
- ◀ بہ خانہ کی بلاو کردنہوہ و ہموو ٹہو کہ سانہ کی کہ بہ شدار بوون لہ
نامادہ کردن و لہ چا پدان و دابہ شکردنی ٹہم کتیبہ.....
- ◀ بہ خانہ وادہ خوشہ ویستہ کہم، و ہاوری نازیزہ کانم لہ سہرتاسہری
وولات، بہ گشت ماموستا بہ ریزہ کانم...

سویاسی ہمووتان دہ کہم، و نہم بہرہ مہ تان بہ دیاری
پیشکشہ دہ کہم، سازندیشم لہ لایہن خواوہیہ

مرحسین جہبار

پيشه‌کي

خوتنمرانی نازیزم، نومی هانی دام بۆ نووسینی نهم کتیبه پیوستی زوری نيمه بوو بۆ کۆکردنموی نهم چیرۆکه کورته پرمانا به‌خش و قدشمنگ و جوانانه له يه‌ک کتیبدا چونکه همره‌کينکياغان به پهرش و بلاوی له ناميلککيه‌ک يان له‌کتیبککدا خوتندوتمه‌وه و نه‌مه‌ش زه‌همتی زۆرمان بۆ دروست ده‌کات له کاتی گه‌رانموه بۆيان يان پاريزگارکريدنيان.

بۆيه هه‌لسام به کۆکردنموی جوانترين و خۆشترين چيرۆک له هه‌موو وولاته‌کان و سهرده‌مه‌کان، همر چيرۆککک وانيه‌که بۆ بۆنميه‌ک له بۆنه تاييه‌ت و گشتيه‌کان، بۆ خوله‌کانی راهيتان و فيزکردن، دانايش نهم شتعيه که باوه‌ردار به‌شويتيدا ده‌گه‌ریت.

فيز کردن به چيرۆک شتيازانکی کارگه‌ره له‌سهر ده‌روون و ناخی بيسهر و خوتنمران گه‌وره بن يان بچووک، چيرۆک گرنگيه‌کی زۆری هه‌يه له راکيشانی سه‌رغی که‌سه‌کان و هه‌سته‌کانيان و يه‌ککک له نامرازه سه‌رکه‌وتوه‌کان بۆ نايه‌شکردنی ماده‌ی زانستی به شتيازانکی ناسان و روون، بۆيه قورثانی په‌رۆز گرنگی زۆری داوه به نايه‌شکردنی چيرۆک چونکه خۆشی بۆ ده‌روون هه‌يه و ووره‌کان به‌هيز ده‌کات و په‌ند و نامۆزگاری ليه‌وره‌ده‌گه‌ریت.

نهمه به‌شی يه‌که‌می کتیبه‌که‌مانه و په‌نا به‌خوا هه‌ولده‌ده‌يين به‌شی تریشی لی چاپ بکه‌يين بۆ نهمی وه‌ک مۆم رینگای به‌رده‌م نهمه‌کانی داهااتوو رووناک بکاتمه‌وه له‌هه‌موو شوتین و سهرده‌مه‌ککدا.

له به‌شیککی نهم کتیبدا، گرنگی فيزکردن به چيرۆک، و چۆنيمتی نووسینی چيرۆک بۆتان نووسيه‌وه تاوه‌کو نيه‌وش بتوانن چيرۆکه گرنگه‌کاتان بنووسن و وینميه‌کمان بۆ ره‌وانه بکه‌ين تاوه‌کو له به‌شه‌کانی داهااتودا پشت به خوا بۆتانی بلاؤ بکه‌ينموه.

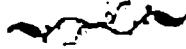

چۆن سوود لەم كۆتیبە وەردەگرت

- ① دەبیت نارەزۆویەکی بەهیزت هەبیت بۆ فیر بوون.
- ② هەر چیرۆکێک دوو جاری بووننەو بەر لەوێ بەجیتە سەر چیرۆکیکی تر.
- ③ هەر چیرۆکێکت خویندەوێ لای هارەلان و قوتابیان و مندالان باسی بکە.
- ④ لە کۆتایە هەر چیرۆکێکدا تۆزێک بوەستە و بیر لە ماناکانی بکەوێ و چۆن بتوانین بەمەندەکانی لە ژیاغان نەخام بەدەین.
- ⑤ دەست بکە بە پەپەرەو کردنی ئەزموونە بە سوودەکانی خاوەن چیرۆکەکان لە ژیاغانی رۆژانەدا تا ببیتە بەشێک لە نەریت.
- ⑥ تیننۆسیکی بچووک دیاری بکە بۆ نووسینەوێ ئەو دەستکەوتانەکی بەهزی پەپەرەو کردنی ئەم ئەزموون و چیرۆکە بە سوودانە بە دەستت هێناوێ.
- ⑦ چیرۆکە راستەقینە و سەرکەوتوێکانی خۆتمان بۆ بنووسەوێ کە لە ژیاغانی کرداری خۆت روویان داوێ و بۆمانی رهوانە بکە تا خویننەران سوودی لێوەرگرن.
- ⑧ ئەگەر سوودت لەم کۆتیبە بینی ئەوا لەلای کەسانی تر باسی بکە یان بە دیاری پێشکەشیانی بکە تا ببووننەوێ و پەیا مەکە بگات بە هەموو کەسێک.

فیترکردن به چیرۆك

خوای گهوره ده فەرمووت: «نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ» (یوسف: ۳)

چیرۆك توانایه کی به هێزی ههیه له راکیشانی سه رنجه كان، و كۆكردنه وهی ههسته كانی چیرۆك نووس، سه رووشتی چیرۆك وایكردوه خۆشه و یست بیته بۆ ناخی مرۆفه چونكه هه واتی پێشینهان و و رووداوه كان و شته ناوازه كانی تیدا كۆ ده بیته وه، سه ره پای نه مانه هه موو له هه ررا ده مینیتته وه و زۆر به كه می فه رامۆش ده كریته. له بهر نه وه یه قورنانی پیرۆز گرنگی تابه ته ی داوه به چیرۆك چونكه په ند و عیبه رت و دانایی و سه رگوزه شته ی تیدا كۆ ده بیته وه سه ره پای نه وه ی ئاسووده ییش به ناخی مرۆفه ده به خشیته.

قورنانی پیرۆز كاتیك كه چیرۆكێك ده گێریتته وه مه به سته ی پێی ته نها گێرانه وه ی رووداوه كه نیه به لكو وه رگرتنی دانایی و په ندو عیبه رت و مه سه له كانی یه كتاپه رسته یه كه له نیو دێر و لاپه ره كانیدا تیبینی ده كریته هه روه ها به یان كردنی حیكه مت و یاسا جیگێر و نه گۆره كانی خودا له نیو مرۆفه كاندا، هه ر له نیو نه مانه شدا روونكردنه وه ده رباره ی نه حكامی فیه قه ییش له نیو هه ندێكیان به دی ده كریته.

له بهر نه م رۆله گه وهره ی چیرۆك له بواری فیترکردن و په روه رده كردنی مرۆفه كان، دیقه ت بگه ره چۆن پێغه مبه ری خوا دروود و سه لاته و سه لامی خوای له سه ر بیته شیوازی چیرۆکی به كار ده هینیت بۆ په روه رده كردن و خۆپاگه ری و فیترکردنیان

نهمهش به زهقی له فوونهی چیرۆکی خه‌ببایی کورێ نهرت له سه‌ره‌تای بانگه‌وازی نی‌سلامیدا دهرده‌که‌وێت کاتێک ده‌یاننالاند له ژێر زه‌بر و زه‌نگ و نازار و نه‌شکه‌نجی قورپه‌شیه‌کان له مه‌که‌که‌دا، خه‌ببای ده‌لێت: روژێکیان چوینه لای پیغه‌مبه‌ری خوا (صلات و سه‌لامی خوای له‌سه‌ر بی‌ت) له ژێر سینه‌ری که‌عه‌دا دانیشته‌بو و عه‌باکه‌ی به‌خۆی دا دابوو و سه‌کالامان لای نه‌و کرد و گووتمان: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا بۆ داوای کۆمه‌کی و پشتیوانیمان بۆ ناکه‌ی، بۆ نزامان بۆ ناکه‌ی تاوه‌کو خوای گه‌وره له‌م نه‌هامه‌تی و ناخۆشیه‌ رزگارمان بکات؟ نه‌ویش له وه‌لامدا گوتی:

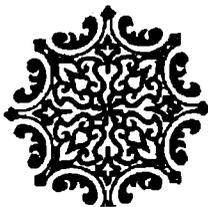
«پیاوانی پێش ئێوه ده‌هێنا و ده‌یانخسته ئێو چالێکه‌وه، پاشان مشارێکیان ده‌هێنا و له‌سه‌ر سه‌ریان دانه‌ناو ده‌یانکرد به‌ دووله‌ته‌وه و گوشت و نی‌سقا‌نیان له‌یه‌که‌تر جیا ده‌کرده‌وه و ئهم هه‌مه‌و کاره‌ پاشگه‌زی نه‌ده‌کرده‌وه له‌ نایینه‌که‌ی، سو‌تند به‌ خوا ئهم نایینه‌ سه‌ر ده‌که‌وێت و وای لێ‌دێت سوار نه‌سه‌پ (شوان) به‌ مێگه‌له‌ مه‌روه له سه‌نه‌اره‌ دێت به‌ره‌و حه‌ززه‌مه‌وت له‌هیچ شتێک ناترسیت جگه‌ له‌خوا و وپاشان گورگ، به‌لام ئێوه په‌له‌ ده‌که‌ن».

ئهم رووداوه‌ی که‌ پیغه‌مبه‌ری خوا بۆ خه‌ببایی باس کرد که‌ له‌ داها‌توودا رووده‌دات، گه‌ر تێرمان بۆ بکه‌ی، په‌ند و عیبه‌ه‌تی زۆر گه‌وره‌ی لێ‌وه‌ده‌گیریت، بۆ فوونه: پیغه‌مبه‌ری خوا ناشکرا ده‌کات که‌ نازار و نه‌شکه‌نجه‌دان یه‌کێکه‌ له‌ یاسا‌کانی خوا که‌ دوو‌چاری یه‌کتا‌په‌رستان ده‌بیته‌وه، هه‌روه‌ها باس له‌ خۆزا‌گری پێش‌یان ده‌کات به‌رامبه‌ر به‌ نازار و نه‌شکه‌نجه‌ و پاشگه‌ز نه‌بوونه‌و ه‌یان له‌ بیرو باوه‌ره‌که‌یان نه‌گه‌ر نرخه‌که‌ی ژیا‌نیشیان بوو‌یت، له‌لایه‌کی تر ئهم فه‌رمووده‌یه‌ لایه‌نێکی غه‌یبی و داها‌تووی ئهم نایینه‌ی ناشکرا کردوه که‌ دوا‌روژ بۆ ئهم نایینه‌یه‌ و سه‌رده‌که‌وێت و

بالادست ده بیټ، ښنجا له کۆتایی فەرمووده کهیدا گه وره یی نارامگرتن روون ده کاته وه و زه می په له کردن ده کات کاتیک ده فەرمووت: (به لām ښوه په له ده کهن).

کارتیکردن و باوهر پینان له رنی چیرۆکه وه

نه گهر پوره شیار بیت یان سمر کرده و همولی نموت ددها کار له کسانانی تر بکه میت و همولی نموه دده بیت باوهر یان پینانیت، بیگومان همول دده میت له رنی چیرۆک گیرانموه یان هینانموه ی نمونه بیت، ژیان بریتیه له زغیره یه ک چیرۆک و سیناریوی دوا به دوا یه کتر. چیرۆکه کانی خۆت به به لیتهاتوی و ناسانی بگیره وه تیبینی ده ک میت چۆن که سه کان تیکه لی چیرۆکه کت دهن و له گه لیا ده ژین و وه ک تو فیری نم پهنه کانی ناو چیرۆکه که دهن، به مهش ناسه واری قوول له ناخیاندا جیده هیلیت و ناسرپتموه. نه گهر پوره شیار بویت نموا ده بیت بزانی چۆن لیترانی چیرۆک خوانی به کار پینانیت بۆ کرد نموه ی نمندیشمی بهرامبره کانت و کاریان تی بکه میت، و له دوایدا باوهر یان پینانیت.

کاتیک که چیرۆک دمیگیریهوه لهبیرت بیت که :

◀ چیرۆک به ناسانی ههلتۆستی دهرونی کسانى تر دهگۆریت:

تۆ دهتوانیت له رتی چیرۆکوه لهگهڵ ئهو ههرزهکاره شکست خواردو و لاسارو بێ باکانه بکمیت تا کاربان بکهی و ههلتۆسته نینگهتیغهکانیان بگۆریت به پۆزهتیفانه .

◀ گوێ له چیرۆکی ئهوانی تر بگره:

پێتۆسته فیزی توانای بیستنی چیرۆکی ئهوانی تر ببیت شان بهشانی گێرانهوهی چیرۆک بۆیان، ئهمهش بهمهبهستی تینگهیشتنه له رهههنده دهروونیهکانیان تا دواتر بتوانی بهنتۆ ناخیاندا بجیت.

◀ یهکهجار چیرۆک پاشان رێنمونی:

دواهمین شت که خهلك لهتۆی چاوهروانه، گۆرنگرتنه له برێکی زۆرتر له رێنمایی ووشك و فهرمانی راستهوخۆ که بهشیوهی (بیکه یان مهیکه) دهبیست. بهلام سهرهرای ئهمانه ههموو دهکۆرت ئهمه مافی خۆت بیت وهك پهروهرشیار، بهلام دهبیت دان بهوش بنییت که ههرزهکاران نوقمی فهرمان و نههی کردن بوونه و توانای بری تریان نهماوه.

◀ چیرۆک... ئهو بههایانهن که باوهرم پێتهی:

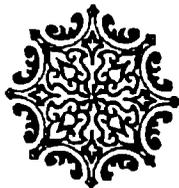
گومانی تێدانیه که باشتترین رێگه بۆ فێرکردنی ههر بههایهکی نهخلاقی و کرداری بریتیه له پێشهنگی باش. بهلام دووهم باشتترین رێگا بۆ ههمان مهبهست گێرانهوهی چیرۆکانهیه که گوزارشت له گۆرنگی ئهم بههایانه دهکات.

کاتیک که دهتۆیت نێمه رۆژه ئهمانهت و دهست پاکی دهگرتین لهگهڵ دهرووبرهمان نهوا ئهم قسهیه هیچ مانایهك نابهخشیت چونکه تنها بریتیه له چمئد ووشهیهك یان

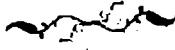
دروشینکی بریقه‌دار. به‌لام کاتیک که چیروکیتک دهربارهی فروشیارتک ده‌گیتریه‌وه که هه‌له‌ی به‌رامبهر کریاریتک کرد به‌لام دواتر هه‌ستی به هه‌له‌که‌ی خۆی کردو چوه لای کریاره‌که و داوای لیبووردنی لیکرد و نهم هه‌لتوتسته‌ی فروشیاره وای له کریاره‌که کرد که له‌جاران زیاتر شتی لیبکرت و متمانه‌ی زیاتری پینکات تۆ ئه‌لتیره‌دا په‌یامیکه‌ی روونت ئاراسته‌ی گوینگرات کردوه که ئه‌مانه‌ت مانای چی ده‌گه‌یه‌نیت و مه‌به‌ستت چی بوه له ریز گرتن له ئه‌مانه‌ت.

کاتیک که به فرمانبهره‌کانت ده‌نیت پتوتسه کارکردن له‌سهر بنه‌مای راشکاوی و هاوکاریکردنی یه‌کتر بیت، بۆی هه‌یه نهم قسانه‌ت لای ئه‌وان زۆر روون نه‌بیت و نه‌زانن مه‌به‌ستت له (راشکاوی و هاوکاریکردن) چی بیت. تۆ ووشه‌ت پیدان، به‌لام مانا یاخود نمونه یاخود چیروکیتک بۆ روونکردنه‌وه‌ی ووشه‌کانت پینه‌دان تا له‌مه‌به‌ستی نهم ووشانه‌ت تیبگه‌ن، که‌چی کاتیک چیروکی یه‌کیتک له‌و فرمانبهره که‌مه‌ترخه‌مانه‌یان بۆ ده‌گیتریه‌وه که چۆن به ئه‌نقه‌ست هه‌له‌کانی خۆی ده‌شارده‌وه و ده‌بخسته نه‌ستۆی هاواریکانی و چۆن ئه‌و کاره‌ی بوه هۆی ئه‌وه‌ی که ئه‌و کۆمپانیا یه‌ی که کاری لیده‌کات زبانی زۆر گه‌وره‌ی لیکه‌وت و دواتر بوه هۆی ده‌رکردنی له کاره‌که‌ی، ئه‌وا به‌م رینگه‌یه دلتیا ده‌بیت که په‌یامه‌که‌ت پینان گه‌یشته‌وه. شتیک له بیره‌وه‌ریدا ده‌مینه‌تته‌وه:

ئه‌وه‌ی له هه‌موو شتیک زیاتر له بیره‌وه‌ریدا ده‌مینه‌تته‌وه چیروکه.

فیرکردن و پهروهده کردنی مندال له ریڼی چیرۆکهوه

چیرۆک یه کیتکه له رهوشته جوانه خوشهویسته کانی لای گهوره و بچوک، چهنده چیرۆکهکه بیرۆکه و شیتوازی جوان و قهناعت هیتن بیت نهوا سهرنج راکیتشر و شهوقدار تر ده بیت.

سهبارته به مندالان چیرۆک نامرازتکی پهروهدهیی و فیرکاری گرنهگه و کاریگهری زۆر گهورهیه لهسهریان، نهوان به نارهزوی خزیان زۆر سهرسورهینه رانه گوتی بۆ دهگرن به پینچهوانهیی نامرازه کانی تر. سهیری گهلانی تر بکه به جیاوازی گهشه کردن و کهلتور و پیتشکهوتنیان چۆن له زوهوه ده رکی نه مسه لهیان کرده و له پیتاو زامنکردنی بهرده وامبوونی نهو عورف و یاسایانهیی که ژانیان ریکده خات و زامنی ریز بیت له لایهن هه موو لایهک نهوا له شیتوهی چهند چیرۆکتکی میلی که به سالچوان به بی ماندر و بوون و ناراسته وخۆ هه موو نهو کلتور و رهوشتانهی که ههیه به ناسانی بیگهیهنن به مندالهکان. هه ره به ره شهویه جیاوازی ههیه له نیتوان رهفتار په یوه ندییه کانی مندالانی شار و لادی به دهروهه ریهان (بهراوردیک له نیتوان مندالانی شار که ته له فزیۆن به نه رکی پهروهده یان هه لده ستیت بکه له گه ل مندالانی دیتهاته کان که تا نیتسا باوانیان تا شیتوازی چیرۆک گیترا نهوه به کار دیتن).

چیرۆک کاریگه ریه کی زۆری ههیه له سه ره لایهنه جیاوازه کانی که سایه تی مندال به تایهت چیرۆکی بیستراو، چونکه کار ناسانی بۆ که سی پهروهه ریشیاری دهکات و چهند نامانجیک ده پیکیت به بی ماندر و بوون له مانه ش:

❖ دهوله مهنده کردنی مندال له رووی زمان پاراوی.

❖ چیرۆ وهگرگرتنی مندال له گیترا نهوهی چیرۆک و به هیتز کردنی نه ندی شیهی.

❖ راستکردنه‌وی ره‌فاره‌کانی منداڭ له‌رتی چه‌سپانندی هه‌ندیک ره‌فتار و لابرندی هه‌ندیکی تر به‌بی‌ئوه‌ی پیتوست بکات فشار بجه‌یه سه‌ری تا چه‌ند ره‌وشتیک فیریت. که‌چی چیرۆک له‌رتی رووداوه‌کانی ناوی ده‌توانیت هه‌موو نه‌و حیکمه‌تانه‌ی که پیتوسته بگات به منداڭ واقیعیانه و به شیتوانتیکی قه‌ناعه‌تکارانه به‌رجه‌سته بکرت و به‌دوا‌دا‌چوون بۆ وورده کاریه‌کانی بکه‌یت.

رنگه‌زه گرنگه‌کانی نووسینی چیرۆک

۱. **بۆهاتن (فیلها)**؛ هه‌ولبده بیرۆکه و کهش و هه‌واو رووداوه‌کانی ناو چیرۆکه‌که‌ت له نه‌ندیشه‌ت وه‌رگری، زۆر گرنگه بیرۆکه‌ی چیرۆکه‌که‌ت باش و به‌پیتز بیت بۆ سه‌رکه‌وتنی. واچاکه له هه‌موو شوئینیکدا پیتنوسینک و ده‌فته‌رتیکی بچووکت لاییت تاوه‌کو نه‌و بیرۆکه‌کانی به هزرت داداین تۆماریان بکه‌یت. کتیبی جۆراو جۆر بچوئنه‌وه بۆ نه‌وی زه‌خیره‌یه‌کی باش له بیرۆکه کۆیکه‌یه‌وه چونکه سوودت پینده‌گه‌یه‌نیت.

۲. **سه‌ره‌تا**؛ ده‌توانیت چه‌ند بیرۆکه‌یه‌ک دیاری بکه‌یت، نه‌مانه چیرۆکه‌که‌ت پینکه‌هینن، به‌مه‌ش نه‌خشه‌یه‌کی روون ویتنا ده‌که‌یت بۆ نه‌وی که گه‌ره‌کته نووسین ده‌ریاره‌ی بکه‌یت. ده‌توانیت ده‌ست به نووسین بکه‌یت و نه‌وی تر بۆ پیتنوسه‌که‌ت جیبه‌یتله پهره به رووداوه‌کان بدات به پیتی که‌سایه‌تیه‌کانی ناو رووداوه‌کان.

۳. **پاله‌وان یان پاله‌وانه‌کان**؛ پاله‌وانه‌کانی نه‌م چیرۆکه‌کین؟ نه‌و که‌سایه‌تیانه کین که هه‌لیان ده‌بئزیت؟ به ووردی ناسنامه‌ی هه‌ریه‌که‌یان دیاری بکه ناوه‌کانیان بنوسه و ویتنا و خو و هزری هه‌ر که‌سایه‌تیه‌ک بکیشه تا له‌نزیکه‌وه بیناسیت. ناوی نه‌و که‌سایه‌تیانه بۆ که‌سایه‌تیه‌کانی ناو چیرۆکه‌که‌ت هه‌لبزیره که له‌لات خۆشه‌ویست

۴. وەك نارى ھاۋىيى و ناسىاۋى خۆشەۋىست و نىزىك لە خۆت بەھەمان شىۋە بۆ دىيارىكردى نارى شۆتتەكان، دەشتوانى نارى خوازراۋىش بەكارىيىتت بۆ نا؟
 ۴. رويەروۋى ماندوۋىيون بەۋە؛ ئەگەر ھەستت كرد تۆ بەندى بىرۆكەيەكى دىيارىكراۋى و ناتوانىت لىتى دەرىجىت، ياخود ھەستت كرد بىرۆكەت پىننەماۋە و ھىچت بۆ نايەت، لەو كاتەدا پىۋىستە تۆزىتك پشوو بەخۆت بەدەيت و دووركەويەۋە لە پىننوس و پەرەكانت، بۆ بۆ دەروە بۆ ھەلمزىنى ھەندىك ھەۋاى پاك، پەيوەندى بە ھاۋىپىدەكتەۋە بگە دواى ئەمە دەپىنىت چۆن بىرۆكەى نۆتى زۆر جوانت دىتتە نەندىشەۋە.

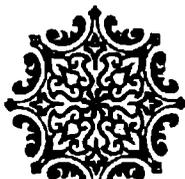
۵. خويندەنەۋە؛ دواى تەۋاۋ بوون لە نووسىنى چىرۆكەكە چەند رۆزىك وازى لىبىنە پاشان دووبارە بىخۆتەنەۋە، دلئىابە كە تىبىنى چەند ھەلەيەكى رىننوسى و رىزمانى دەكەيت، ئىنجا چەند زىادەيەكى بنەرەتى و لاۋەكى دەخەيە نىۋ چىرۆكەكت چۈنكە تۆ ئىستاكە بە چاۋى رەخنەگرانە سەيرى چىرۆكەكت دەكەيت.... لە كۆتايىدا ھەست بە رەزامەندى دەكەيت بەرامبەر چىرۆكەكت.

چەند بىرۆكەيەكى بەسوود بۇھىر كىردنى چۈنەتتى نووسىنى چىرۆك و رۇمان

ئەگەر گەرەكت بوو چىرۆكىكى ئارەزوومەند بنووسىت و خەلك عمودالى بن و روى تىبەكن و چىژ لە خوتىندەۋەى وەرىگرن ئەۋا ئەم خالاتەى خوارەۋە بگرە بەر:

- ۱- بابەتتىكى جوان و ھەلبىزەرە كە مەبەستەكەى روىن بىت.
- ۲- بە سادەى بىنوسە و بەھىمنى، پەلە مەكە لە نووسىنەۋە.
- ۳- گىرنگى بەدە بەۋ شىۋازەى نووين بەدە كە رۆمانەكتەى پىدەنووسىت و ھەۋلىدە درىژى نەكەيەۋە بە تايىبەت گەر ماناى نۆى نەبەخشىت.

- ۴- هەولده ماوهی نیوان دپره کان کهمیک دوور بیت تا چاوی وەرگر یاخود خۆتەر ماندوو نهکات و بیسته هۆی نهوهی دوور کهوتتوه له رۆمانه کهت.
- ۵- شتیکی جوانه نهگەر وینه یاخود نیشانهت بۆ زیاد کرد.
- ۶- مدرج نیه چیرۆکه کهت درێژ بیت، (۳۰) دپیر یان (۵۰) دپیر بیت تا بیسته چیرۆکیکی تهواو، ده کریت کورته چیرۆک بیت و له (۵) یان (۶) دپیر پیکهاتیبت و بهشیوهیکی زۆر جوان دارپژرایبت و مانایه کی جوان و تهواو بدات.
- ۷- گرنگی دانت به مان له سەر حیسابی شتوازی نووسینه کهت نهیبت به شتویه که شتوازی نووسینه کهت بیت به شتوازی ههوالدان نه که شتوازی نووسینی چیرۆکیکی جوان. نهلبهت تۆ نازادیت له ههلبژاردنی ئهوه ده رپرینهی که له گهلت ده گونجین، زمانی عه ره بی پره له ووشه ی هاومانا و ده رپرینی جوان.
- ۸- به ره ی خۆت به کهم مهزانه و به بچوکی سدر مه که. هه ره که له نيمه به ره یه کی هه یه، نه گەر حه زت به خۆتندنه وه ی چیرۆک هه بوو ده توانیت دوا ی خۆتندنه وه و تیکۆشان و ریکخستنی، بینوسیه وه.
- ۹- نووسینی هه ر نووسه رتیکی به ناویانگ بخۆتنه وه که تۆ خۆشت ده ویت.
- ۱۰- گرنگ نیه چیرۆکه که راسته قینه بیت، به لکو جوانی له وه دایه نه ندیشه ت رۆمانیکی جوان دا برێژیت وه که هه موو نووسه ر و نه دیبه کان.

دانوستان

فیری لیها تووی به له دانوستان و بهستنی خرید
باوک بۆ کورپه کهی: ده مه ویت هاوسه رگری له گه ل نهو کچه بکهی که بۆتم
هه لئار دوه.

کورپه کهی: به لام من خۆم هاوسه ری خۆم هه لئه بۆتیم باوک
باوک: به لام من کچی بیل گیتس م بۆت هه لئار دوه.

کورپ: باشه، له م حالته دا..... رازیم

باوکی کورپه چوه لای بیل گهیتس پیتی گوت: زاوا به کم بۆ کچه کهت هه یه.

بیل: ناخر هیشتا کچه کهم بچو که بۆ مه سه له ی هاوسه رگری

باوک: به لام زاوا جیگری سه رۆکی بانکی نیو ده ولته تیه

بیل گهیتس: نا!!!!!! له م حالته دا..... رازیم

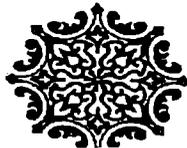
ئه م جار هیان باوکی کورپه چوو بۆ لای به رپوه به ری بانکی نیو ده ولته تی و پیتی گوت:

گه نجیکم هه یه ده شی بۆ پله ی جیگری سه رۆکی بانک.

به رپوه به ر: به لام نیمه جیگری زۆر مان هه یه، شوینی به تالمان نیه.

باوکی کورپه: که سی پیشنیار کراو زاوای بیل گیتسه.

به رپوه به ر: له و حالته ته..... نهوا دامه زرا.....

گەشبین بە

وانییل بەرپۆبەری چیشتخانەبەکە، بەردەوام رووگەشە، ھەرکاتیک ھەرکەسێک لە ھەوالی پیرسیت وەلامی ئەو: (من زۆر باشم) ە

کاتیک ئەو چیشتخانەبەکی نوێ کۆی زۆرێک لەو فەرمانبەرانی لای ئەو کاربان دەکرد، لەگەڵی مانەو و بەردەوام بوون لە کار کردن لەگەڵی.

دەزانن بۆچی لەگەڵی بەردەوام بوون؟

چونکە وانییل بەردەوام ھانی دەروەری خۆی دەدا و گرووتینی پێدەبەخشین.

ھەر کارمەندیەک ئەگەر ئەو رۆژەى ھالی باش نەبویا ئەوا وانییل لەلای بوو بۆ یارمەتیدانی و فێری دەکرد چۆن پۆزەتیفانە سەیری بابەتەکە بکات. یەنینی ئەم ھەلس و کەوتانە لەم پیاو، وای لێکردم بێر بکەمەو و..... لیتی پیرسم:

من تێناگم.....چۆن دەتوانیت ئەم ھەموو کاتە ئاوا گەشبین بیت؟

وانییل وەلامی داہو و گوتی: ھەموو بەیانیک کاتیک کہ لە خەو ھەلدەستم تەنھا دوو ئەگەرم لەپێشە، یەکەمیان گەشبین و رووخۆش بە، ئەوی تریشیان روو گرژ و رەش بێن! من بەردەوام رووخۆشی و گەشبینی ھەلدەبژێرم.

ھەر کاتیکیش کہ شتیکی خراپ روو دەدات، دوو ئەگەرم لە پێشە یان دەبیت بێم بە قوریانی یاخود دەبیت وانەبەکە لەم مەسەلەبە فێر بێم، ئەلبەت بەردەوام ئەو م ھەلبژاردووە کہ پێویستە وانە لەم مەسەلەبە وەرگرم. ھەر کاتیک کہ سێک ھاتە لام و کێشەبەکی ھەبوو ئەوا من دوو ئەگەرم لە پێشە، یا ئەو تەنھا گۆی لە کێشەبەکی بگرم، یان دەبیت لایەنە پۆزەتیفانەبەکی ئەم کێشەبەکی بۆ روون بکەمەو،

ئەلبەتتە بەردەوام ئەو ھەلدەبۇيرىم كە لايەنە پۇزەتە تەيغانە كەي مەسەلە كەي بۇ روون بىكە مەوہ .

پىم گوت: بەلام ئەمە كارىكى ناسان نى يە .

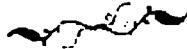
وہلامى دامەوہ و گوتى: بەپىچەوانەوہ، بەلكو زۆر ئاسانە... ژيان ھەمووى برىتيە لە ئەگەر و ھەلبۇاردن .

ئەگەر ئەو دۇخانەى كە تىي دەكەوى كورتى بىكەيەوہ، دەبينىت كە ھەمووى برىتيە لە چەند ھەلبۇاردنىك، بەپىي دۇخەكە تۆ پەرچە كىدارەكەت ھەلدەبۇيرىت، ھەرخۆشت شىواز و چۆنيەتى كارىگەرىت بەسەر خەلكەوہ ھەلدەبۇيرىت، بەھەمان شىوہش ھەر خۆت ئەوہ ھەلدەبۇيرىت ئاخۆ روو خۆش بىت يان روو گرژ، لەكۆتايىشدا ھەلبۇاردنى خۆتە چۆن ژيان بەسەر دەبەيت .

بەلى من ئەوہ لە وائىل فىر بووم، ھەموو رۆژنىك دوو ئەگەرت لەپىشە، يان چىژ لە ژيانت وەرگەرە يان رقت لىي بىتەوہ، تا كە شت كە مولكى راستەقىنەى خۆتە و كەس ناتوانىت لىتتى زەوت بىكات ياخود كۆنترۆلى بىكات دىدگای تۆيە بۇ ژيان .
ئەگەر توانىت گىرنگى بەمە بەدەيت ئەوا ھەموو شتىك لە ژيانندا ئاسانتر دەبىت .

چیرۆکی کچیکێ شوخ

ده‌گێڕنهوه کورێک به باوکی ده‌لێت: ده‌مه‌وت زه‌ماوه‌ند له‌گه‌ڵ کچیک بکه‌م
چاوه‌کانی زۆر جوان و دڵ رفینن.

باوکه‌که به شادیه‌وه: نه‌و کچه له کوینه بوته بخوازم؟

که چوون بو ماله‌که و باوکه‌که چاوی به کچه‌که کهوت سه‌رسام بوو پیتی.....

به کوره‌که‌ی گوت: گوی بگره کوره‌که‌م، نه‌م کچه له ناستی تو دا نیه و تو به‌که‌لکی

نه‌و نایه‌یت، نه‌م کچه شایه‌نی پیاوێکی وه‌کو منی نه‌زموندهاره له ژیان.....

کوره سه‌ری سوپما له قسه‌کانی باوکی و گوتی: نه‌خیر من ده‌بخوازم نه‌ک تو!

ئیتیر بوو به ناکۆکیان.....

چوون بو بنکه‌ی پۆلیس بو چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌که. کاتی‌ک چیرۆکه‌کیان بو

نه‌فسه‌ره‌که گێڕایه‌وه، فه‌رمانی پێکردن کچه‌که‌ی بو بێنن تا پرسیاوی لێبکات،

کامیان هه‌لده‌بژیریت له باوک و کوره‌که.....

به‌لام کاتی‌ک نه‌فسه‌ره‌که چاوی به کچه‌که کهوت..... شه‌یدای جوانیه‌که‌ی بوو و

گوتی: نه‌م کچه به‌که‌لک ئیوه نایه‌ت به‌لکو شیاوی که‌سیکی پایه به‌رزی وه‌ک منه.

دووباره بوو به ده‌مه‌قالیان..... و هه‌رسیکیان چوون بو لای وه‌زیر.....

به‌لام هه‌رکه وه‌زیر چاوی به کچه‌که کهوت گوتی: نه‌م کچه ته‌نها وه‌زیرکی وه‌ک

من شیاوی خوازیینی کردیه‌تی.

جاریکی تر ده‌مه‌قالی سه‌ری هه‌لدايه‌وه.....

لهم نتيوهندهدا كچه هاته دهنگ و گوتی: چاره‌سەر لای منه....من نیتساکه راده‌كهم نتيوهش راکهن به‌دوامه‌وه، یه‌كهم كەس له نتيوه توانی من بگرتت نه‌وا زه‌ماوه‌ندی له‌گه‌لدا ده‌كهم.

ده‌ستیان كرد به‌پراکردن... له ناکاو هه‌رسیتکیان كه‌وتنه ناو چالینکی قووله‌وه، كچه‌كه هاته سەر لیواری چاله‌كه‌وه له به‌رزاییه‌وه سه‌یری كردن و گوتی:

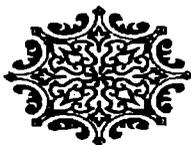
زانیتان من كیتم؟

من نه‌و دونیایه‌م كه هه‌موو خه‌لك خه‌ریكه به‌دوامدا راده‌كات و له‌بهر راكردنیان به‌شویینی مندا، نایینی خۆیان له‌بیر‌كردوه تا ده‌كه‌ونه ناو گۆر، هه‌رگیز منیش به‌ده‌ست ناهینن.....

هیشتاكه هه‌ر سوورن له‌سه‌رم؟

هیشتاكه هه‌ر سوورن له‌سه‌رم؟

هیشتاكه هه‌ر سوورن له‌سه‌رم؟

هۆكاری فهرامۆش كراو

چیرۆکی مامۆستای دکتۆر خالد نه لجوییر راویژکاری نهشته رگه ری دل و خوین
به ره کان.

دکتۆر ده لیت:

رۆژتیکیان که سیشه مه بوو، نهشته رگه ری که دلتم کرد بۆ مندالێکی ته من دوو
سال و نیو، رۆژی دواتر که چوار شه مه بوو منداله که ته ندروستی باش بوو و
چالاکانه سهیری دهو و بهری خۆی ده کرد. رۆژی پینج شه مه کاتژیر ۱۱:۱۵ نه م
خوربه یه م قهت له یاد ناچیت کاتیک نه خوشیاره که هات و هه وائی وه ستانی دل و
هه ناسه ی منداله که ی پیدام، منیش به را کردن به ره و منداله که چووم و ده ستم کرد
به شیلانی دلی بۆ ماوه ی ۴۵ خوله ک، به لام سوودی نه بوو، دلی نه م منداله هه ر به
وه ستاوی مایه وه، له ناکاو دله که ی به کار که وته وه و ئیمه ش سوپاسی خوامان کرد
له سه ر به کار که وته وه ی و جیمان هیشته و چووم بۆ لای خانه واده که ی تا وه کو باسی
حاله ته که یان بۆ بکه م.

هیچ له وه ناخۆش تر نه یه کاتیک که پزیشک ناچار ده بیته باس له خرابی باری
ته ندروستی نه خوشتیک ده کات بۆ خانه واده که ی هه رچه نه ده گرنه که نه م شته بزانت،
بۆیه پرسیاری باوکی منداله که م کرد گوتیان دایکی لێ ره یه، منیش پیم گوت:
هۆکاری وه ستانی دلی منداله که ته به هۆی خوین به ربوون بوو له قورگی و ناشزانین
هۆکاره که ی چی یه و پینشینی ده که م میتشکیشی مر دیته.

به‌پرای ئیتوه ده‌بیئت نهم دایکه چی بلیت؟ نایا هاواری کرد؟ کردی به ناله و فوغان؟
گوتی خه‌تای تویه؟

نه‌خیر هیچ کامیک له‌مانه نه‌بوو، ته‌نھا گوتی: سوپاس بۆ خوا، و جیی هیتشم.
دوای ۱۰ رۆژ مندالّه‌که ده‌ستی به‌ جووله کرد و ئیمه‌ش دلّمان خۆش بوو و
سوپاسی خوامان کرد له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که می‌شکی به‌شیتویه‌کی باش کار ده‌کات.
به‌لام دوای ۱۲ رۆژ جارتیکی تر دلّی نهم مندالّه وه‌ستایه‌وه به‌هۆی هه‌مان حاله‌تی
خوین به‌ربوون، بۆیه ده‌ست به‌جی بۆماوه‌ی ۴۵ خوله‌ک دلّی مندالّه‌که‌مان
شیتلا.... به‌لام نه‌نجامی نه‌بوو. ناچار بووم به‌دایکی بلیم نه‌مجاره‌یان هیچ
هیوایه‌که‌مان نیه بۆ مانه‌وه‌ی مندالّه‌که‌ت.

نه‌ویش ووتی: سوپاس بۆ خوا، خوایه‌گیان نه‌گه‌ر خیر له‌ چاکبوونه‌وه‌یدا هه‌یه نه‌وا
شیفای بۆ بنیره.

جارتیکی تر دلّی مندالّه‌که که‌وته‌وه کار، به‌لام دوای نهم جاره ۶ جاری تریش له
کار که‌وت تا دواچار پسیپۆرتیکی بواری هه‌ناسه به‌ ویستی خوای گه‌وره توانی خوین
به‌ربوونه‌که رابگریت و دلّه‌که‌ی به‌کار که‌وته‌وه. ۳ مانگ به‌سه‌ر نهم مندالّه‌دا
تیه‌پری بی نه‌وه‌ی جووله بکات، تا رۆژنکیان هه‌والیان دا که ده‌ستی به‌ جووله
کرده، ئیمه زۆر دلّمان خۆش بوو به‌م هه‌واله به‌لام خۆشیه‌که‌مان زۆری نه‌خایاند
چونکه کیم و جه‌راحه‌تیککی زۆر له‌سه‌ری ده‌هاته‌ ده‌ر، باوه‌رم پیبکه‌ن له ژیاغدا
شتی وام نه‌بینیبوو بۆیه ناچار بووین به‌ دایکی بلیین که نه‌مجاره‌یان نه‌سته‌مه
مندالّه‌که‌ت بژیت، نه‌گه‌ر له‌وه‌ستانی چهند جاره‌ی دلّی رزگاری بوویت، نه‌وا له‌م
کیم و جه‌راحه‌ته قورتاری نابیت، نه‌ویش سوپاسی خوای گه‌وره‌ی کرد. خیرا

مندالەکه مان گواستەوه بۆ بەشی نەشتەرگەری مێشک و دەمار و ئەوانیش دەستیان کرد بە چارەسەرکردنی...

دوای ۳ هەفته مندالەکه بە ویستی خودا لەم نەخۆشیه تازەییە چاک بوویەوه بەلام هیچ جوولەیه کی نەبوو، پاش دوو هەفته دووچاری ژاراوی بونیککی سەیری خۆین بوو و پلە ی گەرمی دەگەیشته ۴، ۱، پلە ی سەدی.

بە دایکە کهم گوت: مێشکی کورپە کهت لە مەترسیه کی گەوره دایە، هیچ نومییدیگمان نیه لە مانەوه ی، ئەویش بە نارامیه کی زۆر و متمانه یه کی تهواوه گوتی: خوايه گیان ئەگەر خێر لە چاکبوونه وهیدا ههیه ئەوا شیفای بۆ بنێره.

ئەم مندالە لەسەر قەرەوتلە ی ژماره (۵) خەوتبوو دوای پشکنینی رۆژانه بزێ رووم لە قەرەوتلە ی ژماره (۶) کرد، مندالتیکیان لەسەر خەواندبوو بەهۆی بەرز بوونهوه ی پلە ی گەرمی. دایکە که ئۆقره ی نەما بوو بۆیه هاواری کرد دکتۆرگیان.... دکتۆر گیان بە هانام وەرە تاي کورپە کهم زۆر بەرزە ۳۷،۵ خەریکه دەمریت!

منیش بە سەر سوپمانه وه پێم گوت:

بۆ سەیری دایکی ئەم مندالە ناکهیت، تاي کورپە که ی ۴۱ پله زیاتره کهچی نارامی گرتوه و شوکرانه ی خوا ده کات؟! دایکە که لهوه لامي قسه کام گوتی: ئاخەر ئەم ئافەرته هۆشی لای خۆی نەماوه!. لهوکاته دا ئەم فەرمووده یه ی پێغه مبرم هاته وه یاد سه لات و سه لامی خوا ی لهسەر بیت که ده فرمویت (شادی بۆ نەناسراوان) بەرآستی نەیتوانی ئەم دایکە لهسەر حەقیقه تی خۆی بناسیت، بەلێ پێغه مبری خوا ته نها دوو ووشه ی گوت، بەلام نومیه تیک ده هه ژنیت، باوهرم پیتکه ن

به‌دريزوايي ۲۳ سالي کارکردنم وه‌کو نهم نافره‌تەم نه‌بينی به‌م شيوه‌يه نارام و خۆراگر
بيت.

دوای ماوه‌يه‌ک گورچيله‌کانی نهم منداڵه له‌کار کهوت و به‌دايکيمان راگه‌ياند
نه‌جاره‌يان هيچ هيوأ نه‌ماوه و نه‌سته‌مه رزگاری بييت، نه‌ویش هه‌روه‌کو جاران
به‌هه‌مان نارامی و خۆراگره‌وه گوتی سوپاس بۆ خوا و جيی هيشتم.

له دواهه‌مين هه‌فته‌ی مانگی چواردا منداڵه‌که له‌ حاله‌تی ژاراوی بوونه‌که رزگاری
بوو، که‌چی له‌ مانگی ۵ دا دووچاری حاله‌تیکی تری نامۆ بوو من له‌ ژيانی خۆمدا
نه‌خۆشی وام نه‌بينيوه‌! هه‌وکردنیکی زۆر توندی په‌رده‌ی ناوه‌وی سينگ، هه‌موو
ئيشقانه‌کانی سينگ و ده‌روو به‌ری گرتوه‌، ناچاری کردم سينگی شق بکه‌م و
دلێ بيتمه‌ ده‌روه‌ی له‌شی به‌ شيوه‌يه‌ک، کاتيک شتيکمان بۆی ده‌گۆرێ دله‌که‌ی
له‌به‌ر چاومان لێده‌دا و کاری ده‌کرد. که‌ گه‌يشتين به‌م حاله‌ته‌ ناخۆشه‌ی منداڵه‌که
رووم له‌ دايکی کرد و گۆتم: نيتر ته‌واو نهم حاله‌ته‌ هه‌ر چاره‌سه‌ر ناييت، باره‌که‌ی
زۆر ناخۆشه. نه‌ویش گوتی: سوپاس بۆ خوا.

شەش مانگ و نيو نهم منداڵه به‌م شيوه‌يه مایه‌وه، له‌ هۆلی چاودێری چر
ده‌رمانه‌يتنا به‌لام نه‌ جوولهي هه‌يه نه‌ قسه‌ کردن، نه‌ بيستن و نه‌ پيکه‌نين سينگی به
له‌تکراوی و دله‌که‌شی له‌به‌ر چاوتدا له‌ده‌روه‌ی له‌شی کاری ده‌کرد....نهم
دايکه‌خۆراگره‌ بيی نه‌ندازه يارمه‌تیده‌داين له‌ گۆرینی نهم پارچه و نامیتره
پزیشکیانه‌ی که‌ بۆ منداڵه‌که‌يان دانابوو.

دوای نهم هه‌موو ناخۆشی و ئالۆزیه له‌ دۆخی نهم منداڵه، نایا چاوه‌روانی و
پيشيني چی ده‌که‌ن؟ رزگار بوونی منداڵتيک نهم هه‌موو مه‌ترسی و نه‌خۆشی و
ناخۆشيه‌ی ديوه‌؟

پیشبینی چی ده‌کن له دایکینک که هه‌موو چرکه‌یه‌ک مندالنه‌که‌ی له‌سەر لیواری
مه‌رگ و گۆڤر داییت... جگه له پارانه‌وه و نزا کردن هیچ شتیکی تری له‌ده‌ست
نه‌یه‌ت؟ ده‌زانن دوا‌ی دوو مانگ و نیو نهم مندالنه چی به‌سەر هات؟

نهم مندالنه به ته‌واوی چاک برویه‌وه، خودای گه‌وره به به‌زه‌یی خۆی و وه‌ک
پاداشتیکی بۆ نهم دایکه نارام گر و خۆراگره مندالنه‌که‌ی پی‌به‌خشیه‌وه و مندالنه‌که
هه‌ستاره سەر قاچه‌کانی و غارغارینی ده‌کرد و به‌ده‌وری دایکی ده‌خولایه‌وه وه‌ک
بلیتی هەر نه‌خۆشیش نه‌بوویت!

چی‌ۆکه‌که ته‌واو نه‌بوو... نه‌وه‌ی منی به گریان هینا هەر نه‌وه نه‌بوو، به‌لکو نه‌وه‌ی
که له‌دوا‌ی نه‌مه روویاندا،

دوا‌ی ساڵ و نیوتیک له ده‌رچوونی نهم مندالنه له نه‌خۆشخانه، یه‌کینک له و خۆشک و
برا به‌پرتزانه‌ی به‌شی نه‌شته‌رگه‌ری هه‌والی پیندام که پیاویک و هاوسه‌ره‌که‌ی، دوو
مندالیان پی‌یه‌وه ده‌یانه‌ویت چاویان پیت بکه‌ویت، منیش گوتم کین نه‌مانه؟ گوتی
نایاناسم، منیش رویشتم بۆ بینینیان.....

که سه‌یرم کردن، نه‌وام ناسیه‌وه، به‌لی نه‌وانه دایک و باوکی نهم مندالنه که پیشتر
نه‌شته‌رگه‌ریم بۆ نه‌نجام دابوو.

مندالنه‌که‌یانم بیننی ته‌مهنی بوویوو به ۵ سالان و وه‌ک گول گه‌ش و جوان بوو،
بۆخۆی ده‌خولایه‌وه و دایک و باوکه‌که‌شی مندالیکی ته‌مهن ۴ مانگانیان
به‌ده‌سته‌وه بوو، منیش پیشوازیم لیتکردن و به‌گالته‌وه له باوکه‌که‌م پرسی: نه‌مه
مندالی ژماره ۱۳ هه‌مینه یان ۱۴؟

نه‌وه به‌زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی ژۆر سه‌یره‌وه سه‌یری کردم و گوتی: نه‌مه کوری دووه‌مانه
دکتۆر گیان. نه‌وه کوره‌مان که جه‌نابتان نه‌شته‌رگه‌ریتان بۆ کرد مندالی یه‌که‌مان

بوو، دواى ۱۷ سال چاوه‌روانى خواى گه‌وره پيى به‌خشين و نه‌ويش تروشى نهم
هممو نه‌خوشيه بوو كه جه‌نابتان ده‌يزانن.

نهمتوانى خؤم بگرم. كؤنټرؤلى خؤم له‌ده‌ستدا و ده‌ستم كرد به گريان و چاوه‌كانم پر
بوون له فرميسك، به‌بى ويستى خؤم ده‌ستى پياوه‌كهم گرت و بردم بؤ ژوورټيكي
نزيك و له خيزانه‌كهم پرسى: نهو هاوسه‌ره‌ت كيټيه ناوا نارام گر بوو له‌سه‌ر نهو
مندالهي كه دواى ۱۷ سال له نه‌زؤكي بيټه دونياو بهم شيويه؟

نايټ نهم ژنه كه‌سيكي ناسايى بيټ، به‌لكو دلى پره له باوه‌ر و متمانه بوون به
خواى بالاده‌ست.

گوټ له هاوسه‌ره‌كهي بگرن خوشك و برايانم، به تاييبت ئيوه خوشكاني
نازيزم..... مايهي سهرفرازيه كه له‌سه‌رده‌ميكي وه‌كو نه‌مپرؤمان نافرته‌تى وا
خؤراگر هه‌بيټ و له ره‌گه‌زى ئيوه بيټ.

هاوسه‌ره‌كهي گوټى: نيټه ۱۹ ساله زه‌ماوه‌ندمان كرده، ته‌نھا يه‌ك شه‌وى بى شه‌و
نوټؤ به‌رئ نه‌كردووه مه‌گه‌ر به عوزرى شه‌رى نه‌بيټ، يه‌كجاريش نه‌مبينيوه پاش
مله باسى كه‌س بكات ياخود درؤ بكات، له كاتى ده‌رچوونم و گه‌رانه‌وه‌م بؤ ماله‌وه
به‌رده‌وام به نزاكرده‌وه به‌رئى كرده‌وم و پيشوازي ليټكردووم و به‌خيټه‌اتنه‌وه‌ى
ليټكردووم، به هممو خؤشه‌ويستيه‌ك و سؤز و ميهره‌بانيه‌وه به‌كاره‌كاني ناو مالى
خؤى هه‌لده‌ستيت.

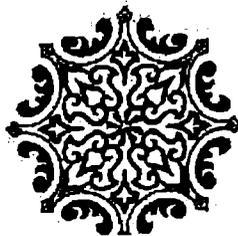
تسه‌كاني ته‌واو كرد و گوټى: له‌به‌ر نهم هممو ره‌ويش به‌رزى و سؤز و ميهره‌بانيه
گه‌وره‌ى كه له‌به‌رامبهر مندا هه‌ديه‌تى، شهرم دايجرتووم و ناتوانم سه‌يرى چاوه‌كاني
بكه‌م.....! منيش له وه‌لامدا گوتم:

كه‌سى وه‌ك نهم نافرته‌ته، همر شايانى نه‌ويه به‌م جؤره رټزى ليټيگريت.

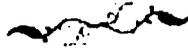
ليتره دا قسه كانى دكتور خالد جهير خوا بياريزيت تهوار بوو.

خوای گوره ده فرموت: ﴿وَلَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَخَبِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٠﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥١﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٢﴾﴾ (البقرة: ١٥٠-١٥٧)

واته: (نيمه تاقيتان ده كه ينهوه به هه نديك له ترس و برسيه تى و كه مبونى سامان و روح و بهروويوم و مزگينيش بده به خوږاگران. نهوانه كاتيك تووشى نه هامة تيبك و بهلايهك بوون ده لئين نيمه بو خواين و هه بولاى شهوش ده كه پرتينهوه. نهوانه خودا بهر كه ت و ميهره بانى و سوژى خوږى به سه رياندا ده باريتيت، نهوانه رينموونيكراون) پيغه مبهري خودا صلات و صلوات و سلامى خوای له سر بيت ده فرموت: ((ما يصيب المسلم من نصبٍ ولا وصبٍ ولا همٌّ ولا أذى ولا غمٌّ حتى الشوكة يشاكها إلا كفر الله بها خطاياها))

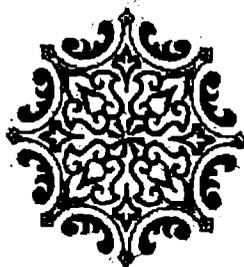
نه‌عله‌که‌ی پاشا

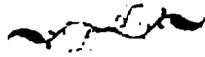
ده‌گپرنه‌وه پاشایه‌ک هه‌بوو هوکمرانی وولاتیکی زۆر گه‌وره و فراوانی ده‌کرد.....روژتیکیان بریاری دا گه‌شتیکی ووشکانی دوور نه‌نجام بدات. له‌کاتی گه‌رانه‌وه‌ی سه‌یری کرد قاچه‌کانی ناساون به‌هۆی روژشتنی له‌و رینگا سه‌ختانه، بۆیه‌ فەرمانیکی شاهانه‌ی ده‌رکرد گشت شه‌قامه‌کانی ناو شار و مه‌مله‌که‌ته‌که‌ی به‌ پیست داپۆشریت؟.

یه‌کێک له‌ راویژکارانی پاشا پیشنیاریکی تری خسته‌ به‌رده‌م پاشا.....
ئه‌و به‌ پاشای گروت: خاوه‌ن شکۆ پارچه‌ پیستیک له‌ ژێر پێی جه‌نابتان دا‌بنریت،
ئه‌مه‌ گرفته‌کامان ناسانتر بۆ چاره‌سه‌ر ده‌کات.

باوه‌ر ده‌که‌ن ئه‌مه‌ سه‌ره‌تای دروست کردنی نه‌عله‌ی پیتلاو بوو!
بۆیه‌، ئه‌گه‌ر ویستت له‌ جیهاندا به‌ شادی بژیت.....
هه‌ول مه‌ده‌ هه‌موو جیهان بگۆریت، به‌ لکو کار له‌ سه‌ر ئه‌وه‌ بکه‌ خۆت بگۆریت....
پاشان هه‌ول بده‌ هه‌موو دنیا بگۆریت.....

ریکلام و نابیناګه

پیاوړتیا نایبنا له سهر سه کوی بهردهم باله خانیهک دانیشته و شهبقه که ی خسته نیو قاچه کانی و تابلویه کی له تهنیشته دانا که له سهری نو سرابوو (من نابینام تکایه یارمه تیم بدهن)

پیاوړتیا ریکلام کردن به لای نابینا که دا تیپه ری و پاشان تۆزیتک وهستا و سه ری تکی شهبقه ی نابینا که ی کرد، بینی چند قرووشیتکی تیدایه، نهویش هندیکی تری بۆ دانا و بی نهوهی مؤلته له کویره که وهرگریته تابلۆکه ی لیبرد و نووسینیتکی تری له سهر کرد و دایناوه شوینی خوی و رویشته.

نابینا که هستی کرد که شهبقه که ی پر بوه له پاره ی ناسن و کاغزه، زانی گۆرانکاریه ک رووی داوه به لام له بهر نهیزانی له چیه.

دوای ماوه یه ک بیستی که له سهر تابلۆکه ی نو سراهو (تیمه له وهزی به هارین، به لام من ناتوانم جوانی به هار ببینم)، نینجا زانی که گۆرانکاریه که له تایلۆکه دا روویداوه.

حیکمهت:

شیوازه کانی کار و گفتووگوت بگۆره کاتیک زانیت کاره کانت به باشی به ریته ناچن

چیرۆکی بازهکه

دهلێن بازیک ههبوو لهسهه لووتکهی یهکێک له چیاکان دهژیا و هیلانهکشی لهسهه لووتکهی داریک دروست کردبوو و 4 هیلکهی تێدابوو.

روژانه چاودێری هیلکهکانی دهکرد و چاوه‌پوانی هه‌ل‌تروکانی بوو. به یانیهک زه‌مین له‌رزه‌یه‌کی به‌هێز له‌ناوچه‌که‌ی داو یه‌کێک له هیلکه‌کان که‌وته خواره‌وه و له‌ناو کولانه‌ی مریشکێک جێگیر بوو. مریشکه‌که‌ش وای زانی که پێویسته پارێزگاری له هیلکه‌ی بازه‌که بکریته و چاودێری بکریته، به‌لام له‌به‌ر سه‌رقالی نه‌یده‌توانی ئهم کاره بکات، بۆیه ئهم مه‌سه‌له‌یه‌ی له‌گه‌ن مریشکێکی به‌سالاجوو باس کرد و ئه‌ویش بریاری دا چاودێری هیلکه‌که بکات تا ئهو کاته‌ی ده‌ترووکێت.

هیلکه‌که ترووکا و بازیکێ بچکۆلانه‌ی جوانی لێده‌رچوو، به‌لام ئهم بازه بچکۆلانه‌یه وا راهاتبو که ئهو مریشکه و به مریشک خۆی ناسیبوو.

روژێکیان ئهم بازه بچکۆلانه‌یه له گۆره‌پانی کولانه‌ی مریشکه‌کان یاری ده‌رکرد، له ناکاو کۆمه‌له بازیکێ بینی له به‌رزایی ناسماندا هه‌ل‌ده‌فرن، ئاواتی خواست که ئه‌ویش وه‌ک ئه‌وان بیتوانیسا هه‌لبفریته، به‌لام ئهم ئاواته‌ی به پێکه‌نینیکی گالته نامیز له‌لایه‌ن مریشکه‌کانه‌وه وه‌لامی درایه‌وه و پێیان گوت: تۆ ته‌نها مریشکێکی و به‌س، ناتوانیت وه‌ک ئهم بازانه بفریت بۆیه ئه‌ویش وازی له‌م خه‌ونه هینا و بێ ئومیدی نازاری زۆری پێگه‌یاند و زۆری پێنه‌چوو مردار بوویه‌وه دوا‌ی ئه‌وه‌ی ژیا‌نیکێ زۆری وه‌ک مریشک به‌سه‌ر برد.

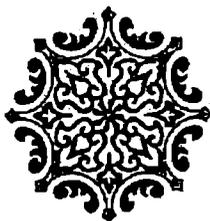
ئه‌گه‌ر خۆت دا به‌ده‌ست ئهو واقیعه ناله‌باره‌ی که تێیدا‌یت، ئه‌وا ده‌بیته دیلی ئهو باوه‌ڕه‌ی که لات دروست بووه.

نه گهر تۆ باز بوویت و خهونت بهوه ده بیینی که له بهرزایی سهرکه وتندا بفریت نهوا
بهرده وام به له خهونه کانت و گوئی مه گره له مریشکه کان (نهوانه ی له ده ورویه رتن
وده یانه ویت پاشگهزت بکه نهوه له خهونه کانت) چونکه تۆ تواناو هیترت هیه به
گه یشتن به نامانجه کانت، پاش ویستی خوی گهوره.

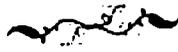
نهوش بزانه دیدگای خۆت بهرامبهر به خۆت و ئاواته کانت سهرکه وتن و شکست
خواردنت دیاریده کهن.

بۆیه ههولبده کارله سهر خۆت بکهیت و هه موو توانا کانت به ده رخه ی و ریزی زیاتر
له خودت بگه ره و دیدگات بۆ زاتی خۆت بهرز تر بکه وه، چونکه نه مه رینگه ی
سهرکه وتنته و.....

له گه ل نهو که سه بگه پری که ئیراده ت به هیتز ده کات.

چون زینکات دهمگوریت به هازانچ

نه گهر تاکه پیتلاؤیتکت لیکهوت.....یهک تاک.....یان تاکیکت لی وون
بوو.....تهنها یهک تاک!

چی له تاکه کهی تر ده که میت؟

ده گپرنه وه و ده لئین جارتیکیان گاندی به خیرایی رایده کرد تا به شه منده فهریک
رابگات... به لام شه منده فهره که دهستی به جووله کرد، له کاتی هه ولدانی بۆ
سواربوونی شه منده فهره که تاکه پیتلاؤیتکی لیکهوت، نه ویش خیرا تاکه کهی تریشی
له بی کردوه و هاویشته نزیک تاکه کهی تر که له سهر هینلی شه منده فهره که
که وتبوو. هه موو هاویرتکانی سهریان سورما لهو رهفتاره!

لییان پرسى: نه وه بۆ واتکرد؟ بۆچی تاکه پیتلاؤه کهی تریشته فپه دایه خواره وه؟
گاندی دانا له وه لامدا گوتی: حزم کرد نه وه همژاره ی که تاکه پیتلاؤه که ده دۆزیتته وه
تاکه کهی تریشی له گه ل بیت بۆ نه وه ی سوودی لیوهرگرتت، نه گهر نه وه تهنها تاکه
پیتلاؤیتک بدۆزیتته وه، هه یچ سوودیکى لیتابینیت و منیش هه یچ سوودیک لهم تاکه ی
لای خۆم نابینم.....

ده مانه ویت وانیهک لهم بابه ته فیژ بین.

ده کریت شتیک له ده ستمان بچیت و بهر که سیکى تر بکه ویت و خوشی و شادی بۆ
بیتیت، ده سا با به خوشی نه وه دل خوش بین و به له ده ست دانى نه م ده سته کوته
دلته نگ نه بین، نایا دلته نگى نه وه مان بۆ ده گپرتته وه که له ده ستمان داوه؟
چهند جوانه بتوانین نه وه میحنهت و مهینه تیانیه که رنگه مان پیده گرن بیانگۆرین به
به خشین و دیاری. با سهیری به شه پره کهی ناو پهرداخ بکه مین نهک به شه به تاله کهی.

کارگیری کاربرد

تیبینی/ ئەم چیرۆکە لە چینی خەیاڵە، هەر لیکچوونیکیش لە نێوان کەسایەتیهکان یاخود ئەوەی روودەدەن لە نێو هەندیک دەزگا و فەرمانگەکان لەگەڵ ئەم چیرۆکەدا هەبێت ئەوا تەنھا قەدەرێکە وای کردووە مەسەلەکان لەیەک بچن.

مێروولەیهکی بچووک، هەموو بەیانیان، زوو، چالاکانە دەهاتە سەرکارەکە، بێتەوهی سستی بکات یا ن کات بەفەرۆ بەدات، ئەو زۆر دلخۆش بوو چونکه بەچاکترین شتووه به کارهکانی خۆی ههڵدهستا و ئهرکی سهرشانی خۆی بهجێدهگهیا، بێ ئەوهی کەس فشاری بگاتە سەر. ئەوهی وای لەم مێروولەیه کردبوو بەم شتووه کار بکات، یهکه میان خۆشهویستی خۆی بوو بۆ کارهکە، دووه میشیان خۆشهویستی بۆ ئەو شتووهی که کاری تێدا دهکرد، چونکه ئارامی و شادی بۆ هینابوو. (شیری) سەرۆکیشی زۆر دلی پێخۆش بوو کاتیک دەیبینی ئەم مێروولەیه بەم گۆر و تینهوه، بەبێ چاودێری و سەرپەرشتی هیچ کەسێک، بێ ووجان کاردهکات.

(شیر) زۆر بیری لە مەسەلە ی کارکردنی ئەم مێروولەیه دەکردهوه، دواي بێرکردنهوهیهکی زۆر له دلی خۆیدا گوتی: ئەگەر ئەم مێروولەیه توانای ئەم هەموو بەرھەمە ی هەبێت و بەم چالاکی و چوستیه کار بکات بێ ئەوهی هیچ چاودێرێک یان سەرپەرشتیارێکی هەبێت.... بێ گومان ئەم بەرھەم و کارکردنه دەبێتە دوو ئەوهنده، ئەگەر هاتوو کەسێک چاودێری یان سەرپەرشتی بکات، بۆیه بپاریدا سەرپەرشتیارێکی بۆ دابنیت و بۆ ئەم کارهش (سیسرك) ی هەلبژارد که ئەزموون و ناویانگێکی باشی هەبوو لەبواری نووسینی راپۆرتی نایاب. (سیسرك) بەم کاره رازی بوو دواي ئەوهی (شیر) هەلبخهڵەتاند بە پێدانی مووچەیهکی زۆر.

(سیسرك) پۆسته نوڤتیه‌کە‌ی وەرگرت، یە‌کە‌م بریاریشی دانانی سیستە‌میکی توندی نامادە‌بوون و دەرچوون بوو، بۆ ئە‌م مە‌بە‌ستە‌ش پتویستی بە‌ نامیرتکی نوڤی پە‌نجە‌مۆ‌ر بوو، شیریش بۆ‌ی دابین کرد. سیسرك هە‌ستی کرد پتویستی بە‌ سکریتیرتک هە‌مە‌ یارمە‌تی بدات لە‌ رتکخستنی کات و چاوی‌تکە‌وتن و نووسینی راپۆ‌رتە‌کانی، بۆ یە‌ (جال‌جالۆ‌کە‌) ی دامە‌زراند تا نە‌رشیفی بۆ‌ رتک بخات و چاودێ‌ری پە‌یوە‌ندیە‌ تە‌لە‌فۆ‌نیە‌کان و شتی تر بکات کە‌ لە‌گە‌ڵ سرووشتی کاری سکریتیراتی ئە‌م‌رۆ‌کە‌مان دە‌گو‌نجیت.

(شیر) زۆ‌ر دلێ‌ی بە‌م راپۆ‌رتانە‌ خۆ‌ش بوو کە‌ (سیسرك) دە‌ربارە‌ی چۆ‌نیە‌تی بە‌رپۆ‌ە‌چوونی کار بۆ‌ی بە‌رز دە‌کرده‌وه، بۆ‌یە‌ داوی لیتکرد چە‌ند خستە‌یه‌ک و داتایە‌کی روونکەرە‌وه‌ی بۆ‌ نامادە‌ بکات کە‌ تیتکرای بە‌رهم، شیکردنە‌وه‌ی باری بازار و ئاراستە‌کانی پیشان بدات تاو‌ه‌کو‌ لە‌ کۆ‌بوونە‌وه‌ ناسایە‌کانی ئە‌نجومە‌نی کارگێ‌ری وە‌ک بە‌لگە‌ نایشی بکات و بە‌کاربێ‌نیت.

ئە‌م داوا‌یه‌ی (شیر)، (سیسرك)‌ی ناچار کرد نامیرتکی کۆ‌مپپوتە‌ری نوڤی و بە‌رنامە‌ی (پا‌وەر پۆ‌ینت) بک‌ریت لە‌گە‌ڵ نامیرتکی چاپی (لێ‌زە‌ری) و کردنە‌وه‌ی بە‌شیککی نوڤی بۆ‌ بە‌شی کۆ‌کردنە‌وه‌ی زانیاری (ئای‌تی)، بۆ‌ سە‌ر‌بە‌رشتیکردنی ئە‌م بە‌شە‌ش (میش) یتکی هە‌لپۆ‌ارد کە‌ بە‌ناو بانگ بوو لە‌ تواناکانی لە‌ بواری تە‌کنیکیدا.

(میرۆ‌له) رای لە‌و کارە‌ نە‌دە‌کرد کە‌ تە‌نها نووسین بوو لە‌سەر کاغە‌ز، تە‌نانە‌ت رقیشی لە‌و کۆ‌بوونە‌وه‌ بۆ‌ سوودانە‌ هە‌لسا بوو کە‌ (سیسرك) دە‌یبه‌ستا و ببو‌ه مایە‌ی کوشتنی کات و لە‌کاری دە‌کردن، کە‌چی (شیر) دلێ‌ی زۆ‌ر خۆ‌ش بوو بە‌م گۆ‌رانکارانە‌. دوا‌ی فراوان بوونی سنووری کار و لق و پۆ‌پی زۆ‌ری لیتکە‌وتە‌وه‌، (شیر) بریاریدا بە‌رپۆ‌ە‌بە‌ریتکی کارگێ‌ری دا‌بە‌زرتیت بۆ‌ ئە‌وه‌ی ریتمی کارە‌کان رتک

بجات و (زهنگه سوورنی) بۆ نهم کاره نهدلزارد چونکه چهندین پروانامهی بهرزی له گهورهترین زانکۆکانی رۆژناوا بهدهست هیناوه له بواری کارگێری نوێ.

له گهڤ دهست به کاربوونی (زهنگه سووره) فرمائی کرد به کپینی فرشتیک که شیای نووسینگه کهی بیت، ههروهها داوای جۆره کورسیهکی نوێی کرد که تایبهتمندی خۆی ههیه و له گهڤ کاتژمێرهکانی کارکردن له نووسینگه کهیدا دهگوڤیت، نه لبهته پنیوستی به نامیتریک کۆمپیوتەر و یاریده ده ریک هه بوو تا یارمهتی بدات له راپهراندنی کاره کارگێریه نوێیه کهی و چهندین کاری تریشی پی سپارد، یه کتیک له مانه دانانی میزانیه بوو بۆ نهو پلانه ستراتیییهی که به ته مانه کاری له سه ر بکهن، نیتر نهو شوینهی که میرووله کاری تیدا ده کرد و شادی پیبه خشیوو بوو به شوینیکی ناخۆش و ناحهز، بزه له سه ر لیوی نهو کارمه ندانه نه ما که کاتی خۆی جۆرهها شیوازیان به کار ده هینا بۆ رازی کردنی سه رۆکه کانیان و دله راوکی و هه لچوون بوو به فاکته ری هاوبهش له نیوانیان.

دوای نهم هه موو گۆرانکاری و پاره خه ر جکردنه، (شیر) تیبینی نه وهی کرد که به رهه م زۆر له که می داوه، و بری پاره ی خه ر جکراو به شیوه یه ک زیادی کردوه که ناگوڤیت له گهڤ بری به رهه می ده سته که وتوو، بۆیه بریاریدا لیکنۆلینه وه یه ک له سه ر شوینی کارکردن نه بجام بدات تاوه کو خه وشه که بدۆزیتته وه.

له بهر نه وهی نهم کاره که سیکی پسپۆری خاوه ن نه زموونی پیده ویت، (کونده په پوو) ی دیاری کرد بۆ راپهراندنی نهم کاره، چونکه نهو پایه یکی تایبهت و شۆره تیکی زۆر و ناویانگینکی باشی ههیه له م بواره دا، نیتر به مووچه یه کی خه یالی و وه ((راویژکار)) ی کارگێری دهست به کار بوو و پی شه کیه کی زۆر گه وره شی پیترا چونکه خواستی زۆری له سه ر بوو. (شیر) داوای له (کونده په پوو) کرد ووردبینی له م مه سه له یه دا بکات و داوای چاره سه ری گوڤاویشی لی کرد بۆ نهم کیشه یه.

وهك خوى شاره زايان و راويژكاران كه بـرده وام شـت كهـوره دهـكـن و كـاتيـكى زۆر دهـكوژن به ليـكۆـلـيـنهـوه و توـيـۆـيـنهـوه، نـم (كوـنـده پـهـپـو) يـه بـم شـيـوهـيه وـيـناي كارهـكـهـي بۆ (شـيـر) كـيـشا و پـيـي گوت كارهـكه ناسان نيه!...، چارهـسهـريـهـكـهـشـي بـم شـيـوهـيه ناسان نيه كه پـيـشـبـيـني دهـكـهـي! بهـلـي من كـاـتم پـيـدهـويـت تا چارهـسهـري گونجاو دهـدۆـزمـهـوه.....

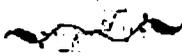
(كوـنـده پـهـپـو) نـزـيـكـهـي سـالـيـك خـهـريـكى هـهـلـگـيـر و وهـرگـيـري تـيـنـوـسـهـكـاني فهـرمانـگـهـكه بوو، هـيـلهـكـاني بهـرـهـمـهـيـنان و دهـرـكـرده و هاوـردهـي پـشـكـني بهـر لهـوهـي كوـتـايـي به راپۆـرتـهـكـهـي بـيـتـت!. نـم راپۆـرتـه هـيـنده وورد بوو پـياو پـيـويـستـي به چـهـنـدين كـاـتۆـمـيـر بوو بۆ خـوـيـنـدـنـهـوه و تـيـگـهـيـشـتـني.

له كوـتـايـدا گـهـيـشـته نـهـغـامـيـك نـهـويـش بووني هـهـلاـوسـانـيـكى زۆري پـيـشـهـيه له فهـرمانـگـهـكه و تاكه چارهـسهـريـش بۆ نـم كـيـشهـيه لاداني نهو فهـرمانـبهـرانهـيه كه بوونهـته بارگـراني لهـسهـر فهـرمانـگـهـكه

(شـيـر) لهـدوای نـم ليـكۆـلـيـنهـوهـي كه پارهـيهـكي زۆري تـيـچـو، هـيـچـي پـيـنهـما جگه له مل كه چ كردن بۆ نهو چارهـسهـريـهـي كه (كوـنـده پـهـپـو) له راپۆـرتـهـكـهـدا بۆي دانابوو، بهـلام ناخۆ دهـبيـت يـهـكـم قورباني دهـرـكـردن لهـم دهـزگايه كيـيـت؟

نـم قوربانيه (ميـرووله) بوو چونكه له راپۆـرتـهـكـهـدا وا هـاتـبوو كه نـم ميـروولهـيه، پـالـنـهـري كاري تـيـدا نـهـماوه و هـهـلـوـيـستـي نـيـگـهـتـيـفـانهـي هـهـبـوه لهـو گۆـزـانـكارـيـانهـي كه له دهـزگـاـكه روويانداوه، له كـاـتـيـكـدا نـم دهـزگايه پـيـش گۆـزـانـكارـيـهـكان بهـرـهـمـهـكـهـي گـهـلـيـك زۆرتر بوو و ژيـنگـهـي كاركـردنـيـش تـيـايـدا زۆر باـشـتر بوو له نـيـستـاـكه كه بووهـته ژيـنگـهـي دهـرـكـردنـي كارمـهـندان و هـاني كار و بهـرـهـمـهـيـنان نادا.

له وانهكانی ژيان

مندالیک هاته ناو دوکانیکی سهرتاشین.....

خاوهن سهرتاشخانهکه بهگوتی مهعميلهکهيدا چرياندى و گوتی: نه مه گيلترين منداله له جيهان.....بزانه چۆن نه مه ت بۆ دهسهلمينم.سهرتاشهکه درهه ميکی له دهستیکي دانا و ۲۵ فلسيش له دهسته کهى تر. بانگی منداله کهى کرد و ههردوو بره پاره کهى له پيش منداله که داناو داواى ليکرد به ناره زووى خۆى يه کينکيان بۆخۆى ببات، نه ویش ۲۵ فلسيه کهى برد و رویشت.

سهرتاشه که گوتی: پيم نه گوتی نه م کورپه هه رگيز فير نابيت.....هه موو جارتيك هه مان شت دووباره ده کاته وه !.

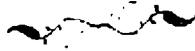
که مه عميله که له سهرتاشخانه که هاته دهره وه، چاوى به منداله که کهوت له دوکانى نايى کریم ده هاته دهره وه، تينه گه يشتنى له م مه سه له يه واى ليکرد له منداله که بچيته پيش و لى پرسی: بۆچى هه موو جارتيك ۲۵ فلسى هه لده گريت و ودره مه که نابيت؟

منداله که گوتی: له بهر نه وهى نه گهر دره مه که هه لگرم ياره که ته واو ده بيت...! هه ندیک جار واى بۆده چى که خه لک ژيريه که يان که مته له وهى شايه نى ريزلينانى تو بن به رامبه ر راستى نه و کارانه ي که نه نجامى ده دن، که چى راستيه که نه زانى تۆيه نه وان به بچووک دينيته به رچاوت، هيج مرؤفتيك يان هيج که سيك به که م مەزانه، که م و کوپيش له که س مه دۆزه وه.

لا تستحقرن صغيراً على صفره فالبعضوة تدمي مقلة الاسد

واته: هيج بچوكتيك له بهر بچووكيه کهى به که م مەزانه، نه و تا ميشو له خوین له چاوى شير دينيت.

حیکمه تینکی په روډر ددیی مه زن بو هه موو دایکینک و هه موو تاکینک

له خه ودا بینی..... کوره که ی ناگر له دهنکه شقارته بده ددات و..... له چاوه کانی
نزیکی ده کاته وه تا چاوه کانی سوور هه لنگه ران.....

له خه هه لسا..... و دهستی کرد به په نا بردن بو خوا له دهست شهیتانی
نه فره تی...

به لام دلئی نؤقره ی نه گرت..... بویه روه و ژووری کوره حه فده سالنیه که ی
رؤیشت....

بینی وا له به رامبه ر کؤمپیوته ره که ی دانیشته وه.....

رووناکی شاشه ی کؤمپیوته ره که له په نجه ره ی ژوره که دا ده شکایه وه..... نه و بینی
کوره که ی سهیری چی ده کات بویه..... ترسی بو دروست بوو.

نه و کوره که ی بینی..... له سه ر شاشه ی کؤمپیوته ر..... سهیری فیلمیکی رووت
ده کات

ویستی له رووی بقیرینیت، به لام پیی باشتر بوو له ژوره که بیته دهره وه... به
تایبته که کوره که ی ناگای له هاتنه ژوره وه ی نه بوو.

دایکه که گه راپه وه ناو پیخه فه که ی خوی..... بیری له وه کرده وه که به هاوسه ره که ی
بلیت... تا بهر پر سیاره ته ی سزادانی کوره که ی بگریته نه ستو... نه مجاره یان به خه یالی
داهات که بچیت کؤمپیوته ره که داجات و سه رزه نشتی بکات له سه ر نه و کرده وه ی که
کرد رو به تی و سزای بدات..... نه وه شی نه کرد به لکو داوای کؤمه کی له خوا کرد که
به یانی برپاریکی دروست بدات. به م شیوه یه په نای به خوا گرت و خه وت.

بهیانی هدموو له خهو ههلسان... بیینی کورهکهی خوی بو قوتابخانه ناماده دهکات...
ههردووکیان به تهنیا بوون... پیتی وابوو ههلیکی باشه بو گفتووگوو کردن... بویه لیتی
پرسی

عیماد: رات چیه بهرامبهر کهسیکی برسی؟ پیتت وایه چیدهکات تاکو تیر بیت؟
نهویش به ناسانی وهلامی دایهوه و گوتی: دهچیتته چیشتهخانه و شتیک دهکپیت و
دهیخوات

دایکی گوتی: نهگهر پارهی پینهبوو.....؟
لیره دا بیدنگ بوو وهک بلیتی له شتیک گهیشتهبیتت، واته گهر پارهی نهبوو با
نهیخوات.....

دایکی گوتی: نهی نهگهر نارهزوو کهرهوهیهکی خوارد..... توچی پیدهلئیتت؟
خیرا وهلامی دایهوه و گوتی: بی گومان شیتته... چون نارهزووی بو خواردنیک
دهکاتهوه... که نرخهکهی لانیه.....

دایکی گوتی: تو بهشیتتی دهزانی کورهکهه؟
وهلامی دایهوه: به دلنیاپیهوه شیتته دایکه گیان... نهو کهسه وهک نهو زامداره
وایه که خوی به برینهکهی دادهکات.

لیره دا دایکهکه به بزهخه نهیهکهوه پیتی گوت: تووش وهک نهو شیتته دهکهیت
کورهکهه.....

عیماد گوتی: من دایکه گیان!

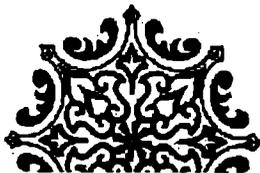
دایکی گوتی: بهلئی... بهسهیرکردنت بو نهو شتانهی که نارهزووت بو ئافرهت
دهکه نهوه...

لیره دا عیماد له شهرما بیدهنگ بوو و سهیری دانهواند.....

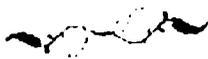
دایکی گوتی: کوره‌کم تو لهو کهسه شیت تری... نو ناره‌زوی بو شتیک
کردوتهوه که لای نیه.. راسته ره‌فتاره‌که‌ی حکیمانه نیه... به‌لام خو حرام و
قه‌ده‌غه کراو نیه...

که‌چی تو ناره‌زوی خو ت بو شتیک کردهوه که قه‌ده‌غه کراو و حرامه... نایا
فرموده‌ی خوا گیانت له بیر کرد که ده‌فرمویت: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ
أَبْصَارِهِمْ وَحَافِظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ ﴿٣٠﴾
(النور: ٣٠)

واته: نه‌ی موحه‌ممد به پرواداران بلی با چاوه‌کانیان داگرن و داوینیان پاک راگرن،
نهمه بووان باشتره خودا زاناو ناگاداره به‌وه‌ی که ده‌یکمن.....
لیزه‌دا فرمیسک له چاوه‌کانی عیماد هاته خوار و به دایکی گوت: راست ده‌که‌ی
دایه گیان من هه‌له‌م کرد.... نه‌گهر جارنکی تر بو نهم کاره گه‌پامه‌وه..... نه‌وا
لهو پیاوه شیت ترم..... به‌لکو گونا باریشم..... به‌لین بیت دووباره‌ی نه‌که‌مه‌وه.

نەمە چیرۆکیکی خوشەویستیە ھەرگیز لە یادی ناکە ی

لە ناھەنگێکدا چاوی پێکەوت....

کچینکی سەرنج راکێش بوو.... زۆرێک لە گەنجان بەدوای دەکەوتن، بەلام ئەو کورپنکی ناسایی بوو و سەرنجی کەسی بەلای خۆیدا رانەدەکێشا. لە کۆتایی ناھەنگە کە لیتی نزیک بوویەو و بە فینجانێک قاوە داوەتی کرد.... کچە کە ئەم داواکاریە ی لا سەیر بوو.... بەلام ئەدەبی کچە کە وای لێکرد کە داوەتە کە ی قبوڵ بکات. لە قاوەخانە یە ک دانێشتن، ئەو زۆر شپرزە بوو بۆیە نەیتوانی قسە بکات، کچە کەش ھەستی بە نا ناسوودەیی دەکرد، بۆیە ویستی مۆلەت بخوازیت و بپروات، لە نا کاو کورپە کە ئاماژە یە ک ی بۆ گارسۆنە کە کرد و پێی گوت:

تکایە... ھەندێک خۆیم دەوێت بۆ قاوە کەم!

ھەموو بە سەرسوڕمانەو و سەیری ئەو کورپە یان کرد، ئەویش روخساری سوور ھەلگەرا، بەلام لە گەڵ ئەمە شدا خۆییە کە ی لە قاوە کە کرد و خواردیەو. کچە کە پرسباری لێکرد: (بۆ ئەم خوہ؟)

کورپە کە: مەبەستت خوێ کردنە ناو قاوە یە؟ لە راستیدا من کە مندال بووم، لە نزیک دەریا دەژیام، ئێستاکەش ھەرکاتێک قاوە ی سوێر دەخۆمەو و کاتی مندالیم، شارۆچکە کەم، دیتەو و خەیاڵ، بیری دایک و باوکم دەکەم کە تا ئێستاش ھەر لەوێ ژیان بەسەر دەبەن. لە گەڵ ئەم قسانە چاوە کانی پر بوون لە فرمیسک.... قسە کان زۆر کاری تێکردن چونکە لە ناخی دلێو وەرچوون.

ئەو پىاۋەدى كە بتوانىت شەيدايى خۆى بۆ نىشتمانەكەى دەربىرەيت، ئىللا دەبىت
خۆشى بویت و گرنكى پىتبات، ھەست بە بەرپىسارىيەتى دەكات بەرامبەرى و
بەرامبەر خىزانەكەى.

ئەبجارە كچەكە دەستىكرد بە باسكردنى قۇناغى مندالى خۆى و خىزانەكەى، لە
راستىدا گفئوگۆيەكى خۆش بوو.

بەردەوام بوون لە يەكتر بىنن، لە كۆتايىدا بۆى دەرکەوت كە ئەو ئەو پىاۋەيە كە
بەدوايدا دەگەرا و ئەو سىفەتانەى كە دەيوىست لە ھاوسەرى ژيانىدا ھەبىت لەو
كۆرەدا ھەيە، كۆرپكى زىرەك، باش، بەسۆز، خەخۆر....

واى لىتھات دلبەستەگى ئەم كۆرە بىت و، سوپاسگوزارىش ئەلبەتە دەگەرپتەوہ بۆ
قاوہ سوپرەكە!

چىرۆكەكە ھەرۋەكو ھەر چىرۆكىكى ترە

شازادە شازادە دەخوازىت

ژيانىكى زۆر خۆشيان بەسەر برد

ھەرچەند جارى قاوہى بۆ ئامادە دەكرد، ئەوا خويى بۆ لەقاوہكە دەكرد چۈنكە لاي
وابوو ھاوسەرەكەى ھەزى لە قاوہى سوپرە

دواى چل سال ئەم پىاۋە كۆچى دوايى كرد و نامەيەكى بۆ خىزانەكەى جىتەشت
ئەمە ناوہرۆكەكەى بوو:

نازىزەكەم، تىكايە بىبەخشە، بىبەخشە لەسەر گەورەترىن و تاكە درۆى ژيانم... كە
لەگەل تۆم كردبىت... قاوہى سوپرە!

يەكەم چاوپىكەوتنمانت لە يادە؟ ئەوكات من شلەزاو پەشۆكاو بووم، ويستم داواى

شهرم کرد له قسه کهم پاشگهز بيمه وه و بهرده وام بووم، هدرگيز چاوه پروانی نهوهم
نده کرد که نه مه ببيتته سه ره تاي بهيه که وه گريدامان!

دوای نهم رووداوه ويستم راستيه که ت پيبلينم، بهلام ترسام! بويه بريارم دا به هيچ
شيويه يک دروت له گهل نه کهم.....

نيستاکه من له سه ره مهرگدام... بويه ناترسم له گوتني راستيه که

من حهز به قاوهی سویر ناکه! نای که چ تاميکی سه يری ههيه!

به دريواي زيانم له گهل تو قاوهی سویرم خوارده وه و هيچ ههست به په شيمانی ناکه
چونکه بوونم له گهل تو هه موو شتيکی دا پوشيپوو.

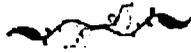
ته گهر زيانيکی ترم هه با نهوا له گهل تودا به سه رم ده برد..... ته گهر ناچار بام
جاريکی تريش قاوهی سویری بخومه وه.

فرميسکه کانی هاوسه ره کهی نامه کهی نقوم کرد

روژتيکیان به کيتک لهو زنه ی پرسی: تامی قاوهی سویر چونه؟

گوتی: شيرينه.

هونەری گوینگرتن

شەمەندەفەرە که له یەکیەک له ویستگەکانی شاری بوستنی ئەمریکی وەستا و ژن و مێردێکی لێهاتە دەروە که جل و بەرگێکی سادەیان پۆشیبوو. ژنە که جلیکی له لۆکی پۆشیبوو، هەرچی پیاوێکەشە چاکەت و پانتۆلیکی سادە که له درۆینە ی خۆی بوو. زۆر بەشەرمەو هەنگاویان نا بۆ نووسینگە ی سەرۆکی زانکۆ ی (هەرفارد)، ئەوان پێشتر مۆلەتی چاویتیکەوتنیان وەرنەگرتبوو. بەرپۆبەری نووسینگە ی سەرۆکی زانکۆ بە دوو دیهاتیەکی گوت: (سەرۆک زۆر سەرقالە، ناتوانیت بەم زوانە چاوی پێتان بکەوێت....). وەلامی ژنە که زۆر خێرابوو، بە متمانەو پێیگوت: باشە چاوەرتی دەکەین.

ئەم دوو هاوسەرە بۆ چەندین کاتژمێر له نووسینگە که مانەو چاوەروانی ئەوێان دەکرد که چاویان بە سەرۆک بکەوێت، هەرچی سکرێتێرە کهش بوو بە ئەنقەست پشت گوتی خستبوون تابێزار بن و نووسینگە که جیبیلن، بەلام نەخێر، ئەوان بۆشتیکی گرینگ هاتوون بۆیە پێتاجیت بە ئاسانی بڕۆن. لەگەڵ تێپەر بوونی کات و سووربوونی ژن و مێردە که لەسەر بینینی سەرۆکی زانکۆ تۆرە یی سکرێتێرە که بەرە بەرە له زیاد بووندا بوو، بۆیە بریاریدا کۆبوونەوی سەرۆکەکی بێچریت و تکای یکرد بۆ چەند خولەکیک چاوی بەم دوو هاوسەرە بکەوێت.

سەرۆک بە تۆرەییەو سەری لەقاند و نیشانە ی بێزاری لەسەر دەم و چاری بەدەر کەوت، ناخر ئەوانە ی که له پایە ی ئەون تەنھا کاتی ئەوێان هەیه چاویان بە گەورە پیاوانی وولات بکەوێت، جگە لەمەش ئەو رقی له خەلکی دیهاتەو له جل و بەرگی

لۆكه. بههر جۆرتك بېت رازی بوو بۆ چەند خوله كيتك چاوی پیتیان بکهویت تا ناچار بن برۆن.

که هاتنه ناو ژووری سهروکی زانکۆ، ژنهکه باسی لهوه کرد که کوریتکیان ههبوو بۆ ماوهی سالتیک له (هارفارد) ی خویندوه، بهلام له رووداویتکدا گیانی لهدهست داوه. دایکهکه بهردهوام له قسه کردن و گوتی: له بهر نهوهی ئهم ماوهیهی که لهم زانکۆیه دا بهسهری بردوه دلێ زۆر خۆش بوو، بۆیه پرپارماندا برپتک پاره به زانکۆکه ببهخشین بۆ زیندوو راگرتنی ناوی کورهکه مان.

قسه کانی ئهم ژنه کاریان له سهروکی زانکۆ نه کرد بۆیه به زبری وهلامی دایهوه و گوتی:

خانمه کهم، ئیمه ناتوانین باله خانه یهک دروست بکهین و یادی هه موو نهو کۆچ کردوانه بکهینهوه که له (هارفارد) خویندویانه، نه گهر واییت زانکۆکه ده بېت به دارستانیک له باله خانه و پهیکه ری بیره وه ری.

ژنهکه وهلامی دایهوه و گوتی: ئیمه گهره کمان پهیکه ر نیه، به لکو ده مانه ویت باله خانه یهک به دیاری پیتشکهش به زانکۆی (هارفارد) بکهین ناوی کوره که مانی له سه ر بېت. .... ئهم قسانه هیچ مه و دایه کی نه بوو له لای سه روکی زانکۆ، بۆیه به تووره یه وه سه ر بېتکی جل و بهرگه لۆکه یه که و قاته شپۆله که ی کرد و به گالته پیتکردنیکه وه گوتی: ئیوه بیروکه تان هه یه ده رباره ی تیتچووی باله خانه یه کی له م شپوه یه؟ دروستکردنی باله خانه کانی ئیمه نزیکه ی ههوت ملیۆن دۆلار و نیوی تیتچوه!

بیتدنگیهک رووی له ژووره که کرد، سه روک وای زانی که ئیتر ئهم دوانه نووسینگه که ی جیتیلن، به لام ژنه که رووی له هاوسه ره که ی کرده وه و گوتی:

(بهريژر ستانفۆرد نهگەر نه مه تپچووی زانکۆیهك بيت بۆچی زانکۆیهك دانهمهزرتين، ههنگری ناوی کورپه که مان بيت)؟ هاوسه ره که می سه ری خۆی له قاند که بهم بیرۆکه یه رازیم.

ههردوو هاوسه ر (لیند و جین ستانفۆرد) سه رۆکی زانکۆی هارفاردیان به سه رسورماوی و په شیمانی جیهیشت، و به ره و کالیفۆرنیا به ریکه وتن، له م ویلايه ته دا زانکۆی ستانفۆردی دیرینیان دامه زراند و تا ئیستا هه ر هه لگری ناوی نه م خانه واده یه یه و یادی کورپه که یانی به رز راگرتوه. نه و کورپه ی که لای سه رۆکی زانکۆی (هارفارد) هه یچ نرخیکی نه بوو، نه م رووداوه ش له سالی ۱۸۸۴ ز روویدا. به راستی وایه.... زۆر گرنه که به رده وام گوینگر بین، کاتیکیش که گویمان گرت به جوانی له به رامبه ره که تیبگه یین.... زۆر گرنه که له سه ر بنه مای جل و به رگ و هه ندام و شینوازی قسه کردن، شتوه زار، بریار له سه ر خه لک نه ده یین، زۆر گرنه که (کتیبیک نه خوینینه وه له به ر ناو نیشانه که ی)، نه گه ر نرخی که شی حه وت ملیۆن و نیو بیت و له سالی ۱۸۸۴ بیت.

چیرۆکیکی راسته قینه یه (مالکۆم فۆرینز) گپراهیه وه و تا نه و ساته ش (ناوه کانی خانه واده ی ستانفۆرد) له سه ر باله خانه و گۆره پانه کانی نه م زانکۆیه نه خشینراوه.

دهستی دوستت بگره

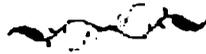

ده گینهوه رژژیکیان کچیکی بچکۆلانه له گهڵ باوکه بهساللا چوه که ی له سەر پردینکدا دهپهرینهوه، باوکه بهسۆزده که له کهوتنه خوارهوهی کچه که ی ترسا بۆیه پیتی گوت: خۆشهویسته کهم، باش دهستم بگره با نه کهویته ناو رووباره کهوه. کچه کهش خیرا و بی دوودلی وهلامی دایهوه و گوتی: نهخیر باوکه.....تۆ دهستی من بگره!

باوکه که به سەر سورمانهوه گوتی: جا نه مه چ جیاوازیه کی ههیه؟ خیرا وهلامی دایهوه و گوتی: نه گهر من دهستی تۆ بگرم بۆی ههیه نه توانم کۆنترۆلی جووله کامم بکهه و دهستم له دهستت بپیتهوه و بکهومه خوارهوه. بهلام نه گهر تۆ دهستی منت گرت، نهوا ههرگیز ناهیلیت له دهستت دهه چیت..... کاتی که متمانهت بهوکه سهی که خۆشت دهویت زیاتر بوو له متمانهت بهخۆت... دلنیاش بوویت لهوهی که ژیاوت لای نهوان پارێزراوتره له وهی که له نیو دهستی خۆته.....

لهوکاته دا دهستی نهو کهسه بگره که خۆشت دهویت..... بهر لهوهی چاره پیتی نهوه بیت دهستت بگرن.

وانه يه كي ناياب

پياويك چوار كورې هه بوو، ويستی وانه يه كي نايابيان له ژيان فيزبكات نه ویش خیرا بریار نه دانه له سهر شته كان و بينشيان بۆ شته كان سهرزاره كي نه بیټ. باركه كه كوره كانی بۆ شوینتیكي دوور ره وانه كرد و پتی گوتن: نه م شوینه داریكي گوره ی تیدایه، داوام لیتان نه ویه كه گه رانه وه هه ریه كه تان شتوه و وه سفی نه م داره م بۆ بكات.

كوره گوره كه له زستانا چوو بۆ نه م شوینه و كورې دووه می له به هاردا، هه رچی سییه مه له هاویندا چوو و چواره میش له پاییزدا. كه له گه شته كه یاندا گه رانه وه باوكه كه هه موویانی كۆ كرده وه و داوای له هه ر چواریان كرد وه سفی راره كه ی بۆ بكن.

كورې گوره گوتی: به راستی ناحه ز و ناشیرین و ووشك بوو.

دووه میشیان گوتی: داریكي سهوز و گه لادار بوو.

كورې سییه م به سهر سوپرمانه وه گوتی: نه و داپوشرابوو به گول و گولزاری بۆن خۆش و له ترۆپكي جوانیدا بوو.

كورې چواره میش گوتی: به رتیكي زۆر و پر بوو له ژيان.

باوكه كه گوتی قسه كاتتان هه مووی راسته چونكه هه ریه كه تان له وه رزتكدا داره كه ی بینیه

باوكه كه به رده وام بوو له قسه كانی و گوتی: نابیټ له وه رزتكدا بریار له سهر داریك بدین، به هه مان شتوه ش نابیټ بریار له سهر كه سیتك بدین له سهر هه لویتستیكي

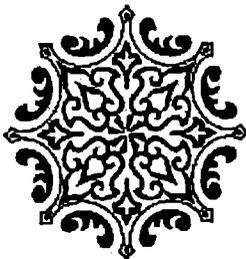
بۆیه نه گهر خۆت دایه دهست زستان نهوا هه موو جوانی به هار و ههستی ناسك و
نایابی هاوین و پاییز له دهست ده دویت.

حیکمهتی بنه رتهتی:

مه هیله نهو نازاره ی که له وه رزێکی دیاری کر او دا پیت ده گات وات لیبکات بیبهش
بیت له خوشی بینین له گهژ کهسانی تر.

بریار له سهر ژیان مه ده له روانگه ی هه لۆیستێک یان شیوه یه ک.

هه ولبده به سهر دۆخه سه خته کان و هه لۆیسته ناخۆشه کان باز بدهیت، چونکه خوای
گه وره کاتی خۆش تر و ژیا نی با شتری بۆ ناماده کردوویت.

جگه له هاوسه ره کهم دهستم کرد به دهر چوون له گهل یه کینکی تر

دوای ۲۱ سال له زه ماوه ند کردم، تروسکایه کی نوی خۆشه ویستیم دۆزیه وه
بهر له ماوه یه که جگه له خیزانه کهم دهستم کرد به دهر چوون له گهل نافره تینکی تر،
نهمهش بیرۆکه ی خیزانه کهم بوو، نهو پیتی گوتم: (چاک ده زانم چه ندت خۆش
ده ویت).....

نهو ژنه ی که هاوسه ره کهم چه زی ده کرد له گه لی دهر چه م و کاتی له گهل به سه ر بیه م
دایکم بوو. بهر له ۱۹ سال باو کم کۆچی دوایی کرد، به لام سه رقال بووم له کار
له لایه که و ژیا نی رۆژانم له گهل ۳ مندا لدا له لایه کی تر وای لیکردم به ده گهن
سهردانی بکه م.

رۆژنیکیان په یوه ندیم پتوه کرد و داوه تی خوانینکی ئیوارهم کرد، لیمی پرسی: (تۆ
باشیت)؟ نه م پرسیا ره ی له بهر شه وه بوو که زوو زوو به ته له فۆن قسم له گه لی ده کرد
به لام نه م ماوه یه تۆزیک دوا ده که وتم له په یوه ندی کردن، بۆیه توشی دله راوکی
ببوو، منیش پیم گوتم:

(به لی من زۆر باشم به لام چه ز ده که م کاتینکی تایه تت له گهل به سه ر بهرم دایکه
گیان)

گوتمی: (ههردوو کمان به ته نیا)؟! نه ختیک بیری کرده وه، پاشان گوتمی (باشه منیش
زۆرم پیتخۆشه).

رۆژی پینج شه مه و دوای ده ست هه لگرتنم له کار، به دوایدا چووم، تۆزیک شه رزه
بووم، که گه یشته مه به ده رگای مائی باو کم بینیم له بهر ده رگا چاوه روانه و

شپرزه‌یی پتوه دیار بوو، جلیتکی جوانی پۆشیبوو، پیده‌چیت دواهمین کراس بیت
که باوکم بۆی کربیتت بهر له فهوت کردنی.

وه‌ک فریشته‌یه‌ک بزه‌یه‌کی لیوه هات و گوتی ((به‌هه‌مووانم گوت نه‌مپۆ له‌گه‌ل
کورده‌که‌م ده‌رده‌چم، هه‌موو دل‌ خۆش بوون، پیده‌چیت نۆقره نه‌گرن تا دیمه‌وه و باسی
وورده کاریه‌کانیان بۆ بکه‌م)).

چووین بۆ چیتخانه‌یه‌کی تاییه‌ت، زۆرجوان و نارام بوو، دایکم ده‌ستی کرد به
قۆلما هه‌روه‌ک بلیتی خانی ژماره‌یه‌ک بیت.

دوای دانیشتمان ده‌ستم کرد به خۆیندنه‌وه‌ی لیستی ناوی خواردنه‌کان شه‌و به
بزه‌خه‌نه‌یه‌کی سه‌ر لیوه لۆچ گرتوه‌کانی سه‌یری ده‌کردم، چونکه چاوه‌کانی کز بوونه
و ته‌نها پیتی گه‌وره‌ی پیده‌خۆیندرتته‌وه. خۆیندنه‌وه‌که‌ی پێبیریم و گوتی: ((که تۆ
بچوک بویت من بۆتم ده‌خۆینده‌وه))

منیش وه‌لامم دایه‌وه و گوتم: ((نیستاکه واده‌ی دانه‌وه‌ی برتیکی که‌می شه‌م قه‌رزه‌ی
سه‌رشاغه دایکه‌ گیان.....تۆ پشوو بده))

له‌ کاتی نان خواردندا زۆرمان قسه‌ کرد، هیچ شتیکی نا سه‌رووشتی نه‌بوو، ته‌نها
چیرۆکی کۆن و نوێ نه‌بیت، به‌ شیوه‌یه‌ک کاتمان فه‌رامۆش کردبوو و که‌وتبوینه
دوای نیوه‌ی شه‌و و ناگامان له‌خۆمان نه‌بوو.

که‌ گه‌یشتی‌نه‌وه به‌رده‌رگای مالی دایکم پیتی گوتم: ((رازیم جارێکی تر به‌یه‌که‌وه
ده‌ریچین به‌مه‌رجیک نه‌بجاره من پاره‌که ده‌ده‌م)) منیش ده‌سته‌کانیم ماچ کرد و
مالئاواسیم لیکرد.

دوای چهند رۆژتکی که‌م دایکم به‌هۆی نۆزه‌ی دل‌وه کۆچی دوایی کرد. شه‌م شته زۆر
خیرا روویدا و هیچم له‌ده‌ست نه‌ده‌هات بۆی.

دوای چەند رۆژتێك نامەیه‌کم لەرێتی پۆستەوه لەو چێشتخانە پێگەیشت کە ئەو
شەو لەگەڵ دایکمان نانی ئیوارەمان لێتی خواردبوو، تێبینییەك لە نامەكە هەبوو کە
بە دەستی خۆی نووسیبووی:

((پێشتر پارەیی خواردنەكەم دا، دەمزانێ من نامادە نام، ئەوێ گزنگە من پارەیی
خواردنی دوو كەسم داوه، هێ خۆت و هاوسەرەكەت.....)).

تۆ نازانی ئەو شەو لەم لای من چ بەهائەكی هەبوو.....خۆشەوێت كۆرەكەم)).

ئەم كاتەدا مانا و قەدری ووشەیی (خۆشەوێستی) و (خۆشەوێت) م زانی، ئەم
كاتەدا تێگەیشتم چ مانایەك دەگەیهێنێت كاتێك تۆ وا لە لایەنی بەرامبەر
دەكەیت هەست بە خۆشەوێستی تۆ بكات بەرامبەر بەو.

هێچ شتێك گزنگ تر نیە لە دایك و باوك، بە تاییبەت دایك.....ئەواندە كاتەیان
پێبە كە شایەنین...

ئەمە مافی خوا و مافی ئەواندە، ئەم كارانەش دوا ناخرێن.

دوای خۆبێندنەوهی ئەم بەسەر هاتە، چیرۆكی ئەم پیاوێم هاتەوه یاد كە لە عبداللە
ی كۆری عومەری پرسی: دایك زۆر پیره و ناتوانیت بچوێت، بۆ هەموو شوێنێك
بە كۆلمی دادەدەم تەنانەت بۆ سەر ئاویش....هەندێك جارانی خۆی بۆ ناگیریت و
بەمنی دادەكەت.....پێت وایە مافی دایكمان دایت.....؟.

عبداللە وەلامی دایەوه و گوتی: ناكاتە بەك پێچە ژانی لەدایك بوونت....ئەوێ بۆ
دەكەیی و بە هیوایی مردنی ئەوێ تاوهكو لەدەستی بەسییەوه، كەچی تۆ لە
منداڵیدا هەمان شت دەكرد بەلام دایكمان هیوایی دەخواست تۆ بژیت.

پرسیاریک و حیکمه تیک

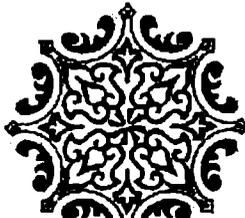
پسپوړتیکى نهشتهرگهري دل نوتومبیله کهى لای ته کنیکاریکی نوتومبیل (فیتەر) چاک ده کرده وه. ثم ته کنیکاره خهريکی کردنه وهى بزوينهري نوتومبیله که برو شتیکی لیده رده هینا و شتیکی له بری داده نا. لهم کاته دا ته کنیکاره که چریه یه کی به گوتی نهشتهرگهري که کرد و گوتی: مؤلّهت هه یه پرسیاریک بکه م؟

دکتوره کهش به سه سامی وه لأمی دایه وه فرموو پیرسه

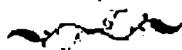
ته کنیکار گوتی: تۆ نهشتهرگهري له سر دلّه کان ده که یت منیش دلی نوتومبیله کان، وهک نیوه، به لام بۆچی تۆ پاره یه کی یه کجار زۆر به ده ست دینیت که چی نیمه قازانچمان له نیوه زۆر که مته؟!

دکتوره که له ته کنیکاره که نریک بوویه وه و به هیمنی پتی گوت: نه گهر له توانا تدايه.....!

بزوينهري که چاک بکه وه بی نه وهى بیکوژینیه وه؟.

بۆ ھەموو ئەو كەسانەى بە دواى كۆچ كردندا دەگەرین

نام ئەحمەدە، عىراقىم،..... دواى ئەوھى ھەرپەشەيان لەخۆم و ھاوسەرەكەم
كرد، ھەولئى ئەوھەماندا عىراق جىبھىلئىن و لە كەندەدا نىشتەجئى بىن، تاوھەكو بە
ئارامى بۆين. بەلام بووینە نىچىرى فېلباز و.....

چىرۆكەكەمان لە عىراقدا دەست پىدەكات، كاتىك گەرپىن بەدواى كەسىكە بتوانىتت
بمانگەنئىتتە كەندەدا. پىاوتىكمان ناسى بەناوى (ئەبو حەيدەر) خۆى و براكەى
كەناوى (ئەبو قوسەى) لە مائەوھە سەردانىان كردىن و باسى ئەوھەيان كرد كە چۆن
دەرچوونان بە فەرمى دەبىتت، چونكە پىاوتىك ھەبە لە كەندەدا بانگەبىشت نامەمان
بۆ دەكات... داواى برە پارەبەكى زۆرى كرد كە ٤ دەفتەر دۆلار بوو واتە ٤٠ ھەزار
\$!... بەلام ئىتتە رەتەمان كەندەو و دواى گەفتوو گۆبەكى زۆر لەسەر ٣ دەفتەر دۆلار
واتە ٣٠ ھەزار \$ رىككەوتىن بە مەرجى ئەوھى ١٥ ھەزار \$ وەك پىتشىنە بەدەين
بە ئەبو حەيدەر.....، نىوھى دووھى پارەكەش لە كاتى گەبىشتەمان بە بە
فەرۆكەخانەى كەندەدا. مەن ترسىكەم ھەبوو لەوھى كە درۆمان لەگەلدا بىكەن بۆبە
سوور بووم لەسەر ئەوھى لەسەر پىسولەبەك يان كومپىالەبەك ئىمزا بىكەن كە ئەم
پارەبەى ئىتتە لای ئەوانە، سەرەتا ئەوان رەتەيان كەندەو كە شتىكى وا بىكەن بەلام
دواتر ئەبو حەيدەر بە ناچارى ئىمزاى لەسەر كومپىالەكە كرد،..... ئەو بەلئىنى
پىدەيان دواى ٤ رۆژ بمانگەنئىتتە تۆرىنتۆ لە كەندەدا!..!

بەر لە كاتى گەشتەكەمان بە ھەفتەبەك قاچاخچىبەك ھەوالئى پىدەيان كە پلانى
گەشتەكەمان تۆزىتە گۆرانكارى بەسەر دا ھاتو، و كاتىكى نوتى بۆ گەشتەكەمان
دانا..... چونكە پلانى دەرچوونىان لە توركياوھە ناشكرا بو. رۆژتىك پىنش

گهشته که مان، نه بو حیدر هاته مالمان، پلیتی سه فیری پتیبوو، به لام بۆ کوی؟
 ترانزیت بۆ میسر پاشان سوډان و گانا و دواتر بۆ که نارای فیل ونه بیدجانی
 پایتخت...! دوی پشت به ستن به خوا متمانهی خۆمان بهم قاچاخچیان دوا
 ده ستان کرد به گهشتیکی زۆر ناخۆش که دوو روژی خیاند، له که نارای فیل
 که سیکمان بینی که له لایین نه بو حیدر هوه ره وانه کرابوو، نیمه ی برده ئوتیلیکی
 تا بلینی خراب...! به هانه شیان نه بوو روو گیان ناشکرا نه بیئت.

دوای دوو روژ چاره‌پروانی نه بو حیدر هات و خانه واده به کی تریشی له گه لدا بو له
 دایک و باوک و دوو کچۆله پیک هاتبوون که ته مه نیان که متر بو له ۳ سان، جگه
 له وان دوو گنجی تریشی له گه ل بوو به کینکیان موسولمان نه بوو... هه موومان
 خه وفان به گه یشتن به که نه دا ده بینی جگه له خانه واده که نه بیئت که مه به ستیان
 هۆله ندا بوو... له راستیدا هه موومان بره پاره یه کی زۆرمان له م گه شته خه رج
 کرد بوو....

کاتی که نه بو حیدر گه یشته لامان داوای ۱۵ هزار \$ هه کی تری کرد، چونکه به
 پتی قسه کانی، مه سه له که کۆتایی پته اتوه و به یانی نیمه گه شت ده که مین بۆ
 که نه دا...!.

نه بو حیدر له گه ل هاورپتیه کی که خه لکی نه بیدجانه چونه مه یخانه بۆ
 خواردنه وی مه ی، شهو سه ردانی کردین و پتی راگه یان دین که گه شته که مان بۆ
 دوو روژی تر دوا خراوه

له بهر نه وی فرۆکه خانه ی نه بیدجان چاودیزی ده کریت...؟ لیمان پرسی: جا نه مه
 ترسی بۆ چی یه؟ کوا نه و داوه تنامه فهرمیانه ی که به لئنت پیدا بووین؟ نه ویش
 یه کسه ر په یوه ندی به هاورپتیه کی نتراتی کرد به ناوی (زیاد) که هه لگری

ره‌گه‌زنامه‌ی یۆنانی بوو نهم زیاده هاتوو پاسپۆرت‌ه‌کانی له‌هم‌موومان وه‌رگرت و
ئیزیای یۆنانی له‌سه‌ردا و گوتی: هه‌مووتان ده‌بهم بۆ یۆنان، له‌وێشه‌وه بۆ که‌نده‌ار
نهم خانه‌واده‌یه‌ش بۆ هۆڵه‌ندا...! هه‌موومان ناچار بوین رازی بین چونکه هیچ پره
پاره‌یه‌کمان لا نه‌بوو یارمه‌تی‌مان بدات بۆ گه‌رانه‌وه بۆ به‌غداد، نیت‌ر ناچار بووین
بۆ کۆتیمان بیه‌ن له‌گه‌لیان بچین.

دوای هه‌فته‌یه‌ک له‌ چاوه‌ڕوانی و هه‌فته‌یه‌کی تریش له‌ که‌ناراوی فیل، نهم به‌ناو
(زیاد) هه‌ پلستی ته‌یاره‌ی بۆ هیناین به‌لام بۆ کوی؟ شه‌مجاره‌یان بۆ تۆگۆ؟ نه‌بو
حه‌یده‌ر و زیاد پێیان گوتین که به‌رپۆه‌به‌ری فرۆکه‌خانه‌ی تۆگۆ هاوێتی زیاده و
په‌یوه‌ندی پتوه کردوه و به‌ئێنی داوه که رێدات یه‌کسه‌ر بچن بۆ که‌نده‌ا بێ شه‌وه‌ی
پتۆیست بکات بچن بۆ یۆنان و دواتر بۆ که‌نده‌ا و هۆڵه‌ندا....

له‌راستیدا هه‌موومان دل خۆش بووین و گۆتمان: با بچین بۆ تۆگۆ...!، به‌لام
کاره‌ساتی راسته‌قیه‌مان له‌و وولاته‌ بیه‌نی؟! جگه له‌ چێشته‌خانه‌یه‌کی لۆیسان هه‌چی
ترمان نه‌بیه‌نی.... نه‌خۆشی مه‌لاریا زۆر بلاوه له‌ نیتویان و ساده‌ترین خزمه‌تگوزاری
تێدا نه‌یه.

که‌ گه‌یشتینه‌ تۆگۆ (زیاد) که دواتر زانیمان شه‌مه ناوه هه‌ساخته‌که‌یه‌تی پینی
راگه‌یاندین که ته‌نها دوو رۆژ لێهه‌ین و تۆزێک دان به‌خۆتان بگرن تا ده‌گه‌نه شوێنی
مه‌به‌ست. ئێمه‌یان برد بۆ ئوتیلێکی زۆر هه‌م‌زان و خراب به‌ بیانووی شه‌وه‌ی
چاودێری ناگرت، نه‌مانده زانی مه‌به‌ستیان شه‌وه‌یه هه‌یج پاره‌یه‌کمان لێخه‌رج
نه‌که‌ن.... نیت‌ر دوو رۆژه‌که بوو به‌ هه‌فته‌یه‌ک.... هه‌موومان تووشی مه‌لاریا بووین
ته‌نانه‌ت دوو که‌چه بچکۆلانه‌که‌ش یه‌ک هه‌فته به‌ده‌ست شه‌م نه‌خۆشیه‌وه نالاندیان،
ئۆقره‌مان لێبێرا کێشه له‌نیتوان ئێمه و زیاد و شه‌بو حه‌یده‌ر دروست بوو. شه‌بو

حمیدر گوتی من ناچارم بگه‌په‌وه به‌غداد چونکه کچه‌کم نه‌شته‌رگه‌ری بۆ ده‌کریت، نیمه‌ش زۆر به‌ناسانی باوه‌رمان پینکرد نه‌و گوتی ئیوه‌ دوا‌ی دوو‌رۆزی تر له‌گه‌ل زیاد ده‌گه‌نه‌ که‌نه‌دا، نه‌مه‌ به‌لینه‌ له‌منه‌وه، نیمه‌ش باوه‌رمان پینکرد.... به‌راستی نه‌و نه‌کته‌ریکی زۆر به‌توانا بوو..... ۱.

ئه‌بو حمیدر نیمه‌ی جیه‌یتشت و هه‌موو پاره‌که‌شی له‌گه‌ل خۆی برد که‌ نزیکه‌ی ۱۰ ده‌فتەر \$ بوو واته ۱۰۰ هه‌زار \$ دۆلار، نیمه‌ش له‌م دووره‌ وولاته‌ بێپاره‌ ماینه‌وه. من و خێزان‌که‌م و نه‌و خانه‌واده‌یه‌ی که‌ له‌گه‌لمان بوون هه‌ندیک پارچه‌ زێری بچووک‌ی وه‌ک ملوانکه‌ و موسیله‌ و بازنی ده‌ستمان لایبوو، بۆیه‌ به‌ناچاری فرۆشتمان تا‌ خواردن و خواردنه‌وه‌مان ده‌ست بکه‌ویت، هه‌رچی گه‌نجه‌کان بوون نه‌وا په‌یروه‌ندیان به‌ به‌غداوه‌ کرد.... تا پاره‌یان بۆ ره‌وانه‌ بکه‌ن. یه‌ک هه‌فته‌ فشارمان خسته‌ سه‌ر زیاد، پیمان گوت کوا هاورپه‌که‌ت؟ به‌رپه‌وه‌به‌ری فرۆکه‌خانه‌ی توگۆ نه‌ی به‌لینی پینه‌دا‌یت یارمه‌تیمان بدات؟ زیاد گوتی به‌داخه‌وه‌ به‌رپه‌وه‌به‌ری فرۆکه‌خانه‌ داوا‌ی لیبووردنی کرده‌ و ناتوانیت یارمه‌تیمان بدات به‌لام کارناسانی بۆ کردووین له‌رپه‌ی به‌رپه‌وه‌به‌ری فرۆکه‌خانه‌ی وولاتی گانای دراوسییان که‌ پایته‌خته‌که‌ی نه‌کرایه‌، نیمه‌ به‌یانی ده‌چین بۆ نه‌و وولاته‌.... خۆتان ناماده‌ بکه‌ن و جانتاکانتان کۆکه‌نه‌وه‌....!

... به‌رگه‌ی ناخۆشی ریگه‌و برسیه‌تی و ماندوو‌بوو‌فغان گرت تا گه‌یشتینه‌ نه‌کرای پایته‌ختی گانا، نیمه‌ له‌رپه‌ی ووشکانیه‌وه‌ گه‌شتمان کرد چونکه‌ زیاد پیتی گوتین پلیت نه‌ماوه‌ و نه‌م پیاوه‌ش به‌ په‌له‌یه‌ و چاوه‌ریمان ده‌کات.

زیاد هاورپه‌که‌ی بۆمان هیتنا ناوی (علی) بوو خه‌لکی باشووری لوینان بوو، نه‌و به‌لینی دا که‌ دوا‌ی دوو‌رۆژ به‌ریمان بکات بۆ.....

چل روژ به سەر بە ئێنە که تێپەری و ئێمە هەر له ئەفریقا بوین.....! که گەشتینە گانا به دزی هاتینە ژووری زیاد و زانیاری تهواومان له سەر پاسپۆرتە کەمی وەرگرت و بۆمان دەرکەوت که ناوی راستەقینەمی (زایا) یە.

کاتی روژێشتن هات، له گەڵ زیاد و علی خەلیفە چووین بۆ فرۆکەخانە، بەر لهوێ مائاثاویە له زیاد بکەین پلێتەکانی له گیرفانی دەرھێناو پێیداین، ئەبجاریان بۆ کوێ؟ ترانزێت بۆ قاهرە - ئیتالیا - یۆنان....! تووشی خۆرپە بووین لیمان پرسی ئەمە چیە؟ گوئی: ئەوانەمی دەچن بۆ کەنەدا له ئیتالیا دادەبەزن و گروپی هۆلەنداش له فەرەنسا، دەبێت هەمووتان پاسپۆرتەکانتان پارچە پارچە کەن و بچنە نیۆ کەمپەوه، داوی دوو روژ دەگەرێمەوه بۆ ئەوهی ئەکەمپە که بتانھێنمە دەرەوه و بەرەو کەنەدا بەرێ بکەوین، هەرچی کۆمەڵە کەمی ترە، ئەوا لەرێی هاورێتەکم رەوانەمی هۆلەنداویان دەکەم.

پرسیاری ئێزە و نیشته جێبوونە مۆر کراوە کافان لێکرد که له سەر پاسپۆرتە کافانە ناخۆ ساختەییە یان راستەقینەمی؟ گوئی: وەرن له گەڵم بۆ ئەوهی بۆتان بەسەلمێتم که راستەقینەمی، هاتینە ناو فرۆکەخانەمی ئەکرا، ئێزە و نیشته جێبوونە کەمان له نامیری تاییبەت بە کارە ساختەکان دا، دەرچوو شتەکان ساختە نین، بەلکو فەرمین، هەموومان زۆر دلخۆش بووین و گوتمان، لەکۆتاییدا دەچینە ئەوروپا، چاوەروانیکردن لەوتێندەر زۆر باشترە له ئەفریقا.. نیتەر مائاثاواایمان له زیاد کرد و روه و فرۆکەخانەمی قاهرە بەرێتەکووتین.

داوی ۸ کاتژمێر گەشتینە قاهرە، دلمان زۆر خۆش بوو له ترانزێتە که چاوەروانان دەکرد تا ئەو کاتەمی ناوی گەشتە کەمان هات، بەرەو دەرگای فرۆکەخانە بەرێتەکووتین بۆ پشکنینی پاسپۆرتە کافان، ئەفسەرە که داوی لێکردین چاوەرێ بین تا

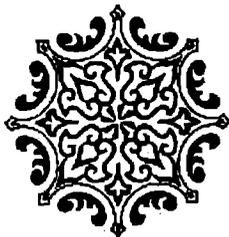
نیشته جیبوونه کاغان ده پشکنیت، نیمه ش به خوشیه وه پاسپورته کاغان پیتدا چونکه دلتیا بووین له وهی که ساخته نیه.... له ناکاو نهفسره که گه رایه وه و پیتی گوتین: فهرموون له گه لم....؟ نیمه هموو سهیری به کترمان کرد؟ چی رویداوه؟ کوا علی؟ نهفسره که پیتی گوتین فیزاکان دروستن به لام دزراون و هه والیان له سر دراوه....! همومومان بهم هه واله تووشی شوک بووین، نیمه دوو خانه واده و دوو گهنج بووین، واته ۸ کهس....

به شوین عدلی دا گه راین بی سوود بوو ده تگوت زهوی قووتی داوه. له ناکاو ته له فونیتکمان بو کرا له لایه ن زیاده وه، داوای لیکردین ناوی نه دهین و یک ووشه ش نه درکینین، پیتی گوتین که عدلی له فرۆکه خانه یه و به یانی گه شته که ده کهین به پیتی ریکه وتن له گه ل به پرتیه بهری فرۆکه خانه ی قاهره....!

ژن و منداله کان ده ستیان کرد به گریان، چونکه نیمه یان برد بو ته سفیراتی ناو فرۆکه خانه که، نه مه ش مانای گپرانه وه مانه بو شو شوتنه ی که لییهاتووین. هاوسه ره کهم داوای له فرمانبهره کانی فرۆکه خانه که کرد مۆلته تی پیتده ن په یوه ندی بکات به بالیۆزی نیراتی، که چی نه وان هه رچی مۆبایل و پاره و پوول هه بوو لییان سه ندین، نیتر بی هۆکار ماینه وه و توانامان نه ما په یوه ندی به خانه واده کانیشمان بکهین تا هه والی شوینی تازه مانیان پیتده یین. ده ستیان کرد به سوو کایه تیکردن، ده یانگوت نیوه لای نیمه ده میننه وه.... نه مجاره داوای جیا کردنه وه ی هاوسه ره کانیان کرد لیتمان، نیمه ش ره تمان کرده وه و پیمان گوتن که که سانتیک هه ن دین بو ده ره ینا تمان لهم شوینه، پۆلیسه کان دوودل بوون له خانه واده کاغان، هاوسه ره کانیشمان ده ستیان به نیمه وه گرت و هاوار و گریانیان شوینه که ی پر

دهبیت... بهمهش بۆمان دهرکهوت که نهبو حهیدهر \$۳۰۰ دۆلاری وهرگر تبوو له
خانهوادهی ههموو نهوانهی که لهم گهشتهدابوون.
بهم شتیهیه دوای ۴۴ رۆژ له گهشتیکی پر له ناخۆشی و نههامهتی بهدهستی خالی
گهراینهوه دوای شهوی تهنها ئیمه بری \$۳۳۰۰۰ دۆلارمان زهره کرد...
شهوی دلنهواییمان دهکات له بلاؤ کردنهوهی ئهم بابهته شهویه که ههرکهسیک
دهیهویت له ریگهی قاچاخچیانوه کۆچ بکات با پهند له ئیمه وهریگریت و ههمان
ههلهی ئیمه دووباره نهکاتهوه و باوهر به قسهی لووس و ههلهتهتینهر و بهلینه
درۆینهکانی ههر کهسیک نهکن.

چۆن وا له منداله كانت ده كهيت نويز بخوينن؟

چۆن وا له منداله كانت ده كهيت له خويانه وه نويز بخوينن، بئى تووره بوون و بير هينانه وه يان؟

منداله كانت نويز ناخوينن؟ يان ماندوويان كردويت بۆ نه وهى نويز بخوينن؟

وهرن سهيركهن پشت به خوا چۆن ده يانگۆين.

خوشكيك بۆي گيتراپينه وه و گوتى: با چيروكيكتان بۆ بگيترمه وه كه له گهل خۆم روويداوه

كچه كه م پۆلى پينجى سه ره تايى بو، نويز خويندن به لايه وه زۆر قورس بوو....

به راده يه ك روژنيكيان پييم گوت ههسته نويز بخويننه، بينيم به رماله كهى گرت و به زهوى دادا، كه گهرايه وه لييم پرسى نويزوت خويند؟ گوتى به ئى.....

با وه م پييبكهن به بئى ههست كردن، زلله يه كم ليئا، ده زاتم هه لاهم كرد.... به لام دۆخه كه تهنگى پينه له چنيم، گريام، ليى تووره بووم و لۆمه م كرد له سه م درۆ كردنه كهى و ترساندم به سزاي خوايى، كه چى نه م قسانه هيج سوودى نه بوو.....

روژنيكيان..... هاوړته كم چيروكيكى بۆ گيترامه وه كه له گهل ناسراوئيكيان روويدا بوو.....

گوتى: سهردانى ئافره تيكى ناسياوماتم كرد (كه سىكى ساده بوو له رووى ئاين پهروه رى)، به لام كه كاتى نويز هات منداله كانى تيكرا هه لسان بۆ نويز خويندن بئى نه وهى داكيان بانگيان بكات بۆ نويز خويندن. منيش پيم گوت: چۆن منداله كانت له خويانه وه نويز ده خوينن بئى پئى گوتن يان خۆ تووره كردن لييان؟

به چندين سال له دواوهی وولاته گه شه سهندوه کانه و هیه، گه وره تر بووم بیرم له وه کرده و گۆرانکاری له شاره کمم بکه کم کاتیک بووم به سدرۆکی شاره وانی، به لام له به دی هینانی نهم ئاواته ش سدر که وتوو نه بووم. زۆرتر به نیو ته مه ندا چووم، به ده ست ره فتاره خراپه کانی دراوسیکه مان ده منالاند، هه ولّم دا نهم ره فتاره بگۆرم و که شیککی گونجاو و لیکتیکه یشتن و گفتووگۆیه کی مرۆفانه بینمه کایه وه..... نه متوانی هیچ شتیک بگۆرم.

له کۆتاییدا گه یشتم به وهی که خه ونه کان گه وره ن، نه گهر له بچووکتیرینیانه وه ده ست پیتیکه یین، گه وره که ش دیته دی.....

ههروه ها منیش، نه گهر سه ره تا له خانه واده کمم دهستم پیکرد و خیتزانیککی نمونه ییم پیکه یینابا، نه وا دراوسی و خه لکی گه ره که که پیمان کاریگهر ده برون، نه گهر خه لکی گه ره ک گۆران، نه وا به ره به ره دۆخی وولاته کمم ده گۆریت، نه گهر گۆرانکاری به سدر وولاته کمم داها ت، نه وا گۆرانیککی زۆر به سهر واقعیی نومه ته کمم دادیت.

شکست ریگه یه که بۆ سه رکه وتن

نه حمده دهستی کرد به گریان، بیتومیدی کوتی کرد و په رده ی خه م دایگرت چونکه نهیتوانی وه ک هاوړتیکانی نهو نمراهه بیتیت که بیگه یه نیتته یه کتیک له کۆلتیزه کان، نهو دواکهوت له وان، ناخر چه ندين ساله هاوړتی خوتندنن و له گه ل یه کتری ژبانیکیان به سهر برده. نیتساکه نهو تنها دوو ریگای له پیشه:

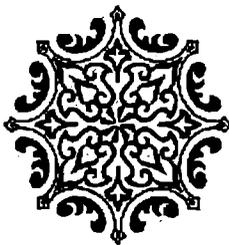
یه که میان: خۆی بداته دهست خه م و په ژاره و دارووخانی دهروونی و ههست کردن به گونا و نشوستی، به مهش ریگایه ک نادۆزیتته وه بۆ ده رچوون له مهینه تیه که ی.

دووهمیان: نهوه ی دوو چاری بوه له سهر خۆی رایما لیت و سدیری داهاتوو بکات.

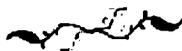
نهو کاته ی که نه حمده بیتویسته قهره بوی بکاته وه که م نیه، به لکو ۳ سالی خوتندنه، له سهره تا ریگای یه که می هه لېژارد، وا مامه له ی له گه ل نشوستیه که ی کرد که نه مه قه ده رتکه و لیترازان یه، بۆیه کاره که قورس بوو له سهری، بۆشایی نیتوان خۆی و هاوړتیکانی فراواتر بوو.

رووگه ی خۆی گوژی، سوودی بینی له نشووسته که ی، پیکه نی و گرفته که ی به هیمنی چاره سهر کرد، دای نهوی گرفته کانی بهش بهش کرد، خسته یه کی بۆ چاره سهر کردنی کیشه کانی دانا، یه که م سه رکه وتن و پیشوه چرونی به خۆیه وه بینی، هه ندیک کاتی گپراپه وه، گهرم و گوړ تر بوو، رهنگی ده رچوونه که ی دره وشاوه تر بوو، تا وای لیتهات چپژ له چاره سهر کردنی کیشه کانی وه رگریت و خۆشی ده بینی له سه راو ژیر کردنی شکست بۆ سه رکه وتن، له خوتندنه زۆر پیشکه وت، بگره تیکرای ده رچوونی زۆر زیاتر بوو له هاوړتیکانی له هه مان وانه کان.

نه‌حمەد بە غم‌هه‌که‌ی زۆر به‌رز له زانکۆ ده‌رچوو، بۆیه نه‌ندامانی ده‌سته‌ی فێرکردنی زانکۆ هه‌لیان بژارد بیه‌ته وانه بیه‌ له کۆلیژ، نه‌مه‌ش بوه گه‌وره‌ترین هه‌نگاو بۆ نه‌حمەد چونکه به‌م سه‌رکه‌وتنه‌ی نه‌وی له‌ده‌سته‌ی دابوو به‌ده‌سته‌ی هه‌ینایه‌وه و پێش هاورێکانی‌شی که‌وت و خۆبندنی بالاشی ته‌وار کرد و نیه‌ستا که وانه بیه‌ له زانکۆ. نه‌حمەد سوپاسی شکسته‌که‌ی خۆی کرد چونکه بوه هانده‌ریک و فاکته‌ریکی به‌هیزی سه‌رکه‌وتنه‌کانی.

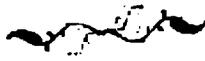

نه براهام لینکولن (نازادکهری بهندهکان)

ژیانینکی پر له شکست، زنجیره بیکه ویتستگه له نشوستی بیک له دواى بیک، له
ژیانی نهم پیاوه بهدی دهکەیت، بهلام ملی دانهواد بۆ نهم شکستیانه.
با گهشتیک بهنیو شکستهکانی نهم پیاوه بکهین تا دهگاته سهرکهوتنه
راستهقینهکەى، نهو راستهقینهیهى که وای لیکردین لیره دا ناوی بینین.
له تهمەنى ۲۴ دەستی به بازرگانیکردن کرد، بهلام سهرنهکەوت، جارینکی تر
دەستی کردهوه به بازرگانی کهچی دیسان سهرنهکەوت. له تهمەنى ۳۱ سالی
هه موو سامانهکەى له بازرگانیکردن لهدهستدا، نهم شهپۆلانهى سهرنهکەوتن چۆکی
پیتانهدا بهلکو لهتەمەنى ۳۴ سالی جارینکی تر هاتهوه نیو جیهانی بازرگانی،
جارینکی تر له تهمەنى ۳۶ سالی زیانی گهورهى پینکەوت و تووشی داووخانی
دهروونی بوو. نه مجارهیان رووی له سیاسەت کرد و وازی له بازرگانی هیتنا، له
تەمەنى ۳۸ سالیدا نهیتوانی له ههلبژاردنهکانی کۆنگرێس سهرکهوێت. لهتەمەنى
۴۰ سالی جارینکی تر ههولێ دا بچیتته کۆنگرێس بهلام دووباره سهرکهوتوو
نهبوو. بۆ جاری سییهم و چوارهم له تهمەنى ۴۲ و ۴۶ سالیدا به ههمان شیوه
نهیتوانی سهرکهوێت بۆ کۆنگرێسی نهمریکى. نهم پیاوه وازی نههیتناو لهتەمەنى
۴۸ سالیدا بۆ جاری پینجهم خۆی پالوت کهچی دیسان سهرنهکەوت. نه مجارهیان
لهتەمەنى ۵۰ سالی ههولیدا بییت به جینگری سهروک کۆمار بهلام سهرنهکەوت. له
تەمەنى ۵۲ سالی بوو به سهروکی ویلايهته بهکگرتهکانی نهمریکا.
برای خوینهرم... سهیری نهو زنجیره شکستانه بکه که نهم پیاوه تووشی هات و
چۆن کۆتایسانی پیتانها به سهرکهوتنیتکی مهزن که سهرۆکایهتیکردنی ویلايهته
بهکگرتهکانی نهمریکا بوو.

هاورپى كى يه؟

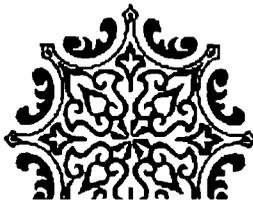

سەريازە كە بە سەرۆكە كەي گوت: گەورەم ھاورپىكەم لە گۆرەپانى جەنگا نەگەرپاوەتەوہ... مۆلەتم بەدە بچم بە دوایدا بگەرپم...

سەرۆك: مۆلەت نىە، نامەوئت خۆت بچەيە مەترسيەوہ لە پىناو پياوئك لە گەرى مردنى زياترە لە ژيانى.

سەريازە كە گرنكى بە قسەكانى سەرۆكە كەي نەدا..... و بەدواى ھاورپىكەيدا چووا!
دواى كاتژميرتەك گەرپاوە، بەلام بە برىنىكى سەختى كوشندە و لاشەي ھاورپىكەشى بە كۆلەوہ بوو.....

سەرۆكە كە بە لەخۆبايەوہ پىتى گوت: پىم نەگوتى ئەو مردوہ... ئايا ئەم كارە ئەوئندەي دەھيئا خۆت بچەيە ئەم ھەموو مەترسيە بۆ گەرپان بەدواى لاشەكەي؟
سەريازە كە لەسەرەمەرگدا بوو و گوتى: بەدنيايەوہ بەلى گەورەم.... كە دۆزىمەوہ ھىشتا زىندوو بوو، و پىتى گوتم (دنيا بووم لەوہى كە تۆ دىت).

چیرۆکی بەلامە سەیرەکه

یەكێك له بیباوه‌پران _ باوه‌پری به خوا نیه - له یه‌كێك له وولاتانی موسولمانان گره‌وی به‌رامبەر یه‌كێك له زانا گه‌وره‌کانی موسولمانانی کرد له‌سەر بوونی خودا و بۆ ئەم مەبه‌سته‌ش کاتێک و شوێنێکیان دیاریکرد .

بێ باوه‌په‌که له کات و شوێنی دیاریکراودا ناماده بوو.....خه‌لکێکی یه‌کجار زۆریش له هه‌مان شوێن ناماده بوون بۆ زانینی ئەنجامی ئەم گره‌وه، به‌لام زاناکه دوا کهوت.

ماوه‌یه‌کی باش چاوه‌پروانی زاناکه‌یان کرد به‌لام ئەو نه‌هات، لێره‌دا بیباوه‌په‌که به پێکه‌نینه‌وه و به متمانە به‌خۆ بوونێکی زۆره‌وه رووی له خه‌لکه‌که کرد و گوتی:
زاناکه‌تان ترسا و نه‌هات چونکه ده‌یزانی من گره‌وه‌که ده‌به‌مه‌وه و سه‌رده‌که‌وم، و بۆتان ده‌سه‌لمێنم که ئەم بوونه‌وه‌ره، خاوه‌نێکی نیه به ناوی خودا....خو هه‌ر بوونی نیه؟!.

له‌و کاته‌ی که ئەم بیباوه‌په‌ ئەم قسانه‌ی ده‌کرد، زانا موسولمانه‌که گه‌یشت، سلاوی کرد و داوای لێبوردنی کرد له‌سەر دوا که‌وتنه‌که‌ی و گوتی:

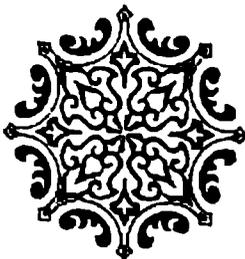
کاتێک گه‌یشتمه‌ سه‌ر لیواری رووباره‌که بۆ ئەوه‌ی بۆ ئێره‌ بێم، به‌له‌مێک نه‌بوو بپه‌رێنیته‌وه بۆ ئێره، بۆیه ناچار بووم چاوه‌پروانی به‌له‌مێک بکه‌م.

پاش ده‌مێک چاوه‌پروانی، بێنیم کۆمه‌له‌ دارتک له ناو رووباره‌که په‌یدا بوون و له ته‌نیشته‌ یه‌کتر ریز بوون و به‌خێرا‌یی و به‌پریک و پیتیکی له ته‌ک یه‌ک ریز بوون تا

به‌له‌میتکیان دروست کرد، پاشان هات له‌به‌رده‌مم وه‌ستا، منیش سواری به‌له‌مه‌که
بووم و به‌ره‌و ئیره هاتم!.

بیباوه‌ره‌که به پیتکه‌نینه‌وه هاواری کردوو گوتی: ئەم پیاوه شیتته خه‌لکینه، چۆن دار
له‌خۆزیه‌وه کۆ ده‌بیته‌وه و ده‌بیته به به‌له‌م بیته‌وه‌ی که‌س دروستی بکات و چۆن
جووله‌ی کرد بیته‌وه‌ی که‌ش‌تیه‌وانیک بیجوولینیت؟

زاناکه‌ش پیتکه‌نی و گوتی: ئەی چی به‌خۆت ده‌لتی، تو باوه‌ر ناکه‌یت به‌له‌میتک
له‌خۆزیه‌وه دروست بیته، ئەی چۆن ده‌لتی که ئەم بوونه‌وه‌ره گه‌وره‌یه خاوه‌نیتکی نیه
دروستی کرد بیته!؟.

چيروكى يهك درهه مه كه

ده گيرنه وه ژنيك هاته لاي يه كينك له زاناکان، و پي گوت: براكه م فهوتي كرد و له دواي خزي ۶۰۰ درهه مي جيهيشت، ماله كه يان دابهش كرد و تنها درهه ميكيان به من دا! زاناکهش توزيرك بيري كرده وه و گوتي: پينده چيت براي كه ت هاوسه ريك و دايكي و دوو كچ و دوانزه براي هه بيت.

ثم نافره ته سه ري سوپما له زيره كي ثم زانايه و گوتي: به لي راست ده كه ي زاناکه گوتي: ثم درهه مه مافي خوته و سته ميان لينه كردويت، دابه شه كهش به م شيوه يه يه: هاوسه ره كه ي ههشت يه كي بهر ده كه ويت كه بره كه ي (۷۵) درهه مه، دوو كچه كه شي دووله سه ر سيان بهر ده كه ويت كه بره كه ي (۴۰۰) درهه مه، دايكه كه شي شهش يه كي بهر ده كه ويت كه ده كاته (۱۰۰) درهه م، له م پارويه (۲۵) درهه م ده مينيتته وه و به سه ر هه ر ۱۲ براو خوشكه كه ي دا دابه شه بيت، هه ر براي كه دوو نه وه نده ي خوشكه كه ي بهر ده كه ويت واته (۲) درهه م، به هه مرويان ده كاته (۲۴) درهه م، نه وه ي ده مينيتته وه كه (۱) درهه مه نه ويش مافي تو يه.

چیرۆکی پاره وون بوهکه

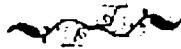
ده گێرنهوه شهوینکیان پیاوێک هاته لای پێشهوا نهبو حهنیفه و پیتی گوت: نهی پێشهوا، ماوهیهکی زۆر پێش ئیستا برێک پاره له شوینیکدا شاردهتهوه و ئیستا که شوینه که نادۆزمهوه، یارمهتیم دهدهی له دۆزینهوی شوینه کهی؟ پێشهوا پیتی گوت: نهمه کاری فیهناس نیه تا چارهیهکت بۆ بدۆزمهوه. پێشهوا نهبو حهنیفه که میک بیرى کردهوه، و پیتی گوت: برۆ تا نوێژی بهیانی نوێژ بچوینه پشت به خوا پاره کهت ده دۆزیهوه.

پیاوه که پێشهوا نهبو حهنیفه ی جیهیشت و دهستی کرد به نوێژ خویندن.... لهو کاتهی که له نوێژدا بوو، شوینی شاردهنهوهی پاره کهی هاتهوه یاد، خیرا نوێژه کهی تهواو کرد و چوو بۆ شوینی مه بهست! که شوینه کهی پشکنی بینی پاره که له هه مان شوینه، ئیتر به خۆشیهوه پاره کهی هه لگرت و گه رایهوه مال.

بۆ رۆژی دواتر، پیاوه که خیرا چوه لای پێشهوا نهبو حهنیفه و سوپاسی کرد له سه ر دۆزینهوهی پاره کهی و لیتی پرسى: چۆن زانیت من له کاتی نوێژدا شوینی پاره که ده دۆزمهوه؟

پێشهوا گوتی: له بهر نهوهی ده مزانی شهیتان ناهیلایت نوێژه کهت به رێکی بکهیت، به لکو سه رقالت ده کات به بیر کردهوه له شوینی پاره که تا ده یلۆزیهوه.

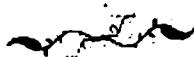
چيروكى ژنه داناکه

روژتيكيان پيشهوا عومەر (رهزاوره جمهتي خواي له سهرييت) چوه سهدوانگه و ووتارتيكي پيشكش به خهلك كرد. له ووتاره كيدا داواي له خهلك كرد زياده روي نهكهن له مارهيي كچهكانيان، چونكه پينغه مبهري خوا و ياران له ۴۰۰ درهم زياتريان وهرنه گرتوه. بويه فرماني پيكردن كه پيشينهي نافره ته كان زياتر نه بيت له ۴۰۰ درهم و له دوانگه كهي هاته خواره وه. نافره تيكي قوره ييشي هاته لاي پيشهوا عومەر و پيي گوت: نه ييشهواي موسولمانان، تو نه هيت له خهلك كرد پيشينهي نافره ته كانيان زياتر بيت له ۴۰۰ درهم؟ گوتي به لي. ژنه كه گوتي: نه ي گوت ليتنبوه خواي گه و ره ده فرمويت: ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَبْدُلُوا زَوْجَ مَكَانِ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَ بِهَتِّنَا وَنِإْمَا مُبِينًا﴾ (النساء: ۲۰).

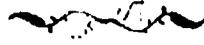
(قنگار: واته پاره ي زور)؟ پيشهوا عومەر گوتي به خشنده بيت خوايه گيان، هدموو خهلك له عومەر شاره زا ترن، خيرا روي كرده دوانگه كهي و گوتي: نه ي خهلكينه من كه ميك پيش ئيستا داوام ليكردن زياده روي نهكهن له وهرگرتني مارهيي و پيشينهي نافره ته كانتان، ئيستا كه پيتان ده ليم ئيوه نازادن له پيداني پيشينه ي نافره ته كان هدر كه سينك له ئيوه چون و چهند پاره ي پيشينه ده دات نهو نازاده با به ناره زوي خزي بكات.

چیرۆکی خەلیفەى دانا

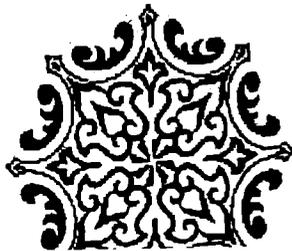

عومەرى كۆپى عبدولعەزىز لە نىتو خەلكدا بە لە دانایی و نەرم و نىانى ناو بانگى دەركردبوو. رۆژتيكيان يەكيتك لە كۆرەكانى مۆلتەتى هاتنە ژوورەوہى لىوەرگرت و پىتى گوت: باوكە گيان! بۆ لە هەندىك مەسەلەدا نەرمى دەنوینىت؟ سویند بەخوا گەر من لە شوینى تۆ دايم بەهيج شىوہىەك ناترسم لە برىاردان لەسەر شتى رەوادا. خەلیفە عومەر وەلامى داہوہ و گوتى: پەلە مەكە كۆرەكەم، خواى گەورە دوو جار لەقورئاندا زەمى مەى كردوہ نىنجا لە جارى سىيەمدا قەدەغە و حەرامى كرد لەسەر موسولماناندا، منىش لەوہ دەترسم ئەگەر بەیەكجارى هەرچى شتە خراپەكانە هەر هەمووى بەیەكجارى قەدەغەى بكەم لە خەلكەكە، بەرگەى نەگرن و بەرامبەر بریارەكانم بوەستن و بەمەش فیتنە و ناشوویكى گەورە روو دەدات. كاتىك كۆرەكە ئەمەى بیست زانى باوكى كە بىدەنگى دەكات لەسەر شتەكان لە لاوازی نىە بەلكو ئەمە لە دانایی و باش حالى بوونىەتى لە تائىنەكەى خۆى.

چیرۆکی گهلای توت

رۆژتکیان هه‌ندیک کەس هاتنه لای پیتشه‌وا شافیعی و داوای به‌لگه‌یه‌کیان لێکرد
له‌سه‌ر بوونی خوای گه‌وره. نه‌ویش نه‌ختیک بیری کرده‌وه و پیتی گوتن: به‌لگه‌م
گهلای (توت) ه‌ نه‌وانیش به‌ سه‌ر سوورمانه‌وه گوتیان: چۆن ئەم گهلایه‌ ده‌که‌ی به
به‌لگه‌؟ له‌وه‌لامدا شافیعی گوتی: گهلای (توت) یه‌ك جۆره تامی هه‌یه، نه‌گه‌ر
کرمی ئاوریشم خواردی ئەوا ئاوریشمی لیبه‌رهم دینیت، نه‌گه‌ر می‌شیش خواردی
ئەوا هه‌نگوینی لیبه‌رهم دینیت، نه‌گه‌ر ئاسکیش خواردی ئەوا بۆنی میسکی
لیبه‌رهم دینیت..... ده‌باشه‌ کێ بنه‌چه‌که‌ی یه‌ك خستوه و ده‌رچه‌کانیش جیا؟
ئەمه‌ ته‌نها خوای خولقینه‌ر و به‌دییه‌نه‌ری ئەم بوونه‌وه‌ره‌ یه‌.

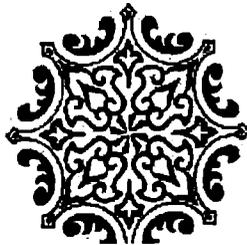
چیرۆکی ئەو کەسە ی پژی و بیڕی چوو

عەبدوللای کۆری موبارەك عابیدیکی فیهناس بوو، شارەزا لە قورئان و فەرموودە، خەلکیکی یەكجار زۆر لە كۆر و وانەکانی دادەنیشان تا لە زانستە زۆرەکی شتیك فیڕ بن. رۆژنکیان لە گەن پیاویكدا بە رینگادا دەڕۆیشان، لە ناکاو پیاوێکە پژی، بەلام سوپاسگوزاری خوای نەکرد، کۆری موبارە کیش سەیریکی کرد تا ناگاداری بکاتەو لەوێ کە سوپاسگوزاریت نەکرد....

(کە ئەمە سوننەتیکە پێویستە هەموو موسولمانیک پارێزگاری لیبکات)، بەلام ئەم پیاوێ هەستی پێنەکرد. کۆری موبارەك ویستی ئەم سوننەتە ی فیڕ بکات بی ئەوێ بەگیری بێنیت، بۆیە لیبی پرسی: ئەگەر یەکیک پژی، دوای پژیمنەکی چی دەلیت؟ پیاوێ کە گوتی: دەلیت الحمد لله (واتە سوپاس بۆ خوا).

لەو کاتەدا کۆری موبارەك پیبی گوت: خوای گەورە رینمونیت بکات و دەروونت ناسوودە بیت (بهدیکم الله ویصلح بالکم).

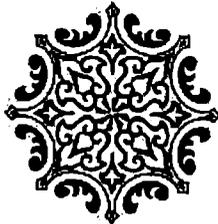
چیرۆکی پیاوه مشتومر کارهکه

جاریکیان پیناوکی مشتومر کار هاته لای پیشهوا شافیعی و لیتی پرسی: ده کرت پیم بلتیت، نه گهر نیلیس له ناگر دروستکراییت خوی گهوره چون به ناگر سزای ده دات؟

پیشهوا شافیعی نهختیک بیری کردهوه، پاشان تۆبه له قورپکی ووشکی هیناو گرتیه پیاوه که. نیشانه کانی نیش و نازار و تووره بی له سهر روخساری پیاوه که ده رکهوت، له وکاته دا شافیعی پیتیگوت: نازارم پیتیگه یاندی؟
پیاوه که گوتی: به لئ

شافیعی گوتی: چون ده بیت تۆ له قور دروستکراوی و قورپش نازارت پیتیگه یه نیت؟
پیاوه که له مه بهسته که ی شافیعی گه یشت بۆیه وه لامی نه دایه وه و تیگه یشت چون خودا شهیتانی له ناگر دروست کرده و به ناگریش سزای ده دات.

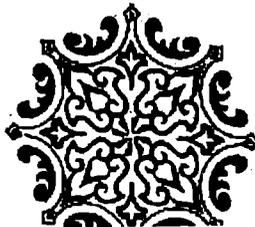
چیرۆکی گومان کارهکه

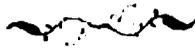
یه کێک له گومان دروستکارهکان له مه جلیسی ئیبن عهقیلی فیهنناس دانیشته.
دوای ماوهیهک پرسباری له ئیبن عهقیل کرد و گوتی: من چهند جارنیک خۆم
دهشۆرم، له گهڵ ئهوهش گومان ده بهم ناخۆ پاک بوومهتهوه یان نا، نایا رای
جهدانبتان لهم بارهوه چی یه؟

ئیبن عهقیل وهلامی دایهوه و گوتی: ههسته برۆ تۆ نوێژت له سه ر نیه!
پیاوه که: چۆن؟

ئیبن عهقیل: له بهر ئهوهی پێغه مبهری خوای سه لاته و سه لامی خوای له سه ر بیته
فه رموویهتی (قه لم له سه ر سی که س هه لگه راوه: شیته تا به هۆش خۆی دیته وه،
خه وتوو تا خه بهری ده بیته وه، مندا ل تا با لگ ده بیته).
ئه وهی چهند جار خۆی ده کاته به ئاودا - وه ک تۆ - و هه رگومانی ئه وهی هه یه که
پاک نه بۆته وه، ئه وه بیگومان شیته ....

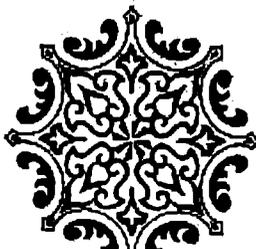

چیرۆکی تاعوون

پیشه‌وای موسولمانان عومهری کورپی خه‌تتاب به گه‌شتیک ده‌رچوو بۆ وولاتی شام، له‌م گه‌شته‌یدا هه‌ندیک له‌ هاوه‌لائی پیغه‌مبه‌ری خوای له‌گه‌لدا بوو. له‌ رینگه‌دا بیستی که نه‌خۆشی تاعوون له‌ وولاتی شامدا بلاؤ بۆته‌وه و خه‌لکیکی زۆری کوشتوه، بریاری دا بگه‌ریتته‌وه و رینگه‌ی نه‌دا هیچ کامیک له‌وانه‌ی که له‌گه‌شته‌که‌دان بجیتته‌ نه‌م ناوچانه.

ئه‌بوعوبه‌یده‌ی کورپی جه‌رپراحی گه‌وره‌ هاوه‌ل پیتی گوت: له‌قه‌ده‌ری خوا راده‌که‌یت نه‌ی پیشه‌وای موسولمانان؟ پیشه‌وای عومهر فهرمووی: خۆزگه‌ یه‌کیکی تر نه‌م قسه‌ی بکردایه‌ باوکی عوبه‌یده‌! به‌ئێ راده‌که‌ین له‌و قه‌ده‌ره‌ی خوا بۆ قه‌ده‌رتکی تری خودا: نه‌گه‌ر کۆمه‌له‌ ووشرتیکت هه‌بیئت و دۆلێکی فراوانت که‌وته‌ به‌رچاو، لایه‌کی به‌بیئت و لایه‌که‌ی تریشی ووشک و بی گژوو گیا نایا نه‌گه‌ر له‌ له‌ورگه‌ به‌ پسته‌که‌ ووشره‌کانت له‌وه‌راند نه‌مه‌ له‌ نیو قه‌ده‌ری خودا نیه‌؟ وه‌ نه‌گه‌ر ووشره‌کانت برده‌ نیو له‌ورگا ووشکه‌ بی گژووگیاکه‌ نه‌ویش هه‌ر له‌ نیو قه‌ده‌ری خوا نیه‌؟

چېرۆكى خەلىفە و قازى

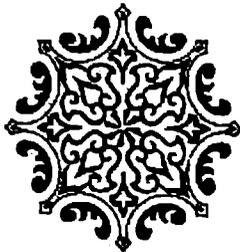

بەكئەك لە خەلىفەكان داواى لە پياوھەكانى كرد نياسى كورپى موعاويەى فيقهناسى
بۆ بيتن.

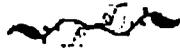
كە نياسان بۆ هيتنا، خەلىفە پىتى گوت: داوات لىدەكەم پاىەى قازىەتى بگريە
نەستۆ، بەلام نياس رەتى كردهود نەم پاىەى وەرىگرتت و گوتى: من بۆ نەم كارە
ناشيم!

نەم وەلامەى نياس كتوپر بوو بۆ خەلىفە، بۆيە بە توورەيەو پىتى گوت: تۆ
راست ناكەيت! نياسيش يەكسەر وەلامى داىەو و پىتى گوت: ئىستاكە تۆ حوكم و
برىارت دا لەسەرم. خەلىفە گوتى چۆن؟

نياس گوتى: لەبەر ئەوئى نەگەر درۆزن بىم — وەك تۆ دەلييت — ئەوا بۆ قەزاوەت
ناشيم، وە نەگەر راستگۆش بىم ئەوا پىتم گوتى من بۆ قەزاوەت ناشيم.

چیرۆکی حوكمی بیتاوانی

ئافرهتیک شوی کرد، دای شەش مانگ مندالێکی بوو، ئەوی باوہ لە ناو خەلک کہ زۆریە ئافرهتان لە ۹ مانگی یان ۷ مانگی مندالیان دەبیت. خەلک گومانیان بەم ژنە برد کہ دلسۆز نەبوو بیت بۆ پیاوہ کەمی، و لە کەسیکی تر ئەم مندالەمی بوہ، بۆیە بردیانە لای خەلیفە بۆ سزادانی. خەلیفەمی ئەو کاتەش عوسمانی کوری عەفقان بوو خودا لینی رازی بیت.

کاتیک ئافرهتە کەیان هینا پیتشەوا عەلی خودا لینی رازی بیت لە خزمەت پیتشەوای نیمانداران دانیشتبوو و گوتی لە کیتشە کە بوو. پیتشەوا عەلی پیتگوتن: بۆتان نیە ئەم ئافرهتە سزا بدەن! هەموو ئامادە بوان سەریان سوپما لە قسە کەمی پیتشەوا عەلی و گوتیان چۆن؟

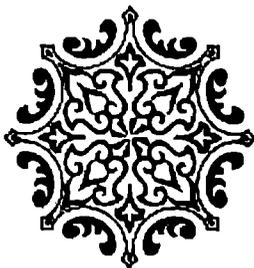
پیتشەوا عەلی گوتی: خوای گەرە دەفەر مویت: ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفَصَلُّهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ (الأحقاف: ١٥)

واتە (ماوەی دوو گیانی و شیردان بە مندال سە مانگە)

هەر وەها خوای گەرە دەفەر مویت دەفەر مویت: ﴿وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَّمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تَضَارُّ وَالِدَةٌ بَوْلِدَهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَالِدِهِ ۗ

وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مَيْتَهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوهُمَا أُولَدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْعُرْفِ وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ وَاعِلُونَ أَنْ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾ (البقرة: ٢٣٣)

واته: دایکان دهنان بۆ دوو سال شیر بدن به کۆرپه کانیان، که واته شیردانه که ۲۴ مانگه و دوو گیانیس ده کریت شهش مانگ بیت.

چیرۆکی ژنهکه و فیهنناسهکه

نافرهتیک بیستی که عهبدوولای کوری مهسعود نهفرهتی لهو ژنانه کردوه که شیوهی خویان دهگۆرن، وهک جیا کردنهوهی نیتوان ددانهکان یان باریک کردنی برۆکان، بۆیه بریاریدا بچیتته لای نهم هاوهله و خۆی پرسپاری لیبکات.

کاتیک ژنهکه پرسپارهکانی کرد، نهویش پیتی گوت: بۆ نهفرهت له کهسانیک نهکم که پیغهمبهری خوا نهفرهتی لیکردوون و له قورنانیشدا ناماژهی بۆ کراوه!. ژنهکه گوتی: بهلام من له ههموو قورناندا گهرام شتیکی وام نه دۆزیهوه ناماژه بهوه بکات که نهفرهت لهو نافرهتانه بکرت که بهم کارانه ههلهستن!

لیردها دانایی نهم فیهنناسه دهردهکهویت که چۆن شارهزای نایینهکهی خۆیهتی و پیتی گوت: نایا نهم نایهتت نهخویندۆتهوه که دهفرمویت:

﴿ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَاللرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۗ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

(الحشر: ٧) واته: (نهوهی پیغهمبهری خوا فرمانی پیکردن بیکه و نهوی که نههی لیکردن وازی لیبینن). ژنهکه گوتی: بهلی خویندوو مهتهوه. عهبدوولای گوتی: نهواتانی قورنانیش نههی لیکردوه.

چیرۆکی حەلال و حەرام

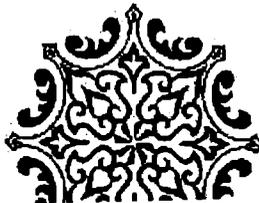
یەکتێک پرسیاری لە عبدالله ی کۆری عەبباس کرد: رات چی یە دەربارە ی گۆزانی؟
نایا حەلالە یان حەرام؟

عبدالله گوتی: بە شتێک دەئێم حەرام کە لە قورئاندا حەرام کرابێت.
پیاوێک گوتی: نایا حەلالە؟

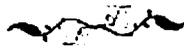
عبدالله گوتی: بە شتێک دەئێم حەلال کە لە قورئاندا حەلال کرابێت. پاشان سەیری
پیاوێکە ی کرد رامابوو، بۆیە پێی گوت: ئەگەر حەق و بەتال لە رۆژی قیامەتا
هاتن نایا گۆزانی بەلای کامیانەو هەدا دەکەوێت؟

پیاوێک گوتی: لە گەڵ بەتال؟

عبدالله گوتی: تەواو.....ئەو هەتا خۆت فەتوات بۆ خۆت دا.

چیرۆکی پرسیاره قورسه که

پیاوێکی به سالاجو هاته کۆری شافعی و دانیشته. پاشان پرسیاره لیکرد: به لگه

و نیشانه چی به له نایینی خوادا؟

شافعی: کتیبی خوا، قورنان.

پیاوه پیره که: چیتیش؟

شافعی: سوننه تی پیغه مبهری خوا

پیاوه پیره که: چیتیش؟

شافعی: ریککه وتنی نومته.

پیاوه پیره که: بهج به لگه به که وه ده لیت ریککه وتنی نومته؟

لیته دا شافعی بیده نگ بوو و نهیتوانی وه لاهی بداته وه!

پیاوه پیره که گوتی: سی رۆژت مۆلته پیده ده م بو وه لاهی پرسیاره که م.

شافعی چوه ماله وه و بهرده وام بوو له خویندنه وه و گه ران. دواى سى رۆژ پیاوه

به سالاجو که گه رایه وه کۆری شافعی و سلاوی کرد و دانیشته.

شافعی گوتی: له ههر شهو و رۆژیکدا هه موو قورنانم ۳ جار خویندۆته وه تا

خوای گه وه رینمونی کردم بو نهو نایه ته ی که ده فرموتیت: ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ

الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ

وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١٥﴾ (النساء: ١٥)

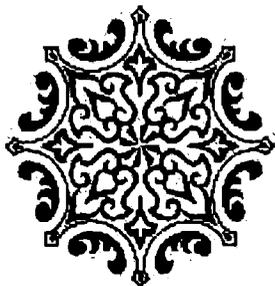
واته: (هه رکه سیک دژاید ته سوننهت و بهرنامه ی پیغه مبهر بکات، دواى نهوی که

ریبازی هیدایهت و دیدنداری بو روون بووه و شوینی ریچکه و ریبازی تر بکه ویت،

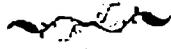
نهك رتيبازي نيمانداران، نهوا ويلي دهكەين بۆ نهو رتيچكه و رتيبازهي كه خوي ههلي
بژاردوه، پاشان له دۆزهخي توند دهكەين و تييدا دهيرژنين، بي گومان نهوه
سهرهنجاميكي زۆر ناخوش و سامناكه) □

□

□

چیرۆکی سەرکەوتنی ژاپۆن

ژاپان پڕپهتی له په‌ند و عیبه‌ت، هه‌ندیک جار له که‌سه‌کان و هه‌ندیک جار له گه‌لان و هه‌ندیک جاریش له ژاپان و شارستانیه‌ته‌کان وهرده‌گیریت. به‌لام له‌هه‌موی گه‌وره تر نه‌وه‌یه تۆ په‌ند له هه‌رمویان وهریگریت تاوه‌کو خۆت و کۆمه‌لگه‌ت و ژاپاره‌که‌ت به‌یه‌که‌وه به‌ره و لووتکه‌ بڕۆن و نه‌م رابوونه‌ وا ده‌کات له لووتکه‌ بیتییه‌وه و بییت به‌ پیتشه‌نگی گه‌لان. نه‌م چیرۆکه‌مان باس له‌سەرکه‌وتنی وولاتیک ده‌کات که پیتی ده‌لین ژاپۆن یاخود نیپۆن وه‌ک به‌زمانی خۆیان ناوی ده‌به‌ن و مانای (وولاتی رۆژی پڕشنگدار) ده‌گه‌یه‌نیت. با بچینه‌ نیۆ ناوه‌رۆکی چیرۆکه‌که.....

وولاتی ژاپۆن شان به‌ شانی گه‌لانی عه‌ره‌بی چه‌ندین شاندی خویندنی ره‌وانه‌ی نه‌لمانیا کرد به‌مه‌به‌ستی وهرگرنتی زانست و زانیاری و لیها‌تویی. هه‌ر دوولا به‌مه‌به‌ستی دروست کردن و ناماده‌ کردنی ژاپارتکی به‌هێز بوون بۆ گه‌له‌کانیان تا کێرکی گه‌لانی پێکه‌ن له‌ بواره‌ جیا‌جیا‌کاندا! ژاپۆنیه‌کان که گه‌رانه‌وه‌ ناماده‌ی ته‌واویان هه‌بوو بۆ نه‌م مه‌به‌سته‌ که‌چی عه‌ره‌به‌کان به‌ ده‌ستی خالیه‌وه‌ گه‌رانه‌وه‌ نیۆ باوه‌شی خاک و کۆمه‌لگه‌یان! ده‌بیته‌ نه‌یتیه‌ که‌ چی بیته‌ و چۆن وا رووی دا‌بیته‌؟ با بچینه‌ نیۆ ناوه‌رۆک و وورده‌کاریه‌وه:

(نۆسا‌هیر) یه‌کیک بوو له‌و قوتابیانیه‌ی که له‌نیۆ یه‌کیک له‌و شاندانیه‌ی ره‌وانه‌ی نه‌لمانیا کرابوو ده‌لیت: (نه‌گه‌ر به‌ گوتی نامۆزگاریه‌کانی مامۆستا نه‌لمانیه‌که‌م بکردبا، که له‌ زانکۆی هامبۆرگ وانیه‌ پیده‌گوتم نه‌وا فی‌ری هیچ نه‌ده‌بووم). حکومه‌ته‌که‌مان منی ره‌وانه‌ی نه‌لمانیا کردبوو تا بنه‌مای زانستی میکانیک بخوینم، له‌ راستیدا‌خه‌وم به‌ دروستکردنی بزوتنه‌ریکی بچوک ده‌کرد.

من دەمزانی ھەموو پیشەسازیک یەکەیکەکی سەرەکی ھەبە کە بە پێی دەلێن (مۆدیل) و بە بنەمای ھەر پیشەسازیک دادەنرێت ، بۆیە گەر زانیت چۆن دروست دەکریت، ئەوا دەستت گرتووە بەسەر ھەموو نھیتیەکانی ئەم پیشەسازیک، بۆیە مامۆستا کاتم لەبری ئەوەی بێبەنە کارگەیکە یان سەنتەرێکی راھینانی پراکتیکی، ئەوا کتیبیان پێدەدام بۆ ئەوەی بێخوینمەوہ.

دەستم کرد بە خویندنی ئەوەی ئەم کتیبانە، تا شارەزایی تەواوم دەربارەی بێردۆزەکانی میکانیک بە دەستھینا، بەلام کاتیک لەبەردەم ھەر بزۆتەرێک دەوہستام ، ئەوا وەک ئەوە وابوو کە بەرامبەر مەتەلێک بێم ھەلھینانی نەبێت.

رۆژێکیان رۆژنامەم دەخویندەوہ، لە ناکاو چاوم بە ھەوائێک کەوت کە ریکلام بۆ کردنەوی پیشانگایەکی بزۆتەری ئیتالی دەکات، وە لەبەر ئەوەی سەرەتای مانگ بوو من برەپارەیکە باشم پێبوو و چووم بۆ ئەوێ. لەم پیشانگایەدا بزۆتەرێکم بینی کە ھێزەکی دوو نەسپ بوو، بەو پارەیکە کە پێم بوو کڕیم.

لەراستیدا بزۆتەرە کە زۆر قورس بوو بەلام لەگەڵ ئەوە دا ھەلم گرت تا گەیاندمە ژوورەکی خۆم و لەسەر ھێزە کەم دانا و بە ووردی سەیرم دەکرد ھەر وەک بلیتی سەیری تاجیکێ بە گەوھەر داپۆشراو بکەم، بۆیە لەدەلی خۆمدا گوتم: (ئەمە نھیتی ھێزی ئەوروپایە، ئای ئەگەر دەمتوانی بزۆتەرێک دروست بکەم ! ئەوا میژووی ژاپۆم دەگۆری.....). من لەگەڵ خۆمدا خەریکی ئەم قسانە بووم، لە چرکەیکە کدا خەتەرەیکەم بە دل داھات ! پێی گوتم، ئەم بزۆتەرە لەچەند پارچە و شتووازیکە جیا پێک ھاتوہ، ئەواتانی مۆگناتیسیکە لە شتووی نالی نەسپ و چەند تیلێک و قۆلی ناسنێن و گۆتەرەوہی جوولە و شتی تر.... پێک ھاتوہ، ئەگەر من توانیم ئەم پارچانە لایەکی جیا بکەمەوہ و بە شتووی جاری یەکەم بێبەستەمەوہ، دواتر کارم

پیتکرد و نهویش کاری کرد ! ئەوا من ههنگاوێکم ناوه بهرهو ناشکرا کردنی نهیئنی
(مۆدێل) ی پیشهسازی نهوروی.

کاره که بۆ من وا ناسان نهبوو بۆیه دهستم کرد به گهران به شوێن کتییئیکی تایبعت
به نهخشه ی بزویئنه ره کان کاتی خۆی خۆئیندبوومهوه، دوا ی ماوه یه که له گهران،
له نیئو کتییبخانه کهم دۆزیمه وه..... په رتکی زۆرم ناماده کرد بۆ نووسین و له و لاشه وه
سندوقی کهل و په له کاتم هینا و دهستم کرد به وینه کردنی بزویئنه ره که دوا ی نه وه ی
قه پاغی سهر بزویئنه ره کهم لادا..... .

دهستم کرد به پارچه کردنی بزویئنه ره که، ههرچه ند جاره ی پارچه یه کهم دهر ده هینا
ئەوا به ووردی وینه ییم ده کیشا و ژماره یه کم پئی ده دا، به ره به ره ئەم کاره م کرد تا
به ته واری بزویئنه ره کهم پارچه پارچه کرد.

دوا ی ئەمه نۆره ی ئەوه هات که جارێکی تر ییبه ستمه وه، بۆیه به ووردی به پئی ئەو
وینه یه ی که کیشابووم بزویئنه ره کهم به ستایه وه..... من زۆر شله ژا بووم و دلم خیرا
لییده دا، چونکه ترسی ئەوه م هه بوو کار نه کات، به لام کاتی که به کارم خست.... که و ته
کار..... خهریک بوو له خۆشیا ن بفرم..... چونکه سی رۆژی ته و او خهریکی ئەم کاره
بووم و رۆژانه ته نها یه که ژه م نام ده خوارد و با ی ئەوه نده ده خه وتم که توانای کارکردنم
بیئت.

هه وائی ئەم کاره م به سه روکی شانده که مان گه یاند و نهویش گوئی: (شتیکی باشت
کرده، نیستا که پتویست به وه ده کات تا قیبت بکه مه وه، من بزویئنه رتکی له کار
که و تووت بۆ دینم، تۆش پارچه پارچه ی بکه و شوئنه هه له و دروسته که بلۆزه وه و
چاکی بکه وه و ئەم بزویئنه ره له کار که و ته م بۆ به کار بیه خه وه).

بۆ ئەم کارە پېئوستىم بە (۱۰) رۆژ بو، دواى كردنه‌وى بزوينه‌ره كه هۆكارى له‌كار كهوتنه‌كم دۆزیه‌وه، بۆم ده‌ركه‌وت كه سى پارچه له بزوينه‌ره كه داخورا بو، توانيم به ده‌ستى خۆم پارچه‌ى نوێى بۆ دروست بكه‌م.

هه‌وائى سه‌رۆك شانده‌كم دا به دواين گۆرانكارىه‌كانى كاره‌كم، نه‌ویش فه‌رمانى پيكردم كه هه‌موو پارچه‌كان به‌ده‌ستى خۆم دروستيان بكه‌م و پاشان بيبه‌ستمه‌وه! له راستيدا نه‌م سه‌رۆك شانده‌مان رابه‌رتكى رۆحى و هانده‌رتكى باش بوو بۆم، بۆيه له‌برى نه‌وى خۆم ناماده بكه‌م بۆ دكتۆرا نامه‌كم هه‌روه‌ك مامۆستا نه‌لمانیه‌كانم داوايان ليكردم، چوممه‌ نيو كارگه‌ى تواننده‌وى ئاسن و سفر و نه‌له‌منیۆم، بووم به كرتكارىكى تواننده‌وى كانزاكان، به‌رگيكي شينم پۆشى و له‌به‌ر ده‌ستى كرتكارىك كارم ده‌كرد، به‌گه‌وره سه‌يريم ده‌كرد و وه‌ك به‌رده‌ستىك فه‌رمانه‌كانيم به‌جیده‌گه‌ياندا، ته‌نانه‌ت له نان خواردنیشدا خزمه‌تم ده‌كرد، ته‌گه‌ر چى به ره‌چه‌له‌ك له خانه‌واده‌ى سامۆراى بووم، به‌لام چونكه خزمه‌تكردى ژاپۆن مه‌به‌ستى من بو، بۆيه له پيئناو ژاپۆندا ناماده‌ى هه‌موو كارتىك بووم !.

هه‌شت سالى ره‌به‌ق، خه‌رىكى ئەم ليكۆلینه‌وه و راهیئانانه بووم، رۆژانه ۱۰-۱۵ كاتژمێر. خه‌رىكى كار كردن بووم، كه شه‌و داده‌هات نۆیه‌تى ئيشكگریم ده‌كرد، له‌و كاته‌دا پيئداجوونه‌وه‌م ده‌كرد بۆ بنه‌ماكانى هه‌ر پيشه‌سازیه‌ك له‌سه‌رسرووشتى خۆى.

(ميكادۆى) ده‌سه‌لاتدارى ژاپۆن به‌ كاره‌كانى منى زانى، بۆيه (۵۰۰۰) جونه‌يه‌ى زێرى نينگليزى) له سامانى تايه‌تى خۆى بۆ م ره‌وانه‌ كرد، منيش هه‌لسام به كپىنى كه‌ره‌سته و پيئداويستى كارگه‌يه‌كى ته‌واو، به‌لام كاتىك كه ويستم ره‌وانه‌ى ژاپۆنى بكه‌م، نه‌متوانى چونكه پاره‌كه ته‌واو ببوو، منيش هه‌رچى پاره و

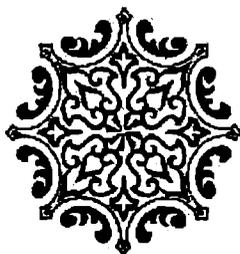
پاشه که و تم هه بوو کۆمکرده وه و دام به کرتی نهو که شتییهی که کارگه که م بۆ ده گه یه نیتته ژاپۆن.

که کارگه که گه یشت (میکادۆ) ویستی چاوی پیم بکه ویت به لام من بریارم دا نه چه دیداری تا کارگه ی بزۆنهر دانه مه زرتیم.

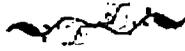
نهم کاره م (۹) سالی خایاند، تا نهو رۆژه هات به خۆم و یاریده ده ره که م (۱۰) بزۆنهر مان له گه ل خۆمان برده کۆشک که له دروستکردنی (ژاپۆن) بوو.

کاتیك (میکادۆ) هاته ناو کۆشک نيمه ش سلاؤمان لیکرد، نهو زۆر دلی به نيمه و به ره مه که مان خۆش بوو، وه ختیك بزۆنهره کافان به کار خست نهو پیکه نی و گوتی: نهمه خۆشترین موسیقایه که له ژیاغدا ده بیستم، دهنگی بزۆنهری ژاپۆنی.

به م شیویه نهینی (مۆدیل) مان به ده ست هینا که نهینی هیزی نهورویا بوو، گواستمانه وه بۆ ژاپۆن، هیزی نهورویا مان گواسته وه بۆ ژاپۆن، ژاپۆنیشمان گواسته وه بۆ رۆژ ئاوا.

خواستەكانت ريك بكة

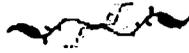
له يەكئىك له كئىتبه كانى دانابى و چىرۆكه كانى چىنى كۆندا هاتوه كه پادشايەك
ويستى يەكئىك له هاوالاتيانى خۆى خەلات بكات، بۆيه پىتى گوت: چەند زەويت به
رۆيشتن برى ئەوا دەبىتە مولكى تۆ.....

پىاوه كه زۆر دلئى خۆش بوو بەم دياريه بۆيه دەستى كرد به رۆيشتن....بەمە دلئى ناوى
نەخواردەوه، بۆيه وهك شپت راي دەكرد چونكه پىتوبابوو رووبەرىكى زۆرتى دەست
دەكەويت، ماوه يەكى زۆر راي كرد....ماندوو بوو....ديسان دەستى كرده وه
بەرۆيشتن.....تا وای لىهات توانای رۆيشتنى نەما.....بىرى له وه كرده وه كه
بگەرپتەوه لای پادشا بۆ ئەوى ئەم رووبەرە زەويهى پىتبات....بەلام له چركه
ساتىكدا راکەى خۆى گۆرپى و برىايدا بەردەوام بىت له رۆيشتن.....ماوه يەكى زۆرى
برى.....ديسان وهستا و برىاريدا بگەرپتەوه لای پاشا تا ئەو زەويهى
پىتبات.....بەلام جارئىكى تر برىاره كەى خۆى گۆرپى و ويستى ماوه يەكى تروش
بروات تا زەويه كى زۆرتەر بە دەست بىنيت.....

ئەم پىاوه بەردەوام بوو له رۆيشتن....رۆيشت.....رۆيشت، هيندە رۆيشت ئىتر
كەس نەيىنينيه وه.....ئەو رىگەى خۆى وون كرد و له ژياندا وون
بوو.....هەندىكىش دەلین بەهۆى ماندوو بوونى زۆره وه گيانى لە دەست دا.

ئەم پىاوه نە بوو به خاوهنى شتىك.....نە هەستى به خۆشى و كىفایەت كرد
چونكه سنوورئىكى بۆ قەناعەت كردن نەبوو.

..سهرکهوتنی به نه‌ندازه..

هاواریکه لوراناش و هوارد ستیفنسۆن به‌گوتی خه‌لکیان دادا، هۆشداریاندا لهر
سه‌رکه‌وتنه ساخته‌یهی که تهمه‌نی مرۆڤ راو ده‌کات، نه‌و مرۆقه‌ی که به‌رده‌وام
تینووی به‌ده‌سته‌ینانی شته‌کانه بی‌ نه‌وی هه‌ست به‌ تیر بوون بکات.....کی
ده‌توانیت له‌کاتی گه‌نجاودا بلیت نا، به‌رگه‌ی ناوداری و شوهرت و سامان و پله‌و
پایه‌ بگریت؟! له‌م دونیایه‌دا خواست سنووری نیه..... بۆیه ده‌بیته‌ نه‌ونده
هه‌لبۆتیت که پتویسته‌ و بلیت به‌م نه‌ندازه‌یه رازین....

خواست وه‌ک ته‌له‌ وایه.....وا ده‌زانی راوی پیده‌که‌یت.....که‌چی خۆت نیچیره
گران به‌هاکه‌ی.....گه‌ر باوه‌ر ناکه‌یت؟! نه‌م چیرۆکه‌ بخۆتینه‌وه:

دوو هاوړی چوونه‌ راه‌ه ماسی، یه‌کیکیان ماسیه‌کی زۆر گه‌وره‌ی راو کرد و له‌ناو
سه‌به‌ته‌که‌ی دانا و ویستی پروات....

یه‌که‌م گوتی: بۆ کوی؟

دووه‌م: بۆ مائه‌وه، من ماسیه‌کی زۆر گه‌وره‌م راو کردوه، به‌شی هه‌موومان
ده‌کات....

یه‌که‌م: بوه‌سته، وه‌ک من ماسی گه‌وره‌ی زیاتر راو بکه....

دووه‌م: بۆ نه‌مه بکه‌م.....!؟

یه‌که‌م: چونکه کاتی‌ک ماسی زیاتر راو کرد ده‌توانیت بی‌فرۆشیه‌وه.....

دووه‌م: باشه بۆ نه‌مه بکه‌م.....!؟

یه‌که‌م: تا پاره‌ی زیاتر به‌ده‌ست بیتیت....

دووه‌م: باشه بۆ پاره‌ی زیاتر به‌ده‌ست بیتیم.....!؟

یەكەم: دەتوانیت پاشەكەوتی بكهیت و پشتیوانەت لە بانك زیاد دەبیت.

دووهم: بۆ ئەمە بكهەم....!؟

یەكەم: تا دەولەمەند بیت....!؟

دووهم: چی لە دەولەمەندی بكهەم.....!؟

یەكەم: تا لەو رۆژەى كە بەنیۆ سالدئا چوویت، بتوانیت لەگەڵ خانەوادەكەت كاتیكى

خۆش بەسەر بەریت.

هاورپتی دووهم ژیرانە وەلامى هاوریكەى خۆى دایەو و گوتى: ئەوێ تۆ دەیلئیت

من ئیستاكە وا پەیرهوى دەكەم و نامەوئیت دواى بچەم بۆ ئەو كاتەى كە پیر دەبم و

تەمەنم بە زایە دەچئت.....

پیاویكى ژیره....وانیه!

دەلئین: دوا رۆژ هى خاوەن پرسىياره سهختهكانه... بەلام لەم جیهانەدا وەك —

فەنسنت بۆسنت- دەلئیت مرۆڤ وەك مئیرولەى سەر پشتى فىلى لئدئت.....روە و

خۆر ئاوا دەروات كەچى فىلەكە روە و خۆر هەلات هەنگاو دەنئت و ئەستەمە

بگاتە مەبەست....بۆ؟....چونكە ئەقلی مرۆڤ تەنها بە ۲۰۰۰ خانە

كاردهكات....بەلام ئەقلی ناوہوى بە ۴،۰۰۰،۰۰۰ خانە، بەم شئوہیە مرۆڤ لە

نئوان دوو جەنگدا دەژئت....جەنگئك لەگەڵ خۆى، ئەوێ تریش لەگەڵ ئەم

جیهانە گۆراوہ....تا بگاتە نەئتى خۆش نوودى.

نهینی کامهرانی

ده گټړنه وه بازرگاننك كوپړه كې نارده لای حه كیم ترین كس له جیهان تاوه كو فیږی
(نهینی کامهرانی) بیت....

نهم كوپړه دواى ۴۰ رۆژ له گشت كړدن گه شته كۆشكيتكى جوان كه له سهر
لووتكهى چيائيك بوو، نهم كۆشكه مالى داناترين كسى جیهان بوو. كه چووه ناو
كۆشكه كه بينى خه لكيتكى به كجار زۆر له نژووره وهن و نه ویش دانیشته تا نۆرهى
بیت و بچيته لای حه كیمه كه.

دوو كاتزمير چاودړنى كړد تا نۆرهى هات... حه كیمه كه زۆر به ووردى گوتى
ليگرت، پاشان پتې گوت، نيستا كاتمان نيه، داواى له كوپړه كه كړد گه شتیک به نيتو
كۆشكه كه دا بكات و دواى دوو كاتزمير چاوى پېتېكه و تېمه وه..... حه كیمه كه
كه وچكيتكى هيتا دوو دلټپه رۆنى تيدابوو، و به كوپړه كې گوت: به درنژاى
گه شته كه ت به نيتو كۆشكه كه نهم كه وچكه له ده دست بگره، ناگادار به رۆنه كه
نهرژت!

گه غه كه ده ستى كړد به گه شت كړدن به نيتو كۆشكه كه دا و به سهر پېتېلقانه كان
ده كه وت و ده هاته خواره وه و چاوشى همر له سهر كه وچكه كه بوو. دواى دوو
كاتزمير گه رايه وه لای حه كیمه كه و نه ویش لتي پرسى: مافووره فارسه كه ت بينى
له چيستخانه كه دا!...؟

باخچه كه جوان بوو....؟ نهى كتيبه ناوازه كانى ناو كتيبخانه كه م سهرسامى
كردى....؟ كوپړه كه شله ژا و دانى به وه نا كه هيچ شتېكى نه بينيوه.... چونكه
خه مى به كه مى پاريزگار كړدن بوو له رۆنه كې ناو كه وچكه كه.

حه کیمه که گوتی: تۆ ناتوانیت پشت به که سیک بیهستیت که نه زانیت لهو مالهی که تییدا ده ژیت چی تیا به... بۆیه گهغه که سر له نوی دهستی کرده به گهشت به نیتو کۆشکه که و نه عجاره یان تیبینی دیمه نه دل رفین و ناوازه کانی ناو کۆشکه کی کرد که له سر دیواره کان نه خشینرابوو، سهیری باخچه و گوله جوانه کانی کرد، پاشان گهرايه وه لای هه کیمه که و به ووردی باسی لهو شتانه کرد که بینبووی... لیتره دا هه کیمه که پیتی گوت: نهی کوا نه م دوو قه تره یه ی که داوام لیکردی پارێزگاری لیبکهیت؟

کوره که سهیری کرد دوو دلۆیه که رژاره و نه ماوه، هه کیم پیتی گوت: نهو نامۆزگاریه ی که ده توام بۆ تۆی بکه م نه وه یه: نهیننی کامهرانی نه وه یه تۆ جوانه کانی دونیا ببینیت و چیژی لیوه ریگریت بی نه وه ی دوو دلۆیه رۆنه که برژیت له دهست.

کوره که له مه بهستی چیرۆکه که گه یشت، که کامهرانی بریتیه له نه غامی لیکدانی هاوسنگی له نیتوان شته کان، دوو دلۆیه ش تهن دروستی و (ستر) کردنه.... چونکه نه مانه پینکهای سهرکه وتوون دژی بهد بهختی.

نیتوارد دی بۆنۆ ده لیت:

باشترین پیناسه ی بهد بهختی بریتیه لهو بۆشاییه ی که له نیتوان توانا کافان و پیتشینیه کافان دا هه یه، نيمه له م ژيانه دا به نه قلی سمۆره ده ژین، سمۆره توانای ریکخستنیا نیه سهرپای چالاکی و زیندویسان، نهو، هه موو ژیا نی خه رج ده کات له کۆ کردنه وه ی بوندوقی زۆرتر له پینداویستی خۆی. هه تاکه ی راده کمین، هه ر کۆده کمینوه و کۆ ده کمینوه و نالین بهس و ناستیک بۆ خواسته کافان دانانین که بگوهیت له گه ل توانا کافان.

چیرۆکی زور خوش

رۆژتیکیان موسا صهلات و سهلامی خوای لهسهر بیت له کاتی موناجاتکردنیدا لهگهڵ پهروهردگادا، داوای لێکرد که هاومهجلیسی خۆی له بهههشتا پیشان بدات، جویرانیل پهکسهر هاته خزمهت موساو پینی گوت: هاو مهجلیست فلائی قهسابه.... له گهپهکی فلائی.

موسا صهلات و سهلامی خوای لهسهر بیت چوو بۆ دوکانی قهسابهکه و بینی گهنجیکه به نۆبهتگری شهوان دهچیت، و خهریکی گوشت فروشتنه. موسا بهرهوام بوو له چاودتیریکردنی نهم گهجه تا بزانیئت چی وای لهم گهجه کردوه ببیتته هاو مهجلیسی نهو، بهلام هیچ شتیکی نامۆی نهبینی.

که شهو داهاات، قهسابهکه برێک گوشتی لهگهڵ خۆی هههنگرت و بهره و مالهوه بهریتکوت، موساش به شوتینیدا کهوت، و داوای لێکرد نهم شهو دالدهی بدات و لای بینیتتهوه بۆ نهوهی خۆی پینناسیتیت... نهویش به سینیهکی فراوان داواکهی قبول کرد و لهمالهکهی خۆیدا پیشوازیهکی جوانی لێکرد. موسا بهرهوام بوو له چاودتیریکردنی نهم گهجه، بینی خواردن ناماده دهکات و زه مهبیلیکی هینایه خوارهوه که له بنمیچی ژورهکهی ههلواسبوو و پهوهژنیکی لیهیتتایه خوارهوه. جوان نهم پهوهژنهکی پاک کردهوه و و جل و بهرگی گۆپی و بهدهستهکانی خۆی خواردنی پیندا. دواي تهواو بوونی نان خواردنهکه پهوهژنهکی گیتراپهوه شوتنی خۆی. موسا بینی نهم پهوهژنه ههندیک وشه نامۆ لهده میدا دهردهچیت، پاشان کوپهکه به نهرکی میتوانداری ههستا و خواردنی ناماده کرد بۆ میوانهکهی که موسایه و دهستیان کرد به نان خواردن.

موسا لئی پرسى: نهم پیره ژنه كټيه؟

گه بجه كه: نهمه دايكمه.....خزمه تي ده كه م

موسا: دايكت شتيكي گوت نه مزاني چيه ده كريت بزائم چي گوت؟

گه بجه كه: هدر كاتيك خزمه تي بكم ده لټت....خودا لټت خوش بيت و له رۆزي

دوايدا بيته هاو مه جليسي موسا له ژيرگومه زه كه ي و هه مان پله ت پټببه خشيت.

موسا به گه بجه كه ي گوت: مزگينيت پټده دم نه ي لاو خودا نزي دايكه كه تي گيرا

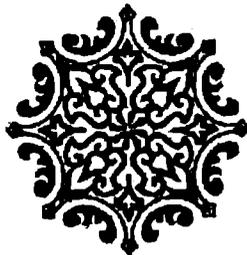
كردوه. من تكام له خوا كرد كه هاو مه جليسه كم پيشان بدات له قيامه تا، نهو

كسه ش تو دهرچوويت زور چاوديري كار و كرده وه كاتتم كرد، هيچ شتيكي وام له

تو نه بيني جگه له وه ي كه ريزيكي زوري دايكت ده گريت و قه درت گرتوه و

چاكت بهرامبيري نواندوه. نهمه ش پاداشتي ثيحسان و ريز گرتنه له دايك و

باوك.

مرؤه گوناوه کاره چاکترین گوناوه کارانیش تویه کارانن

شعلبتهی کورپی عه‌بدورپه همان خودا لیتی رازی بیت یه کیتک بوو له‌وانه‌ی که خزمتمی پیتغه‌مبیری خوی ده‌کرد صلوات و صلوات و سه‌لامی خوی له‌سهر بیت له‌هه‌مرو کاره‌کانی.....

روژتیکیان پیتغه‌مبیری خوا به کارتک ره‌وانه‌ی کرد بو شویتینیک..... له‌کاتی روژشتمی بز کاره‌که بینی ده‌رگای مائی پیاویتکی پشتیوانان (نه‌نساو) کراوه‌ته‌وه و ژتیک خزی ده‌شورتیت، شعلبته خزی بو نه‌گیراو سه‌یری ژنه‌که‌ی کرد..... هیتنده‌ی پیتنه‌چوو سامیتک دایگرت.... ترسا له‌وه‌ی سرووش به‌سهر پیتغه‌مبیری خوا دابه‌زیت و باس له‌کرده‌وه‌که‌ی شعلبته بکات.. بویه نه‌گه‌رایه‌وه لای پیتغه‌مبیری خوا، به‌لکو چوه نیتو چیاکانی نیتوان مه‌ککه و مه‌دینه...

شعلبته ۴۰ روژ له‌و شویتنه مایه‌وه..... لیتره‌دا جبریل صلوات و صلوات و سه‌لامی خوی له‌سهر بیت دابه‌زی و هاته خزمتم پیتغه‌مبیری خوا و پیی فمرووو..... نه‌ی موحه‌مه‌د.... په‌روهردگارت سلاوت لیتده‌کات و ده‌فمروویت: پیاویتک له‌شوممه‌ته‌کات له‌نیتو چالینکایه له‌نیتو چیاکان، په‌نای به‌من گرتوه...

پیتغه‌مبیری خوا به‌عوممر و سه‌لمانی گوت: به‌روژن به‌شوین شعلبته‌ی کورپی عه‌بدورپه‌همان، جگه له‌و مه‌به‌ست که‌سی تر نیه.

عوممر و سه‌لمان له‌مه‌دینه هاتنه‌ده‌روه به‌شوین شعلبته‌دا بگم‌رتین.....

له‌کاتی گه‌رانه‌که‌میان شوانیتکیان بینی و لیتیان پرسى: نایا هیچ زانیا‌ریه‌کت هه‌یه له‌سهر لاوتک له‌نیتو نه‌م چیا‌یا‌نه‌یه پیی ده‌لین شعلبته؟

شوانه که گوتی: مدهستت نهوی له دهست جههمنهم رای کردوه؟

عومر فرمووی: چۆن دهزانی له دهست جههمنهم رای کردوه؟

شوانه که گوتی: چونکه ههركه شهو داهاات، له نئو نهم چیاiane دهديته دهرموه و.....دهستهكانی لهسهر سهري دادهنیت و هاوار دهكات: خۆزگه رۆحت بکیشابا له نئو رۆحهكان... جهستهشم له نئو جهستهكان.....خۆزگه زيندووم نهكهيموه بۆ رۆژی حق و حساب..؟

عومر گوتی: بهلئى نهم پياوهمان گههكه.....

شوانه که ههردووکیانی بۆ شوینی ثعلبة برد.....

عومر که ثعلبة ی بیینی بۆلای رۆیشت و له باوهشی گرت.....

ثعلبة گوتی: نایا پیغه مبهری خوا به گوناوه که می زانی؟

عومر گوتی: نازانم بهلام دوینی باسی تۆی کرد....بۆیه من و سهلمانی به شوین تۆدا ناردوه.

ثعلبة به عومری گوت توخوا یه کسه مهبهرنه لای.....با لهوکاته بیته که نهو

خهریکی نوێژ خویندنه، بهم شتویه ههرسیکیان گهراڤانه لای پیغه مبهری خوا.

له ناو مزگهوتدا عومر و سهلمان له ریزی نوێژداییش ثعلبة کهوتن، کاتیک که

پیغه مبهری خوا صلوات و صلوات و سهلامی خوی لهسهر بیته له نوێژ خویندندا

سهلامی دایهوه گوتی:

نهی عومر، نهی سهلمان، ثعلبة چی بهسهر هات؟

عومر گوتی: نههتا لیریه نهی پیغه مبهری خوا.....

پیتغمبهری خوا له شوتینی خزی ههلساو بۆ لای شعلبة هات و به نهرمی جوولاندی
نهویش بیدار بوویهوه..... پیتغمبهری خوا فهرمووی: چی وای لهتۆ کرد
بهمشیهیه لیم دورر بکهویت نهی شعلبة؟

شعلبة گوتی: گوناھم نهی پیتغمبهری خوا.....

پیتغمبهر فهرمووی: نایهتیکت پیتلیم که ههسوو گوناھ و تاوانیک رهش دهکاتهوه؟
گوتی: بهلئ نهی پیتغمبهری خوا.....

پیتغمبهر فهرمووی: بلی: ﴿ رینا آتنا فی الدنيا حسنة و فی الآخرة حسنة و قنا
عذاب النار ﴾

شعلبة گوتی: بهلام گوناھهکم گهورهتره.

پیتغمبهر فهرمووی: بهلکو ووتهی خوا گهوره تره، پاشان فهرمانی پینکرد بجیته
مالهوهی خۆی.

ههشت رۆژ بهسهر گهرانهوهی شعلبة تیتهری..... بهلام شعلبة نهو کورهی جاران
نهماوه! لهم رۆژه دا سهلمان خیرا هاته خزمهت پیتغمبهری خوا سهلامی خوای
لهسهر بیت.... و پیتی فهرموو: نهی پیتغمبهری خوا دهکریت سهردانیکی شعلبة
بکهیت؟ نهو بههۆی نهوهی که لینی روویداوه لهسهره مهرگدایه؟

پیتغمبهری خوا فهرمووی: ههستا با بجینه لای شعلبة....

که گهیشتنه ژوورهکهی پیتغمبهری خوا له تهنیشتیوه دانیشت و سهری شعلبة ی
لهسهر کۆشی خزی دانا.....

بهلام شعلبة خیرا سهری خزی لهسهر کۆشی پیتغمبهر لابرد.....

پیتغمبهر فهرمووی: بۆچی سهرت لادا نهی شعلبة؟

گوتی: لهبهر نهوهی پره له گوناھ.....

پیتغمبەر فەرمووی: ئە دەست چیه، دە نالتیت؟

گوتی: بە دەست شتیك وەك دەنگی جوولەیی میروولە وایە لە نێو گۆشت و ئێسقان و پێستەمە....

پیتغمبەر فەرمووی: حەزەت لە چیه؟

گوتی: لێخۆش بوونی پەرورەدگارم.

لەو کاتەدا جەرێل ھاتە خوارەو و بە پیتغمبەر دە فەرمویت:

ئەو موحەممەد پەرورەدگار ت سلاۆت لێدەکات.... و دە فەرمویت: ئەگەر ئەم بەندە یەم لە کاتی گەڕانەوێ بۆ لام بەقەد کەفی ناو گوناو و تاوانی کردبیت، ئەوا بەقەد زەوی لێخۆش بوونی پێدە بەخشم و پێشوازی لێدەکەم....

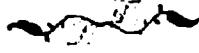
بە کەسەر پیتغمبەری خوا صەلات و صەلات و صەلات و سەلامی خۆی لە سەر بیت ئەم موزدە و ھەوالبە خۆشەیی بە ثعلبە راگەیاندا... نێر ثعلبە ھاوارێکی لێھەلسا و گیانی پاکی سپارد. پاشان پیتغمبەری خوا فرمانی کرد بە شۆردن و کفن کردنی... دوای ئەوێ پیتغمبەری خوا نوێژی لە سەر خۆتند و بەرەو گۆرستان بەرێکەوتن..... پیتغمبەری خوا لە سەر پەنجەکانی قاچی دەڕۆشت.... کە ئەوا بوون لە ناشتنی، پێیان گوت ئەو پیتغمبەری خوا... تۆمان بینی بەسەری پەنجەکانی قاچەکانت دەڕۆشتیت؟

پیتغمبەری خوا فەرمووی: سوێند بەو کەسێ کە بەحەق منی بە پەیا مەبەر رەوانە کردو، ئەمەتوانی پێتەکا م لە سەر زەوی دا بنێم لە بەر زۆری ژمارەیی ئەو فریشتانەیی کە دا بە زێبوون بۆ نامادەبوون لە ناشتنی ثعلبە.....

راستی فەرورە پیتغمبەری خوا....

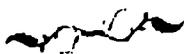
مەرزە خەتا کارە..... بەلام چاکترینیان ئەوانەن کە پەشیمان دەبنەو و تەو بە دەکەن. بۆیە پێوستە خۆمان رابینێن لە سەر گەڕانەوێ راستی.....

چېرۆكى سەرگەوتنى مەزۇن

- لە ۴ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....مىز بەخۇتدا نەكەيت
- لە ۶ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....مالەكەت بدۆزىيەۋە دۋاي گەرانەۋە لە
قوتابجانە
- لە ۱۲ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....تۆ ھاۋرېت ھەيىت
- لە ۱۸ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....مۆلەتى شوفىرى بەدەست بىنىت
- لە ۲۰ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....پارە بەدەست بىنىت
- لە ۳۵ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....پارە بەدەست بىنىت
- لە ۴۵ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....پارە بەدەست بىنىت
- لە ۵۵ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....پارە بەدەست بىنىت
- لە ۶۰ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....پارە بەدەست بىنىت
- لە ۷۰ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....پارە بەدەست بىنىت
- لە ۷۵ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....لەھەر كۆي بوويت مالەكەت بدۆزىيەۋە
- لە ۸۰ سالى.....سەرگەوتن ئەۋەيە.....مىز بەخۇتدا نەكەيت
- ژيان بەم شىۋەيەيە.....زۆر لەۋە كەمترە كە بەدۋاي رادەكەين.....بۆيە كار بۆ
رۆزى دۋايىت بىكە.

کوا رۆزیم

زینده هته ئه‌ی پیغه مبه‌ر داوود سه‌لات و سه‌لامی خوای له‌سه‌ر بیته و لینی پرسه:

ئه‌ی پیغه مبه‌ری: خوا: په‌روه‌زدگاری تۆ.....سته‌سکاره.....؟ یان داد
په‌روه‌ر.....؟

هه‌وا‌ر به‌ مائه‌ ژنه‌که‌... ئه‌و ئه‌و دا‌په‌روه‌یه‌ که‌ هه‌رگیز سته‌م ناکات.

باشان بیه‌ گوت: وه‌ر، بزانه‌م چیرۆکی تۆ چه‌؟

ئه‌ویش گوتی: من بیه‌ ژنیکم ۳ کچه‌ هه‌یه‌ و به‌ رسته‌ سه‌ره‌رشتیان ده‌که‌م، دوته‌ی
دوای ئه‌وه‌ی برینکی باشم له‌ خوری رسته‌ و له‌ ناو چارۆکه‌یه‌کی گه‌وره‌م توند گرتدا،
تا بیه‌م بۆ بازا‌ر بیفرۆشم و له‌م پاره‌یه‌ خۆراک و خواردن بۆ کچه‌کانم دا‌بین بکه‌م، له‌
ناکاو با‌ئنده‌یه‌ک هات و چارۆکه‌که‌ی لی‌بردم، منیش به‌ده‌سته‌ی به‌تاز مامه‌وه
بینه‌وه‌ی بتوام شتیک بۆ مندا‌له‌کانم دا‌بین بکه‌م!

ئه‌و کاته‌ی ژنه‌که‌ چیرۆکی خۆی بۆ پیغه‌مبه‌ر داوود باس ده‌کرد، له‌ ده‌رگای ماله‌ی
پیغه‌مبه‌ر داوود درا، ئه‌ویش مۆله‌تی دا به‌ هاتنه‌ ژووره‌وه‌، میوانه‌که‌ بریتی بوون
له‌ ۱۰ بازا‌رگانی گه‌وره‌ و هه‌ره‌که‌یان کیسه‌یه‌کی به‌ده‌سته‌وه‌ بوو که‌ ۱۰۰ دیناری
تیدا‌بوو، دوای سلا‌و کردنیان له‌ داوود، گوتیان: ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا، ئه‌م پارانه
بده‌ به‌وانه‌ی که‌ شایه‌نین،

پیغه‌مبه‌ر داوودیش پیتی فه‌رموو ی: چی وای لی‌ک‌ر‌دوون ئه‌م بپه‌ زۆه‌ پاره‌یه
بپه‌خشن؟.

گوتیان: نهی پیغه مبهری خوا نیحه له ناو که شتیبه کدا بووین، له نا کاو بایه کی توند
سه لیکرد و درزکی گهروه له که شتیبه که دروست بوو و هیچمان لا نه بوو نه م درزی
پییگرین و هیتندی نه ما بوو هه موومان نقوم بین.

له نا کاو بالنده یه ک هات و چارۆ که یه کی فیه دایه ناومان، که کردمانه وه برتیکی زۆر
له خوری تیدا بوو نیحه ش درزه که مان به خوریه که گرت و رزگارمان بوو، بویه
برپارمان دا هدریه که له نیحه دوا ی گه پانه وه ی بری ۱۰۰ دینار ببه خشیت وه ک
شوکرانه بۆ تیره ک بۆ رزگار بوومان و نه مهش پاره که یه ده یغه یه نه به رده ست.

له و کاته دا پیغه مبهر داوود سه برتیکی ژنه که ی کرد و گوتی: خواهیه که له ناو ده ریا و
له ووشکانی بازگانیت بۆ ده کات، تۆش به سته مکاری ده ناسیت! هر ۱۰۰۰
دیناره که ی دا به ژنه که و پیتی گوت: برۆ له که چه کانتی خه رج بکه.

دلی دایکم

له کاتی که پانه رهم بۆ ماله وه، بارانیتکی به خو پ باری
خۆشک و براکاتم گوتیان: بۆ چه تره له گه ل خۆت نه برد؟
دایره و باپیره م گوتیان: چاره پیت بکر دایه تا باران ده وه ستیت
باو کم گوتی: که نه خۆش که وتیت، ناسه واری کاره که ت ده بینیت
به لام دایکم ده ستی دایه په شته مالتیک و قۆمی ووشک ده کرده وه و له به رده می خۆیدا
گوتی: نه ده کرا باران نه بارتیت تا کورپه شیرینه کم ده گه پیته وه
ماله وه.....

پییستان دلی دایک چۆنه؟

چیرۆکی له ییلا و گورگه که به پیتی گیرانهومی نهومی گورگه که

باپیره م گورگیتی زۆر باش و بهسۆز بوو، نهوه رگیزی حهزی بهراو کردن و خواردنی گوشت نهده کرد، چونکه بریاریدا تهنها رووه ک و سهوزه بخوات و بییت به رووه کی. له م دارستانه دا کچیتکی بهد خو هه بوو له گه له داپیرهیدا ده ژیا، ناوی له ییلا بوو..... هه موو رۆژتیک ده هاته ناو دارستانه که و خراپه کاری تیدا ده کرد، گوئی هه لده که نه و نه و گۆ و گیایانهی تیک ده دا، که سه رچاوهی خۆزاکمی باپیره م بوون و روخساری جوانی دارستانه که ی تیکه ده دا.

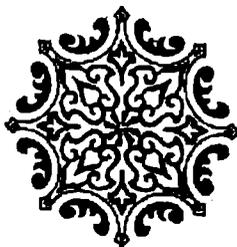
چه ندین جار باپیره م نامۆژگاری کرد نه م رهفتاره ناشیرینهی دووباره نه کاته وه به لام بیهووده بوو، چونکه له ییلا شه رانگیتز هه موو جار تیک ده گه راپیه وه سه ر هه مان رهفتاری جارانی و گوئی ده قرتاند و پیتی ده نایه سه ر گۆو گیاکانی باپیره م.

دوای نه وهی باپیره م بیتمو مید بوو له نامۆژگاری کردنی له ییلا، بریاریدا سه ردانی داپیره ی له ییلا بکات، نه م داپیره یه ش وه ک له ییلا شه رانگیتز بوو، بۆیه بهر له وهی بزانیته باپیره م بۆچی هاتوه و بهر له وهی ووشه یه که له ده می ده ر بچیت دهستی دایه دار تیک که له پشت ده رگا که ی دانابوو، و هیرشی کرده سه ر باپیره م.

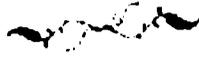
باپیره بهسۆز و باشه که م که هیرشی کرایه سه ر له لایه ن داپیره به سالآچه که ترس و بیم دایگرت و له تاوه خۆی پالیتکی نا به داپیره که و تهویش کهوت به زه ویدا و سه ری بهر قه ره و تله که کهوت و مرد.

که باپیره م نه م دیه نه ی بینی زۆر خه مبار بوو و کاری تیکرد بۆیه دهستی کرد به گریان و نهیده زانی چی بکات، بیری له وه کرده وه ناخۆ لیزه به دواره له ییلا داماو

بهی داپیره چی ده ژیت؟ ده بیت چنده خهفت بار بیت کاتیک ده زانیت که
 داپیره مردووه؟ بویه له کوتاییدا باپیرهم بریاریدا لاشه داپیره لهیلا
 بشاریتموه و جل و بهرگی نهو بیوشیت تا لهیلا و ایزانیت نه مه داپیره تی و سوز و
 میهره بانی خوی به لهیلا به خشیت. به لام کاتیک لهیلا شه پانگیزه گه پرایه مه مال،
 باپیرهم خیرا له سهر قهره وتله که راکشا، هات سلاو له داپیره بی بکات بینی لووت و
 گوتکانی گوزاوه و له جاران گه وره ترن، چاوه کانی وه چاری گورگی باپیره می
 لیتها توه و خو گوزینه که می باپیره می ناشکرا کرد و خیرا ددرگاکه می کرده و
 رایکرد. لهو روزه و نه لهیلا شه پانگیزه له نیر خه لکدا رایگه یانده که باپیره
 به سوزه باشه که م شه پانگیزه و داپیره خوارده و هه ولی داوه نه ویش بخوات....؟!
 نه مه دیدگای لایه نه که می تره که هدرگیز له چیرۆکی لهیلا و گورگه که باس
 نه کراوه..... که واته پتویسته ریز له را و رای به رامبر بگرین!.

ناهنگ

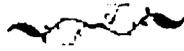

بیه‌خشن خویننهره به‌ریتزه‌کامم.....نم چیرۆکه بۆ هه‌موو نه‌وانه‌یه که نازانن ده‌زگای
هاوسه‌رگیری به‌ریتوه ببه‌ن و نازانن چۆن هاوبه‌شی ژیانیان بکه‌ن به سه‌رچاودی هیتز،
نه‌ک لاواز کردنی.....چونکه هاوسه‌رگیری سوننه‌تی خوابه له‌سه‌ر زه‌وی و مایه‌ی
خیر و خۆشی و هیتزه.

شیریک بریاریدا زه‌ماوه‌ند بکات، هاوسه‌ره‌که‌ی ده‌ستنیشان کرد و ناهه‌نگیکی
گه‌وره‌ی سازدا، هه‌رچی شیرێ ناوچه‌که‌یه ئاماده‌ی ناهه‌نگه‌که بوو و یه‌ک به‌یه‌ک
په‌رۆز با بیان له شیر ده‌کرد، له ناکاو که‌رویشکیک له شیره‌که نزیک بوویه‌وه و
سلاوی لیکرد و پاشان په‌رۆزیایی خۆی به شیره‌که راگه‌یانند و پیتی گوت: به‌راستی
دل‌م زۆر خۆش بوو به زه‌ماوه‌ند کردنت.

شیره‌که تۆزیک سه‌یری کردوو پیتی گوت: ده‌کریت جه‌نابتان بناسم؟
نه‌ویش له وه‌لامدا گوتی: من هاوپه‌تیه‌کی کۆنی تۆم و به‌یه‌که‌وه ده‌چووینه راوکردن
شیرگوتی: ببه‌خشه من که‌رویشکان نانا‌سم؟
که‌رویشکه‌که بزه‌خه‌ندیکی لیتوه هات و گوتی: من پیتشان شیر بووم، به‌لام سالتیکه
زه‌ماوه‌ندم کردوه.

چیرۆکی پیاوهتی

پیاوهتی راسته قینه مانای چی یه؟ نایا بهراستی تۆ له پیاوانی؟

پیاوهتی به بههیزی ماسولکه نیه!

پیاوهتی گوتنی وشهیه کی شهرفمه ندانه و ههلۆیستی سه رهه رزانه یه!

پیاوهتی بریتیه له کۆمه کی و بهخشین و فیداکاری!

پیاوهتی نهوهیه چاکه بهرامبهر نهوانه بکهیت که چاکه یان له گهژ کردویت و خراپه

نه کهیت بهرامبهر نهوانه ی که خراپه یان له گهژت کردوه.

پیاوهتی نهوهیه ریز له نهوانی تر و بۆچوونه کانیا ن بگریت و به کهم سه یریان نه که ی

و بۆچوونه کانیا ن به کهم نه زانیت.

پیاوهتی نهوهیه حهق بیژ بیت و به ناشکرا ده ری به ری و له قسه ی لۆمه کاران

نه ترسیت!

پیاوهتی واته مهردایه تی و جوامیری له بهرزترین ماناکانی!

پیاوهتی واته هه موو خاوه ن مافیک مافی خۆی پێبده ی!

پیاوهتی واته رهوشتی بهرز و مامه له ی باش!

پیاوهتی واته نهوه ی بۆخۆت پیتخۆشه، به هه مان شیوه بۆ نهوانی تریشت پیتخۆش

بیت!

پیاوهتی نهوهیه مافی سته م لیکرا و سه نه یوه له سته م کار!

پیاوهتی نهوهیه له هه موو بار و دۆخیکدا دهستی یارمه تی بۆ لیتقه و ماوان دریز

بکهیت!

پیاوهتی نهوهیه قه دری خۆت بزانی و سنووری خۆت تینه په ریتیت!

پیاوه‌تی نه‌وه‌یه له کاتی بالا ده‌ستیت دا به‌خشنده و لیبورده بیت، له‌کاتی تووره
بووندا دان به‌خۆت بگرت!

پیاوه‌تی نه‌وه‌یه به‌ده‌سته‌کانت فرمیتسک له چاوه‌کانی هه‌ژاریک بسپریه‌وه!

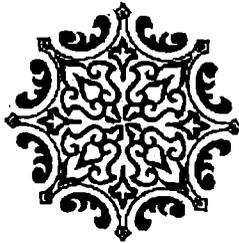
پیاوه‌تی نه‌وه‌یه بیتگرفت بجه‌ویت و ویزدانان ناسوده‌بیت و سته‌مت نه‌کردیت!

نایا چهند له‌و سیفه‌تانه له‌خۆت به‌دی ده‌که‌یت.....؟

ده‌کریت هه‌موو ئەم سیفه‌تانه له‌ پیاویکدا کۆ ببنه‌وه، ده‌کریت هه‌موو پیاوه‌کانیش

له‌ یه‌ک سیفه‌تدا کۆ ببنه‌وه.

ئێستا که ده‌توانیت له‌ خۆت پرسیت: له‌ کام جۆری له‌م پیاوانه.

چیرۆکی شەقیقی بە ئخی و حاتەمی ئەسەم

لە شەقیقی بە ئخی دەگێرنەوێه که جارێکیان لە حاتەمی ئەسەمی پرسی: تۆ ماوەیەک
هاوێلێتی منت کرد... چی لەم هاوێلێتە فێر بوویت؟
حاتەمیش لە وەلامدا گوتی: هەشت شتی لێ فێر بووم

یەکەمیان:

سەیری خەلکاتم کرد..... هەر کەسێک خۆشەویستێکی هەیە، که خۆشەویستەکه
گەشتە ناو گۆرەکهی ئەوا جێدیلێت..... منیش چاکەکاتم کرد بە خۆشەویستی
خۆم تا لە گۆردا بێنیتەوێه لەگەلم.

دووەمیان:

که سەیری ئەو نایەتەم کرد:

﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ﴾ (النزعات: ٤٠)

واتە: (نەفسەکهی خۆی دوور خستەوێه لە ئارەزووێه خراپەکان)

ئەوا تێکۆشام بۆ دوور خستەوێه ئارەزووێه نەفسەکەم تا لەسەر گۆتێرایی
کردنی فەرمانەکانی خوا جێگیر بوو.

سێیەمیان:

بێنیم هەر کەسێک شتیکی لا بەهادره و پارێزگاری لێدەکات. دواتر سەیری ئەم
نایەتەم کرد که دەفەرموێت:

﴿مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا

يَعْمَلُونَ﴾ (النحل: ٩٦)

واته: (نهوی لاتانه نامینیت، نهوی لای خواجه هر ده مینیتته وه)

بویه هر شتیکی بهها دارم دستکه وتبیت نهوا روی نهم شتم له خوا کرده تا خوی گوره له لای خوی بوم هلیبگریت.

چواره میان:

بینیم خه لك له شته كاندا ده گه ریته وه بز پاره و بنه ماله و ره چه لك... که نه مهش هیچ نیه..... سهیری نهم نایه تهم کرد که ده فهرمویت:

﴿يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّقَبٰٓأِلَ لِتَعَارَفُوْۤا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ حَبِيْرٌ ﴿١٣﴾﴾ (الحجرات: ١٣)

واته: (به ریترترینتان لای خوا پاریزکار ترینتان، خودا زانا و شاره زایه) نیر کارم به ته قوا کردن کرد تا لای خودا به خشنده بم.

بینجه میان:

بینیم خه لك نیرهیی به یه کتر ده بن، نهم نایه تهم بیر که وته وه که خوی گوره ده فهرمویت: ﴿اَهْمَرَّ يٰٓقٰسِمُوْنَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ؕ اَحْنُ قَسَمًا بَيْنَهُمْ مَّعِيْشَتَهُمْ فِى الْحَيٰوَةِ الدُّنْيَا وَّرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا وَّرَحْمٰتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يٰٓجَمْعُوْنَ ﴿٣٢﴾﴾ (الزخرف: ٣٢)

واته: (نیمه بونیوی ژیاغان له نیوانیان دا دابهش کرده) نیر به یه کجاری نیرهیم له خوم قه دهغه کرد... چونکه نیرهیی بردن ره خنه گرتنه له خوی گوره

شه‌شهميان:

بينيم خه‌لك دزايه‌تي يه‌كتر ده‌كهن.....سه‌يري نهم نايه‌تمم كرد كه ده‌فهرمويت:

﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾

فاطر: 6

واته: (شه‌يتان دوژموني نيوه‌يه، نيوه‌ش به دوژموني خوٲتاني بزنان)

وازم له دزايه‌تي خه‌لك هيتا و تنها شه‌يتانم به دوژموني خوم ناسي

جه‌وته‌ميان:

خه‌لكاتم بيني خوٲيان ريسوا ده‌كهن له‌پيتناري روژي و سه‌يري نهم نايه‌تمم كرد كه

ده‌فهرمويت: ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا

وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ هود: 6

واته: (همرچي له‌سهر نهم زه‌ويه‌دا ده‌ژيت روژيه‌كهي له‌سهر الله يه)

نه‌وا كارم له‌سهر نهم شتانه كرد كه هي خوايه و ده‌بيت بيكه‌م... وه نه‌وه‌ي هي

من بوو لاي خوام جي‌هيتشت چونكه متمانم پيتي هديه، و گومانم له ده‌وله‌مهندي

نيه.

هه‌شته‌ميان:

خه‌لكاتم بيني پشتيان به‌ستوه به بازرگاني و پيشه‌كانيان و تهنديروستي

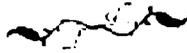
جه‌سته‌كانيان.....منيش پشتم به خوا به‌ست..... ﴿فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ

وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي

الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾

(آل عمران: ۱۵۹)

نامه‌یهك

باوكتك به هژی كه مددrameتی هاوسهر و سی منداله‌كه‌ی خزی جیهیشت و چوو بو
وولاتتیکی تر. ثم خانه‌وادهیه باوکه‌که‌یان زۆر خوش ده‌ویست و ریزیکی زۆریان
لیده‌نا، چونکه به‌راستی نمونه‌ی باوکی دل‌سۆز و خه‌مخۆز و میهره‌بان بو.

دوای ماوه‌یهك له گه‌شته‌كه‌ی، باوکه‌که‌ نامه‌ییکه‌ی بو خانه‌واده‌كه‌ی نارد،
منداله‌کانی نامه‌که‌یان نه‌کرده‌وه، به‌لکو ههریه‌که‌یان نامه‌که‌ی بۆن ده‌کرد و ماچی
ده‌کرد و ده‌یگوت ثم نامه‌یه له خۆشه‌ویسترین که‌س بۆمان هاتوه.

نه‌وان سه‌یری ده‌ره‌وه‌ی نامه‌که‌یان کرد و له نیو قوتوویه‌کی جوان پاراستیان. ناوه
ناوه سه‌یریکی نامه‌که‌یان ده‌کرد و تۆزیان له‌سه‌ری لاده‌او له شوینی خۆیان
داده‌ناوه. به‌م شیویه‌یهك نامه‌ی باوکیان نه‌خوینده‌وه به‌لکو ههر نامه‌یهك که
ده‌گه‌یشت هه‌لیان ده‌گرت بی‌نه‌وه‌ی ناوه‌رۆکی نامه‌که‌ بزانتن.

چهند سال تپه‌ری.....

باوکه‌که‌ گه‌راپه‌وه مال به هیوای نه‌وه‌ی که خۆشی ببینیت، که‌چی ته‌نها کورپکی له
مال مابوو په‌وه! دوای پشوویه‌کی کورت له کوره‌که‌ی پرسی: نه‌ی کوا دایکت؟
کوره‌که‌: تووشی نه‌خۆشیه‌کی توند بوو، پاره‌ی پیوستمان نه‌بوو چاره‌سه‌ری بکه‌ین،
کۆچی دوایی کرد.

باوک: بو! نه‌ی نامه‌ی یه‌که‌متان نه‌کرده‌وه، من لهم نامه‌یه‌دا برپکی زۆد پارهم
بۆتان ره‌وانه کردبوو!

کوره‌که‌: نه‌خیر نه‌مانکرده‌وه باوکه‌ گیان

باوک: نه‌ی کوا براکه‌ت؟

کورپه که: هه‌ندیک هاوه‌لی خرابی ناسی، دوا‌ی مردنی دایکم کهس نه‌بوو نامۆژگاری بکات و راستی بکاته‌وه....

باوکه که به سه‌رسوپرمانه‌وه: ناخر بۆ! ئەو نامه‌یه‌ی نه‌خوینده‌وه که تیایدا داوام لیکردبوو دوور کویتته‌وه له براده‌ری خراب و بیته لام؟

کورپه که گوتی: نه‌خیر باوکه گیان

باوکه گوتی: لاحول ولا قوه إلا بالله... ئە‌ی کوا خوشکه‌کەت؟

کورپه که: زه‌ماوه‌ندی له‌گه‌ل کورپک کرد. ئەو نامه‌یه‌کی بۆ ره‌وانه کردی داوا‌ی رای تۆی کرد ده‌رباره‌ی ئەم کورپه و ئیستاکه‌ش له ژیانیکی زۆر ناخۆش و سه‌خت به‌سه‌ر ده‌بات.

باوکه که: بۆچی زه‌ماوه‌ندی کرد له‌گه‌ل ئەم کورپه؟ مه‌گه‌ر له وه‌لامی نامه‌که‌یدا نه‌مگوتبوو که ئەم کورپکی ناشیاوه و و شۆره‌تی باش نیه بیته‌ه‌اوسه‌ری و من رازی نیم به‌م هاوسه‌رگیریه؟ یان ئەویش نامه‌که‌می نه‌خویندۆته‌وه؟

کورپه که: نه‌خیر باوکه گیان هیچ نامه‌یه‌کی تۆمان نه‌خویندۆته‌وه، به‌لکو هه‌م‌وو جارێک ماچمان ده‌کرد و له نیتو ئەم قوتوه‌دا پاراستوو‌مانه‌!

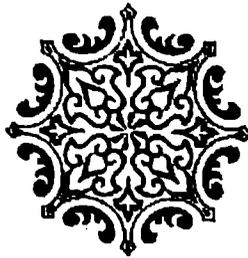
زۆر بیرم له‌ حالێ ئەم خه‌زانه‌ کرده‌وه چۆن به‌م شتیه‌یه‌ په‌رته‌وازه‌ بوون و ژیانیان به‌ره و ناخۆشی چوو چونکه نامه‌ی باوکه‌که‌یان نه‌ده‌خوینده‌وه و سوودیان لینه‌بینی، به‌لکو هه‌ر خه‌ریکی به‌ په‌رۆز کردنی نامه‌کان بوون و پارێژگاریان لیده‌کرد بۆ نه‌وه‌ی کاری پێیکه‌ن.

پاشان سه‌یری قورئانی په‌رۆزم کرد... ئەو قورئانه‌ی که له نیتو قوتوو یان به‌رگیتی جوان له‌سه‌ر ره‌فه‌کان دانراوه.....ئای مالتی ویرا‌م!

مامه‌له‌ی من بۆ قۆرنانی پیروز که نامهی خودا گیانه هه‌مان نه‌ر مامه‌مه‌یه نه
نه‌م مندالانه له‌گه‌ژ نامه‌کانی باوکیان کردیان.

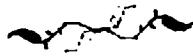
من قورنانه‌که‌م له‌سه‌ر میژه‌که‌م داناوه، نایکه‌مه‌وه و وه‌ک به‌رنامه‌ی ژبان سه‌ه‌د له
ناوه‌رۆکه‌که‌ی وه‌رناگرم به‌لکو هه‌موو رۆژێک ده‌یسر مه‌وه و نه‌ شه‌ینی خۆی
دایده‌نی مه‌وه!

له‌دوای نه‌م چیرۆکه‌.....داوای لیخۆش بوونم له‌ خوای گه‌وره کرد و ده‌سته کرد به
خویندنه‌وه و تێرامان لیتی و بریارم داوه چیت لیتی دوور نه‌که‌مه‌وه.

له بهروویوومه کانی چاکه کردن له گهل دایک و باوک

چیرۆکی راسته قینه

پیره پیاویک له ناوهندی هۆلی ماله کهی خۆی دانیشتبوو، له ناكاو یه کێک له ده رگایانی دا..... کورپی نهم پیاوه پیره که هیشتاکه ۲۷ سالانی تهواو نه کردبوو، خێرا ده رگا کهی کرده وه چونکه زۆر به توندی له ده رگا ده درا، له ناكاو پیاویکی چوار شانه، بهی سلاو کردن و وه رگرتنی مۆلته خۆی کرد به ژووره که دا، یه کسه ر بۆلای پیاوه پیره که چوو و یاخهی کراسه کهی گرت و پیتی گوت:

له خوا بترسه... نهو قهرزه ی له سه رته بیده وه، مۆلته ی زۆرم پیدای و نیستا که ش تا قه تم نه ماوه..... خۆ ده زانی چیت لیده که م پیره مێرد؟

لیزه دا کوربه که نه یوانی باوکی له م دۆخه ناخۆشه ببینیته بۆیه، به چاری پر له فرمیسه که وه رووی له پیاوه که کرد و گوتی: ببوره به رێز چهند پاره تان لای باوکه م؟
پیاوه که: پتر له ۹۰۰۰۰ ریال

گه نجه که به پیاوه کهی گوت: هیور به وه و واز له باوکه م بیته و فرموو لیره دانیشه، پشت به خوا چ باشه نه وه ت بۆ ده که بین.

گه نجه که چه ژووره کهی خۆی و نهو بره پاره یه ی که پاشه که وتی کردبوو بۆ ژن هینان، ده ریه ی ناو بریاریدا باوکه کهی له م تهنگانه یه پی رزگار بکات، بۆیه گه راپه وه لای پیاوه که و پیتی گوت: نه مه قستی یه که می قهرزه که ته، بره کهی ۲۷۰۰۰ ریاله، تۆزێک سه برمان له سه ر بگره پشت به خوا نه وانی تریشت به زووترین کات ده ده ینه وه.

پیره پیاوه که زور به کول گریا، داوای له پیاوه که کرد پاره که بگپرتتهوه بؤ کوره‌کهای چونکه زور پیوستیه‌تی و نهو هیچ تاوانی نیه له‌م نیوه‌نده‌دا، به‌لام خاوه‌ن قهرزه که ناماده نه‌بوو پاره که بگپرتتهوه و گه‌بجه‌کش ناماده نه‌بوو پاره که وه‌ریگرتتهوه، به هینمی پیاوه‌کهای تا بهر ده‌رگا به‌ریک‌رد و پیتی گوت: نه‌م مه‌سه‌له‌یه داواکارم له به‌ریزت‌ان چیت‌ر رینگه له باو‌کم نه‌گرن، به‌لکو په‌یوه‌ندی به منوه بکن و ده‌رگاکهای داخست.

کوره‌کهای هاته لای باوکی و نیو چه‌وانی ماچ کرد و گوتی: باوکه گیان قه‌دری تو لای نیتمه زور له‌م پاره‌یه گه‌وره تره... بگره هه‌ر به‌راورد ناکریت، خه‌م له پاره مه‌خؤ، نه‌گه‌ر خودا ته‌مه‌نی دا و له‌شان ساغ بیت، نه‌وا هه‌موو شتیک قه‌دربوو ده‌بیتتهوه، باوکه گیان چون ده‌توانم به‌رگه‌ی نه‌م وه‌زعه بگرم، پروام پیبکه نه‌گه‌ر هه‌موو پاره‌که‌م هه‌بوایه نه‌وا دل‌نیابه هه‌ر هه‌موویم ده‌دایه‌وه نه‌وه‌کو دانه فرمیستیک له‌ چاوه‌کانت به‌سه‌ر ریشه پاک و خاوتنه‌کات بیتته خواره‌وه.

باوکه‌که به‌گریانیتی کوله‌وه کوره‌کهای له باوه‌ش گرت، ماچی کرد و گوتی: خودا لیت رازی بیت کوره‌که‌م، سه‌رکه‌وتو و سه‌رفرازت بکات و هه‌موو تا‌واته‌کانت بینیتته دی.

روژی دواتر کوره‌که وه‌ک روژانی تر چوه سه‌رکاری ناسایی خوی، له ناکاو به‌کیک له هاورپنکانی که ماوه‌یه‌کی زور بوو نه‌بینیبوو هاته ژووره‌وه... دوا‌ی سلاؤ کردن له په‌کتر و گلله‌یی کردن له وه‌ی که بؤچی نه‌م هه‌موو ماوه‌یه هه‌والی په‌کتریان نه‌پرسیوه، یادی روژانی قوتایه‌تیا‌ن به‌یه‌که‌وه کرده‌وه.

هاورپنکه‌ی پیتی گوت، کارنکم بیتته براکم

نه‌میش گوتی: فرموو بلن

هاورپتکه‌ی گوتی: دوینۆ لای یه کیتک له بازارگانه گه‌وره‌کان بووم، داوای لیتکردم که سیتی بۆ بدۆزمه‌وه ده‌ست پاک و ره‌وشت به‌رز و دلسۆز بیت و توانای به‌رپۆه‌بردنی کاری سه‌رکه‌وتووی هه‌بیت، منیش له راستیدا تۆم هاته‌وه یاد و له تۆم باشتر نه‌بینی که شیاوای نهم کاره بیت، جا نازانم رات چیه به‌رامبه‌ر نهم کاره.....؟ نه‌گه‌ر رازیت نه‌وا هه‌لسه هه‌ر نیستا ده‌ست له‌کار کیشانت پیشکesh به‌فرمانگه‌کەت بکه تا نیواره به‌چینه لای نهم بازارگانه و گرتیه‌ستی له‌گه‌لدا مۆر بکه‌یت.

کوپه‌ به‌یستنی نهم هه‌واله‌ گه‌شایه‌وه و گوتی: به‌خوا نهمه نزاکه‌ی باوکمه‌ خودا قبوولی کردوه و سوپاسی خوای گه‌وره‌ی کرد له‌سه‌ر نهم چاکانه‌ی که له‌گه‌لنی کردوون.

که نیواره داهات کوپه‌که له‌گه‌ل هاورپتکه‌ی، له‌کاتی دیاریکراودا چاویان به‌ بازارگانه‌که کهوت، بازارگانه‌که سه‌رپتکی سه‌ر و سیمای نهم لاوه‌ی کرد، یه‌کسه‌ر گوتی نهمه نه‌و پیاویه که به‌شوینیدا ده‌گه‌رپیم.

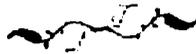
لیتی پرسی: تۆ مووچەت چەندە؟

کوپه‌که: ۴۹۷۰ ریال

بازارگانه‌که: به‌یانی ده‌سته‌کار کیشانه‌وه‌کەت پیشکesh بکه و مووچەت لای من ۱۵۰۰۰ ریال ده‌بیت و له‌قازانجیشدا بری ۱۰٪ پیده‌ده‌م، ۳ مووچەت ده‌ده‌می له‌بری گرتنی خانوو بۆت، جگه‌ له‌هه‌موو نه‌مانه‌ش نوێترین ئوتومبیلت بۆ ده‌کوم تا هاتوو چۆی پیتکه‌ی و مووچە‌ی شه‌ش مانگیشت پینشر پیده‌ده‌م تا باری گۆزه‌رانت باش بکه‌ی.

بکۆزی خوشهویستی

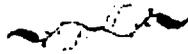
هه بوو نه بوو دوورگه يهك هه بوو، هه موو ههسته كان تييدا ده ژيان.....

رۆژتيكيان بايه كي زۆر توند هه ليكرد، خهريك بوو دوورگه كه نقوم بيته، هه موو ههسته كان جگه له (خۆشهويستی) له ترس و دلتهراوكي دابوون، خۆيان خهريكي دروستكردني به له ميته كرد بۆ خۆ قورتار كردن. دواي تهواو بووني به له مه كه، گشت ههسته كان سواري به له مه كه بوون جگه له يهكيان نه بيته، بۆيه (خۆشهويستی) به ناچاري هاته خواره وه بۆ گه ران به شوين ئه م ههسته وون بوه.

ئه م ههسته ي كه ناماده نه بوو له گه ليان بروت ههسته ي (سه ركيشي) بوو، (خۆشهويستی) زۆر ههولتي له گه لدا..... تهاي ليكرد..... به لام بيتهوده بوو. ئاوه كه به ره بهرزه ده بوويه وه، هه موو ههسته كان داوايان له (خۆشهويستی) كرد خيرا بيته ناو به له مه كه و رزگاريان بيته، به لام (خۆشهويستی) ئه مه ي رهت كرده وه! چونكه (خۆشهويستی) بۆ ئه وه خولقاوه كه خۆش بويستريت..... هه موو ههسته كان هه لاتن و رزگاريان بوو جگه له (خۆشهويستی) نه بيته كه له گه ل (سه ركيشي) دا له سه ر دوورگه كه مانه وه و مردن.

بۆيه هه مي شه (سه ركيشي) خۆشهويستی ده كوژيت. باشه كه وايه ئه ي بۆ (سه ركيشي) نه سپينه وه له نيو ليستی ههسته كان؟ بۆ نه نيژيين بهر له وه ي ري خۆشهويستی بگرينه بهر...؟ نه خيز، با به خۆشهويستی هه موو ئه وان له خۆمان بگرين كه خۆشان ده وين، و سه ركيشيش بۆ ئه وانه جيبيتلين كه به دواي خۆشهويستيدا ناگه رين.

چیرۆکی دار خورما

لهو کاتهی که پیغه مبهری خوا صهلات و سهلامی خوای لهسر بیت له نیو هاوه لانی له مزگهوت دا دانیشتبوو.. گه نجیکی بی باوک هاته لایان... سلاوی کرد و روی سکالای کرده پیغه مبهری خوا و گوتی:

ئهی پیغه مبهری خوا، دهستم کرد به دروستکردنی دیوار تک به دهوری باخچه کم، به لام کاره کم وهستا به هۆی دار خورمایه کی دراوسیکه کم، داوام لیکرد پیمی ببه خشیت تا بتوام دیواره که تهواو بکه کم به لام نهو رهتی کرده وه، نه مجاره یان داوام لیکرد پیم بفرۆشیت، به لام نهو نه مهشی رته کرده وه.

پیغه مبهری خوا فرموی: دراوسیکه ییم بۆ بانگ کهن.....

کاتیک دراوسیکه هات، پیغه مبهری خوا چیرۆکی گه نجه کهی بۆ گپراه وه، دراوسیکهش ووتی تو راست ده کهی ئهی پیغه مبهری خوا، لیته دا پیغه مبهری خوا داوای لیکرد ئه م دار خورمایه ی پیببه خشی یان پیی بفرۆشیت، به لام نهو جار تکی تر به هیچ کامیکیان رازی نه بوو.

پیغه مبهری خوا دوو یاره پیی گوت: ((دارخورما کهی پیبفرۆشه، له بههشتدا دار خورمایه کت پیده ده ن سوار چاک سه ده سال له ژیر سیبه ریا پروات))

هه موو هاوه له کانی پیغه مبهری صهلات و سهلامی خوای لهسر بیت واقیان و پرما له وهی که پیغه مبهری خوا به م پیاوهی نیشاندا، ناخر یه کیک له م جوژه دارخورمایه ی هه بیت چۆن ده چیتته دۆزه خه وه؟ پیم نالینی دارخورمایه کی دنیا چ به هایدکی ههیه به رامبهر به دارخورمای بههشت؟ به لام مخابن ته ماع ئه م پیاوهی گرتبوو، بۆیه ئه م پیتشیار و موژدهیه ی پیغه مبهری رته کرده وه و ناماده نه بوو مامه له لهسر دارخورما کهی بکات.

لهم كاتهدا يدكيتك له هاولان كه ناوي نهبو ده حداح بوو ناماددي نهم مه جليسه بوو و گوتی له پيغه مبهري بوو سهلامی خواي له سر چ موژدهيك و خه لاتيكي خوايي دا بدم پياوه له بهرامبهري فروشتنی نهم دارخورمايه، له پيغه مبهري دووباره كرده و پرسى: نهی پيغه مبهري خوا نه گهر من دارخورماكه بکرم دارخورمايه كم پيغه دريت له بههشت؟

پيغه مبهري خوا فرمووي: به لي؟

نهبو ده حداح گوتی: تو کابرا نايباغه كهی من ده ناسيت....؟

دراوسيكه گوتی: (به لي؟ جا كهس ههيه باغه كهی نهبو ده حداح نه ناسيت، شمش سهد دارخورما و كوئشكي فراوان و بيري ناوي سازگار و شوروی بلندی چوار ده وری؟) هه موو بازرگانانی مه دینه له بهر باشی بهره كهی، چاويان له خورماي نهبو ده حداحه.

نهبو ده حداح گوتی: ده باشه تو دارخورماكهت به من بفروشه منيش باغه كهم و كوئشكه كهم و بیره ناوه كهم و شوره كهيت پيغه فروشم؟

پياوه كه به سرسورمانه وه سه بيري پيغه مبهري خواي كرد.... نهو باوه ري به وه نه كرد كه نيستا بيستی..... باوه ري ناکريت..... شمش سهد دارخورماي نهبو ده حداح بهرامبهري يك دارخورما؟ نه مه به هه موو پيغه دريتك بازرگانيه كي قازانج به خشه...

پياوه كه رازی بوو و پيغه مبهري خوا صلوات و سهلامی خواي له سر بيت له گه ل هاولان شايه تي نهم كرين و فروشتنه بوون و گرتيه سته كه كرا.

نهبو ده حداح به دلخوشيه وه سه بيريكي پيغه مبهري خواي كرد و گوتی: من دارخورمايه كم ههيه له بههشت، وانيه نهی پيغه مبهري خوا؟

پيغه مبهري خوا صلوات و سهلامی خواي له سر بيت فرمووي: نه خير

نهبو ده حداح واتی وړما له وه لآمه که ی پیغه مبهړ صدلات و سهلامی خوی له سهر بیت...

پیغه مبهړی خوا قسه کانی خوی ته اوو کرد و فرمووی: خوی گه وړه دارخورمایه کی بهرام مبهړ به دارخورمایه ک دا به لآم تو به شش سد دارخورما که ت زیاد کردنت له سهر به خشنده یی خوی گه وړه کرد، خوی گه وړه ش بهرام مبهړ نم به خشنده ییست که خوی خاوهن به خشنده یی یه له به هشتدا هینده ی باغی خورمای بو ناماده کردیت که له زوریان له هژمار نایهت.

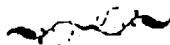
پیغه مبهړی خوا صدلات و صدلات و سهلامی خوی له سهر بیت فرمووی: ده زانن چند دارخورمای بهردار بو نهبو ده حداحه؟ لهو ساته وه پیغه مبهړی خوا وه سفی دارخورما کانی بو نهبو ده حداح کرد تا نهو راده یی هاوه لآن سهریان سورما له وه سفه کانی پیغه مبهړ و ناواته خواز بوون که نهوان کپاری نم دارخورمایه بان و له شوینی نهبو ده حداح بان!

کاتیک نهبو ده حداح گه پرایه وه مالی خوی بانگی هاوسره که ی کرده دهره وه ی مال و پپی گوت: من باغه که و بیره که و کوشکه که و دیواره کم فروشته

هاوسره که ی نهبو ده حداح رووی گه ش بوویه وه له گه ل نم هواله چونکه دهیزانی پیاهه که ی له بازارگانیدا شاره زایه، خیزانه که ی گوتی به چندنت فروشته باوکی ده حداح؟ نهویش وه لآمی دایه وه و گوتی: به دارخورمایه کم فروشته که سوار چاک سد سا ل نه ژیر سیبهریدا دهروات...

هاوسره که ی پییگوت: قازانچیکي گهرهت کرده نهبو ده حداح - قازانچیکي گهرهت کرده.

چیرۆکی ژیریەك

چیرۆکی یەكەم:

هاووولاتیەکی بەلجیکی بۆماوەی ۲۰ ساڵ رۆژانه بە پایسکله‌که‌ی خەریکی پەڕینه‌دی سنووری ئەلمانیا بوو. لە کاتی پەڕینه‌وەی جانتایەکی پر خۆڵ دەکرد و بە کۆلی دادەدا. پیاوانی سنووری ئەلمانیا دلتیا بوون لەوەی که ئەم پیاوه شتیك ناودیوی وولاته‌که‌یان دەکات بەلام هەموو جارێك که دەیانپشکنی جگه له خۆله‌که هیچی تریان نەدەدۆزیه‌وه.

نهیانی راسته‌قینه‌ ته‌نها دواي کۆچی دوايي بەرێژ دیستان ئاشکرا بوو، کاتیک له بیره‌وه‌ریه‌کانی ئەم رسته‌یه‌ی نووسیوو:....ته‌نانه‌ت هاوسه‌ره‌که‌شم نه‌یده‌زانی من ئەو سامانه‌ی که پتیکناوه له ده‌ره‌نجامی ناودیو کردنی پایسکله‌کان بوه بۆ ئەلمانیا!

ره‌گه‌زی ژیری لێره بریتیه له: خۆڵ کردن له چاوه‌کان، و سه‌رنجی خه‌لکان له‌سه‌ر نامانجەکت لابه‌ریت.

چیرۆکی دووهم:

له حوزه‌ی‌فدی کورپی یه‌مان ده‌گێرته‌وه گوتی: له شه‌ری خه‌نده‌قدا، پتغه‌مبه‌ری خوا سه‌لات و سه‌لامی خوای له‌سه‌ر بیته بانگی کردم و پیتی گوتم: پرۆ ناو سه‌ریازگه‌ی تو به‌بیشیه‌کان و بزانه‌ نه‌وان چی ده‌که‌ن و چی ده‌لێن، منیش له‌سه‌ر فه‌رمانی ئەو چوومه‌ نیتو سه‌ریازگه‌که‌... بارو دۆخه‌که زۆر ناخۆش بوو (تۆز و بایه‌کی زۆر به‌هێژ

هەلیکردبوو و کەس کەسێ نەدەتایەوه، لەو دادە ئەو وایان گوتی، ئەو
کۆمەڵی قورەیش، با هەریەک لە ئیرو سەیری ئەنێشە دەو، عوق بەلا و پێنا،
(نەوه کو نەناسراوی لێنیت)، حوزەیفە دەلیت سەیش عیقا دەستێر ئەوهی ئەویش
گرت و لێم پرسی تۆ کێیت؟ تۆ کێیت؟ نەویش شەوا، کە ئێس، عیقا، ئەو، ئەلام
رەگەزی ژیری لێرە بریتیه لە..... خێزایی لە دەستێر پێشخەری و هەلس و ئەو،
کردن بە متمانە بەخۆ بوونەوه بە شیوەیەک کۆمانت لەسەر لایەت.

چیرۆکی سێهەم:

ئەبو حەنیفە بۆمانی گێزرايهوه و گوتی: جارێکیان کەوتە بیابان و ئاو لێنەم بوو،
پیاویک لە نزیکم تێپەری، مەشکەیهکی ناوی پێبوو، منیش داواي تێژان نام
لێکرد، بەلام ئەو مەکوڕ بوو لەسەر ئەوهی ناوه کەم بە پێنج درهەم پێفرۆشیت و
منیش تەنھا پێنج درهەم پێبوو، ترسی ئەوێم هەبوو پارەم لێبڕیت، بەلام لەبەر
ئەوهی زۆر تینوو بووم ناچار بووم مەشکەکه بکرم. ناوم خواردوه تا تینوو بهتیم
شکا، داوی ماوهیەک لە حەسانهوه نان و شتم دەرھیناو بەعەرەبه کەم گوت، نەری
برالە هەندێک ئاردت ناوی، ئەویش گوتی: بۆ نا بێنە با بیخۆین، منیش بڕێک
ئاردی ووشکم پێدا.

کابرا هێندە ئارد خوارد تا تینوو بوو، ئینجا گوتی: نەری برالە قومێک ناوم
نادەیتی؟ منیش گوتم بۆ نا: پەرداخی بە پێنج درهەم!

بەم جۆرە، پێنج درهەم کەم بۆ گەزرايهوه و مەشکەکش بوو بە هیخۆم.

رەگەزی ژیری لێرە...شاردنەوهی نیەت و دروستکردنی دۆخی سەرکەوتنە!

چیرۆکی چوارەم :

جمووجۆزێنکی زۆر ژیرانه نەبیلێکی فەرەنسی پیتی هەلسا .
روژتیکیان بە پەرتاوی گەڕایەوه کۆشکەکە، ناسەواری دلە راوکی و شپرزەیی پتو
دیار بوو، هاوسەرەکی لە هۆکاری نەم دلە راوکییە پرسی و نەویش گوتی:
مارکیز کاجیلسترو پیتی گوتم کە تۆ خیانتی هاوسەرم لێدەکەیت لەگەڵ نزیکترین
هاورێتکام (نەم مارکیزە لە سیحر و جادووگەری ناو بانگی دەرکرد بوو).
خیزانەکی لە توورەبیان هۆشی لای خۆی نەما و زللهیهکی لە هاوسەرەکی
دا.....

داوای ماوەیهک ژنەکە بە هێمنی بە هاوسەرەکی گوتی: نێستاکە وا تێگەیشتم کە
باوەرت بە قسەکانی نیه؟!

نەویش گوتی: نەلبەتە باوەرم بە قسەکانی نەکرد، بەلام ئەو هەرەشەیی نەوی
لێکردم و گوتی نەگەر قسەکام راست بن ئەوا تۆ بەیانی کە لەخەو هەلسایت
دەبیت بە پشیلەیهکی رەش...!

روژی دواتر کاتیەک خیزانەکی لە خەو هەلسا بینی پشیلەیهکی رەش لە تەنیشتی
خەوتو، نیتەر لە ترسانا هاواری لێهەلسا و ژوورەکی جێهێشت.

پاشان گەڕایەوه لای پشیلەکە و لە بەرامبەری چەمایهوه و داوای لێبووردن و
لێخۆش بوونی لێکرد!.

نا لەم ساتەدا، هاوسەرەکی بە شمشیری دەستیەوه. لەپشت پەردەیی ژوورەکەوه
هاتە دەرەوه و بەردو هاوسەرەکی رویشت.....

رەگەزی ژیری لێرەدا بریتیه لە.....سوود وەرگرتن لە ئەفسانەیی خەلکان و
ناراستەکردنی بەم شتوێهیی کە لە بەرژەوهندی تۆ داویت! □

چېرۇكى پىنچەم:

ھىندى نەمابو دادگا نوتق بە حوكمى لەسئدارەدان بەسەر ئەو پىاوه بەسەپىتت
كە ژنەكەى خۇى كوشتېبو، نەگەر چى تا ئەو ساتەش لاشەكەى نەدۇرأبووېوھ و
ھەموو ئەو بەلگانەش بەردەست بوون كە پىاوه كە تۆمەتبار دەكات.

پارىزەرى بكوژەكەش ھەولئ دەدا دەست بە پووشىتكىش بگرىت لە پىنناو رزگار
كردنى راسپىرەكەى.....بۆيە بە قازىەكەى گوت:

با حوكمى لە سئدارەدان بەسەر ئەم بكوژە بدرىت!.....پىويستە دەستەى
دادگا دلنبا بىت لەوھى كە تۆمەتبارەكە كۆژراوھكەى كوشتوھ.....

نئستاكە، لە دەرگای ئەم دادگايەوھ.....بەلگەيەكى بەھىز دەردەكەوتت لەسەر
بىتاوانى راسپىرەكەم ئەوئش زىندووئەتى و ھاتنە ژوورەوھى ھاوسەرەكەيەتى.....!
لەگەل ئەم قسانە دەرگای دادگا كراپەوھ، ھەموو چاوەكانى ناو دادگاكە سەبرى
دەرگايان دەكرد و چاوەروانى ھاتنە ژوورەوھى كۆژراوھكە بوون.....

دواى چەند چركەيەك لە بئدەنگى و چاوەروانى، كەس نەھاتە ژوورەوھ.....لئردەدا
پارىزەرەكە گوتى ھەموو چاوەروانى ھاتنە ژوورەوھى كۆژراوھكەى دەكرد
نەمەش ئەوھ دەسەلمىتت كە ئئوھ باوهرى سەد لە سەد تان نىە كە راسپىرەكەم
ھاوسەرەكەى خۇى كوشتوھ!

لئردەدا ھولئ دادگا پەر بوو لە دەنگە دەنگ و مقۇ مقۇ، و زۆر سەرسام بوون بە
زىرەكەى پارىزەرەكە....

قازىەكان جارىكى تر دەستيان كردهوھ بە گفتو گۆ... بۆ ديارىكردنى دوا

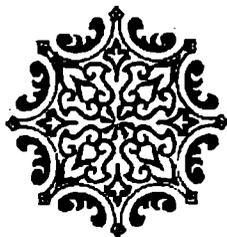
ھەلئىستيان

دواى كاتۆمىرتك حوكمەكە دەرچوو.....

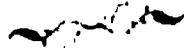
لحوكمى له سىنداره دان سه پيترا به سه ر پياوه كه له بهر نه وهى به لگه يه كى حاشا
هه لنه گر كه وته ده ست دادگا كه نهم پياوه تۆمه تبار ده كات به كوشتنى
هاوسه ره كهى!

دواى ده رچوونى بريارى دادگا، خه لكه كه نهم پرسياره يان لا دروست بوو: چۆن نهم
برياره تان ده ركرد؟

دادوهر وه لامى دايه وه: كاتيك پارتزه ره كه، نامازهى به وه كرد كه خيزانى بكوژه كه
نه مردوه و له ژياندا ماوه و له ده رگاي دادگاوه دپته ژووره وه، هه صوممان روومان
له ده رگاكه كرد و چاوهر وان بووين نهم ژنه بيته ژووره وه، جگه له يه ك كهس نه بيت
كه سه يري ده رگاي نه كرد، نه ويش بكوژه كه بوو.....هاوسه رى كوژراوا چونكه باش
ده يزانى كه خيزانه كهى مردووه و.....مردووش له دونيادا جاريكى تر
هه لئاستيته وه.

پیری شکۆدار و سەرنشینانی شەمەندەفەرە

چیرۆکی پیره میردی شکۆدار و سەرنشینانی شەمەندەفەرە کە تان بیستو؟
نەگەر نە تان بیستو، با بەبە کەو بە بیستین چونکە تاییەتە بە هەموومان و
گشتمان پتو بیستیمان پتییەتی و بزێ هەبە هەموومان نووشی هەمان بار بیینەو.
نە بە کێک لە وێستگەکانی شەمەندەفەر، سەرنشینان هەموویان سواری
شەمەندەفەری تاییەت بە گەشتە کە ی خۆیان دەبوون... بە کێک لەو شەمەندەفەرە
فیکە ی خزی لێدا وە ک ناماژەبە ک بز تەواو بوونی کات و جوولە کردن....
بە کێک لەو سەرنشینانە کە پیره پیاوێکی شکۆدار بوو و بە هەمان شەمەندەفەر
گەشتی دەکرد، کە مێک دوا کەوتبوو، بەلام خۆشەختانە لە گەڵ لێدانی فیکە
سواری شەمەندەفەرە کە بوو و گەشتە کە دەستی پتیکرد.

کاتێک وستی شوێنتیک بزۆخی بکاتەو تە پشووبە ک بدات، هیچ شوێنتیکی بەتانی
نە دۆزیووە.....! روه و فارگۆنی بە کەم چوو.... بیینی هەموو منداتن و یاری
دە کەن، سلاوی لێکردن.... ئەوانیش وە لامی سلاوێ کە میان دایمەو و دلێان خۆش بوو
بە بیینی کە سێکی وا رووگەشی شکۆدار، پیره پیاو داوای مۆلەتی کرد دالەدی
بدەن تا گەشتە کە تەواو دەبێت؟ مندالەکانیش وە لامیان دایمەو و گوتیان: هی وە ک
تۆ لە سەر سەری خۆمانی دانە نیتین! بەلام نێمە ی مندال یاری دە کەین و هەل بەز و
دابەز ئە کەین، ئە ترسین ناپەرە حەتیت بز دروست بکەین و نە توانیت پشوو بەدیت و
لە بەر تۆ نێمەش نە توانین بە نازادی یاری خۆمان بکەین..... بەلام نەگەر بچیتە
فارگۆنی دوو، ئەوا بە دلنیا بیووە هەموویان پتیشوازیت لێدە کەن.

پیری شکۆمه‌ند هه‌لساو چوو بۆ فارگۆنی دووهم، بیینی ۳ گه‌نجی تێدایه، له دوا
ژۆناغی دوا ناوه‌ندین، سێگۆشه و بۆمیزیان پێبوو.... خه‌ریکی وه‌لامدانه‌وی
پرسیاره‌کان بوون.

شیخی نوورانی سلاوی لێکردن، نه‌وانیش وه‌لامی سلاوه‌که‌یان دایه‌وه و گه‌ش بوونه‌وه
به‌ بیینی نهم پیاوه گه‌وره‌یه و به‌خێرهاتنیان کرد و دل خۆشی خۆیان ده‌رپری به
بیینی....

شیخی نوورانی پرسیاری لێکردن ناخۆ ریگه‌ی ده‌ده‌ن له‌لایان بیینیته‌وه تا کۆتایی
گه‌شته‌که‌یان؟ نه‌وانیش گوتیان: شه‌ره‌فمه‌ندیه بۆ تێمه که‌ستیکی وه‌ک به‌پزێتان لای
تێمه بیینیته‌وه! به‌لام مامه شیخ خۆت ده‌بیینی تێمه خه‌ریکی خۆتندن و سا و سه‌تا
و یاسا‌کانی نه‌ندازه‌ین، هه‌ندیک جاریش ده‌نگمان به‌رز ده‌بێته‌وه، نه‌ترسین به‌م
ره‌فتارانه‌مان تۆ بیزار بکه‌ین و نه‌توانیت به‌ باشی پشوو به‌یت! نه‌مه‌ش بۆی هه‌یه
وامان لێبکات که نه‌توانین به‌ ویستی خۆمان بچۆین! به‌ تاییه‌ت که تێمه نزیکی
تاقیکردنه‌وی کۆتایی سالی‌ن.... بۆ ناچیه‌ فارگۆنی سێیمه؟ به‌خوا نه‌وه‌ی نهم رووه
نوورینه‌ی تۆ بیینیته‌ت هه‌ز به‌ دانیشه‌ن له‌گه‌ڵ تۆ ده‌کات و ریگه‌ نادات پزۆیت؟ شیخ
به‌ ناچاری نهم گه‌نجانه‌شی جیه‌تشت و چوو بۆ لای فارگۆنی سێیمه.

له‌م فارگۆنه‌دا، بیینی گه‌نجیک له‌گه‌ڵ هاوسه‌ره‌که‌ی دانیشه‌وه و پێده‌چیت له‌ مانگی
هه‌نگرینی دابن.... قسه‌ی خۆش و نه‌سته‌ق..... پێکه‌نین و
سوحبه‌تکردن.... هه‌ستی پر له‌ خۆشه‌ویستی و میه‌ره‌بانی.....

پیری شکۆدار سلاوی لێکردن، و نه‌وانیش سلاوه‌که‌یان وه‌لامدایه‌وه و گوتیان به‌خێر
بیت نه‌ی نیوچه‌وان رووناک.... فه‌رموو.... شیخ داوای لێکردن مۆله‌تی پێبده‌ن تا
کۆتایی گه‌شته‌که‌ لایان بیینیته‌وه چونکه شوێن نیه پشوو لێبده‌ت..... نه‌وانیش

گوتیان؛ هی وهك بهریتزان نئیمه تامه زرۆی دانیشتنین له گه‌ئێ، به‌لام! به‌لام وهك خۆتان ده‌بینن، نئیمه تازه هاوسه‌رگه‌ریان کردوه و له مانگی هه‌نگوینی داين..... كه‌شه‌كه‌مان رۆمانسیه و... گه‌نجانه‌یه..... ده‌ترسین جه‌نابتان له‌گه‌ژ نئیمه نه‌توانن پشووێ خۆتان بدهن و نئیمه‌ش هه‌ست به شه‌رمێك بکه‌ین له ده‌رپینی خۆشه‌ویستی و هه‌سته‌کاغان، پروا بکه‌ نه‌وه‌ی له‌م شه‌مه‌نده‌فهریه‌ جه‌ز ده‌کات تۆ له‌گه‌ئێ بیت..... بۆ ناچیه فارگۆنه‌که‌ی تر؟

په‌ری شکۆمه‌ند نه‌بجاریان رووی کرده فارگۆنی چواره‌م..... بپینی دوو که‌سی تیدا، به‌ له‌ کۆتایی سه‌به‌کانی ته‌مه‌نیان.... کۆمه‌لێك نه‌خشه‌ی زه‌وی و زار و په‌رژه‌یان له‌به‌رده‌سته و گه‌تووگۆ له‌سه‌ر ئه‌م زه‌وی و په‌رژه‌انه ده‌که‌ن و به‌روو بۆچوونیان ئالو گۆر ده‌کرد ده‌ریاره‌ی دواپه‌رژێ ئه‌م په‌رژه‌انه.

شیخ سلاوی لێکردن.... نه‌وانیش به‌ سه‌رسامیه‌وه وه‌لامی سلاوه‌که‌یان دا، به‌وه، وه‌ك بپتی پیاوی وا نوورانیان نه‌دیپیت و خه‌را به‌خه‌رهاتنی شیخی شکۆمه‌ند یان کرد. شیخ داوای مۆله‌تی مانه‌وه‌ی لێکردن تا کۆتایی گه‌شته‌که..... نه‌وانیش گوتیان نه‌مه‌ مایه‌ی شه‌ره‌فمه‌ندیه‌ به‌کێکی وه‌ك ئیوه‌ لامان بپیتته‌وه..... به‌ره‌که‌ت ده‌خاته دانیشتنه‌که‌مان، به‌لام نئیمه سه‌ره‌تای بازرگانیکردن و ژبانی پیشه‌ییمانه، ده‌ترسین به‌ گه‌تووگۆکاغان و سه‌رقالیمان تۆش بپزار بکه‌ین و ئه‌م باسانه‌ی نئیمه له‌گه‌ژ به‌ریتزان نه‌گه‌نجیت و له‌ به‌ری نه‌وه‌ی بپینه‌ مایه‌ی خۆشی بۆ جه‌نابتان، بپزارت بکه‌ین و هه‌ینده‌ی تر ماندوو بپیت. بۆ ناچیه ئه‌م فارگۆنه‌ی دوامان هه‌رچی له‌وتیه تامه‌زرۆی دانیشتن ده‌پیت له‌گه‌لتدا.....

به‌م شتیه‌یه شیخ دانه دانه فارگۆنه‌کانی کرد تا گه‌یشه‌ دوو فارگۆنی شه‌مه‌نده‌فهریه‌ که‌.

که چوه ژورده: بینی خیزانیکي تیدایه پینک هاتوه له دایک و باوک و منداله کانیان... له راستیدا هیچ شونیتکی به تال نه مابوو. شیخ سهلامی کرد و نهوانیش وهلامی سهلامه که بیان دایهوه و گوتیان به خیریتت نهی مامه پیره.... فمرموو وهره ژوردهوه....

باوکه که گوتی عمد رۆله هسته له باوهشی احمدی برات دانیشه، نهم جانتایانه لیره لابهرن و بیخه نه ولاره.... عبدالله تۆش هسته برۆ بز باوهشی دایکت..... نینجا باوکه که به شیخی گوت فمرموو دانیشه. نهمه همووی رویدا بیتنهوهی شیخ داوای مۆلت بکات.

له کۆتاییدا، شیخ داوای ماندوو بوونیتکی زۆر شونیتکی دۆزیهوه تیایدا بجه سیتتهوه. داوای ماوهیه که له رۆیشتن، شه منده فمره که له یه کیتک له ویتستگه کان وهستا.... فرۆشیاریتک که خواردنی نامادهی ده فرۆشت سمرکهوته ناو شه منده فمره که..... شیخی نورانی بانگی کرد بیتنه لای نهوان و به خانمواده کهی گوت: نیوه میوانی منن و چیتان پتخۆشه داوای بکمن، نهوانیش داوه ته که بیان قبول کرد و نهوهی نارزه زویان لیبوو خواردیان.... سمرنشینانی شه منده فمره که که نه مه بیان بینی په شیمان بوونهوه لهوهی دالدهی شیخیان نه دا له لای خۆیان.

پاشان شهرهت فرۆش هاته سهرهوه... به هه مان شیوه، شیخ شهرهتی بز هه موو خانه واده که کری و په رداختک شهرهتی پرته قالیشی بز خۆی داوا کرد. نای خویه.... هه موو سمرنشینانی شه منده فمره که سهیری نهوانیان ده کرد و خۆزگیان ده خواست نهم پیاوه له گهل نهوان با... په شیمانی دایگرتبون.... ههریه که به نهوی تری ده گوت... ویستی له گهلمان دابنیشیتت به لام.....

نه مجاره‌یان رژۆنامه فرۆش سرکهوت، شیخ بانگی کرد.... داوای گۆفاری (گوله‌کان ناوای نهم نومه‌تن) ی کرد بۆ دایکه‌که.... و گۆفاری (ببه به بانگخواز) یشی بۆ باوکه‌که کړی و.... گۆفاری (به‌چکه‌شیری باوهر) یش بۆ منداله‌کان، بۆ خوشی داوای رژۆنامه‌ی (نومه‌تی نیسلام) ی کرد... له‌ولاه‌ش په‌شیمانی و ناخ کیشان به‌رووی سهرنشینانه‌وه دیار بوو که چۆن نهم هه‌موو دیاری و به‌خششیه‌یان له‌ده‌ست دا...

به‌لام نهمه داخ و حه‌سه‌رتی گه‌وره نه‌بوو، و دواه‌مین دیاریش نه‌بوو بۆ نهم خانه‌واده میهره‌بانه..... که‌شه‌مه‌نده‌فهره‌که گه‌یشته شوینی مه‌به‌ست، سهرنشینان واقیان و پرما له‌و هه‌موو سه‌ریازه‌ی که هاتوونه‌ته ناو ویتستگه‌که... تاجه گولینه و گولنی ره‌نگاو ره‌نگ و جوانکاریه‌کان ویتستگه‌که‌یان نه‌خشاندبوو، که‌س نه‌یده‌زانی چی رووده‌دات و نهم پیشوازیه بۆ کیتییه. داوای وه‌ستانی شه‌مه‌نده‌فهره‌که، نه‌فسه‌رتیک سرکهوت و داوای له‌ سهرنشینان کرد که له‌شوینی خۆیان بێننه‌وه تا میوانی پاشا له شه‌مه‌نده‌فهره‌که داده‌به‌زیت، چونکه پاشا خۆی هاتوه بۆ پیشوازیکردنی...؟! هه‌موو چاوه‌پروانی میوانی پاشا..... پیره شکۆمه‌نده‌که بوو.....

کاتیک داوایان لیکرد له شه‌مه‌نده‌فهره‌که داده‌به‌زیت، نه‌و رته‌ی کرده‌وه به‌ته‌نیا داده‌به‌زیت و داوای کرد نه‌و خانه‌واده‌یه‌ی که جینگه‌یان بۆ کرده‌وه له‌گه‌لیدا بن تا پاشا خۆی ریزیان لیبینیت.

پاشا داواکی پیری شکۆداری قبول کرد..... خانه‌واده‌که بۆماوه‌ی ۳ رۆژ له‌به‌شی شاهانه پیشوازیان لیکرا.... دیاری زۆر و سه‌ریان پیشکه‌شکرا و چیژی زۆریان بینی له‌گه‌ران به‌نیو کۆشک و دیمه‌نه دل‌په‌ینه‌کانی سه‌رسامی کردن.

لیتره دا هم موو سهرنشینانی ناو شه مهنده فهره که حسره ت و په شیمانی زور تریان
چه شت... چونکه نهوان نم هم موو شته ناوازه یان له ده ستدا... له م کاتا نه شدا
په شیمانی داد نادات...

دوای نه وهی چیژمان بینی له م چیرۆکه، نه وه ماوه پرسیاریتکتان لیبکه م:
زانیتان نم پیاوه پیره کی به؟

هر له سه ره تاو ده ش گوتم نم چیرۆکه تاییه ته به هم موومان؟
ده زانم هم مووتان نم پیره تان ناسی و زانیتان مه به ستم له م چیرۆکه چی بو...
شیخی نوورانی تایینه.....

شهی تانی نه فره تی، په یمانی داوه که گو مرامان بکات و خوی گوره ش نم پلانه ی
ناشکرا کرده و له قورنندا توماری کرده: ﴿وَلَا ضَلُّهُمْ وَلَا مَبِئْتُهُمْ وَلَا مَرْنَهُمْ
فَلْيَبْتَئَنَّ إِذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرَّهُمْ فَلْيَغْيِرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ
وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾ (النساء: ١١٩)

ئیبلیس چاک ده زانیت ته گهر بلیت تاین خراپه یان سوودی نیه، نه وا سه رکه وتوو
نابیت له دوورخسته نه وه مان له تاین و به دلنیا ییه وه شکست ده خوات.....

نه وه له ده رگای (ته مرۆ نا سبه ی) دا لیتمان هاته ژوو ره وه
نای پابه ند بوون به تاین چه ند خو ش و جوانه..... به لام نه وانه هیشتا که مندالن
با به شی خو یان له یاری و گه م و گه پی خو یان وه ریگرن.... بو بیانبه ستینه وه... با
توزنک گه وه بن، سبه ی فتری تاین په روهریان ده که یین

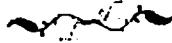
چەند جوانە بە ئايىنەو پابەند بىت: بەلام ئاخىر ئەوانە ھىشتا كە قوتايىن و خەرىكى خويىندىن.....خەرىكى تاقىكردنەو و ئەركى مالىھەن.....سەبى كە تەواو بوون فېرى ئايىن دەبن و پابەند دەبن بە بنەماكانى.....

نااااااھ.....ئىمە ھىشتا لە مانگى ھەنگوئىن... ئايىن پەرورەرى شىتىكى زۆر جوانە.....با تۆزىك ژيانىكى خۆش بەسەر بەرىن، كە بەيانى داھات پابەند دەبن بە ئايىنەو.....

ئىمە ھىشتا تازە لەسەرەتاي خۆپىگەياندىن...تازە قاچىكمان خستەوتە نىو دۇنياي بازىرگانىكردن.....بەلئىن بىت ماوھىەكى تر گىرنگى بە ئايىنەكەم دەدەم و... پابەندىش دەم پىي!؟

نازانىن بەيانى دىت تا پابەند بوونغان بە ئايىن رابگەيەن... يان لەژىر گىلداين.....! (نەمپۆ نا سەبى) دەردىكى كوشندەيە ھەموومان لە كارەكاناندا بەدەستىەو دەنالىنن، باوەرمان بەم پەندەيە كە دەلئىت: (كارى ئەمپۆ مەخەرە بەيانى) بەلام كارىشى پىناكەين بۆيە لە بونياتنانى دوارۆژمان شكست دىنن.....ئەمە لەدۇنيادا.....ھەرچى رۆژى دوايشمانە.....ئەوا تەمەن تىدەپەرىت و ئىمەش ھەر دەلئىن، سەبى ئەم كارە دەكەم.....با دەستم بەتال بىت نىنجا دەيكەم.....من ھىشتا مندالم با تۆزىك گەورە بم.....من ھىشتا گەنجىم... با تۆزىك دۇنيا بىنىم.....با كارىك بدۆزمەو...با...با...با.....

چون پياوهڪت هموو داواڪاريه ڪانت به جيئدههينيت

خاوهني نهم چپوڙڪه دلئت:

بهر له ماوهيهڪ سرداني دهسته خوشڪيتم ڪرد.... دواي چاڪ و چوني، قسهو باسما
ڪردهوه تا گهيشتينه سر باسي ژياني هاوسهري، نهو زور له هاوسهركهه خزي
رازي بو، چونكه وه نهو دهگوت، درتغي نيه له داينڪردني پيداويستيهڪاني
مال سردراي نهوهي شوفتريشيان نيه بؤ جيئبهجيتڪردني نهم پيداويستيهانه.

دواي ماوهيهڪي تر سردانيم ڪردهوه، دواي گفتوو گزيهڪي زور هاتينه سر باسي
خواردن مينيش داوام ليڪرد پيئكهاتهي نهو ڪيئڪهم بؤ بنووسيتتهوه كه له سرداني
پيشتر خواردبووم، نهو يش گوتي زور باشه، نهم چه ڪمهچيهي لاي خوت راکيشه
قهلميتڪ و دفتهريڪي تيدايه دهريهڪه تا برهڪاني لهسر بنوسي.

كه دفتهردڪهم ڪردهوه بؤ نهوهي لاپهريهڪي سپي ليئدهرڪهم، ههستم ڪرد نهم
دفتهره تايهته به تومار ڪردني پيداويستيهڪاني مال، نهوهي سرنجي راکيشام
نووسينهوهي شتهڪان بو به خهتيڪي زور جوان و سرنج راکيش:

لاپهريهڪي نهو دفتهره خوتندهوه..... زانيم بؤچي هاوسهري دهسته خوشڪهڪهم
بيزاري دهرنابرت له هينانهوه و ڪريني پيداويستيهڪاني مالوه. بزائن نهو چون
پيوستيهڪاني بؤ نووسيوه:

پهنيريڪي سپي وهك دلئت.....

قهياغ هدي قهياغ...

شهڪر... وهك خوتنت.....

تهماته... وهك ڪولمهڪانت...

ههنگوين... حمياتهڪهم.....

زه عفران... وهك رهنگی دلت....

سابوونیک وهك خۆت ناسك....

شیکولاته نهی جوانی... لهو کاته دا لیستی پێداویستییه کانی خۆم بیرکەوتەوه...
هیلکه - شهکر - شیرى قوتوى مندالانت لهبیر نهچیت - پینچ قوتوو ساس -
نارد - برنج

سۆتند بهخوا ئەم جۆره داواکاریه بۆمن بنووسرایهوه یهك دانهم نەدهکړی.....
وا بزایم ئەمه تهنها شیتوازی من نیه لهنووسینی داواکاریهکان، بەلکو هی
زۆریه مانه.....

زۆر پێکهنیم له شیتوازه ناز بهخشه کهی دهسته خوشکه کهم! ئەو بینی من شت
دهخوینمهوه و پێدهکهتم بۆیه گوتی: ئەوه بهچی پێدهکهنیت؟
گوتم: ئەم لاپهڕه یه م خویندهوه..... ئەویش پێکهنی و گوتی (بۆی ببه به ژن، بۆت
دهبیته پیاو).

دوای گهڕانهوهم لهم سەردانیه..... چاوه پیتی ههلیك بووم تا منیش خۆم تاقی
بکه مهوه.... به پەرۆشهوه چاوه پروانی جهژنی قوربانم دهکرد چونکه نزیکترین بۆنه
بوو، ویستم وهك دهسته خوشکه کهم و بۆ یه کهم جار شیتوازی نووسینهوهی
پێداویستییهکان بگۆڕم، بۆیه له پهریکدا لیستی کهم بهم شیتویه بۆ نووسیهوه:
خۆشه ویسته کهم:

پياز... بۆنی وهك بۆنی ده مت بیت... له ماته ماته.... له رهنگی چاوه کانت بیت....
به تاته.... وهك لووتت بیت... له لکه مێو.... وهك گوته کانت بیت....

دهسکی ماسیحه.... وهك بالات بیت
لهبیره کهی.... پیتش جهژنه قوربانیه کمان بۆ بینهوه.... به قهه خۆت بیت...
دوا مهکهوه چونکه یادت ده کهم.... له خۆشم دهوینت.

پیاوه داناکه

ماوهیهك بوو شتیك دودولتی كردبووم بویه بریارمدا بچمه لای دانایهك تا وهلامیتم
دهسكهویت، له لای دانیشتم و چاوه‌پروانی نهوه بووم دهرفعت بره‌خسیت تا
پرسیاره‌كه‌ی خومی لیبكه‌م. نهو زور به تیپینی بوو بویه دوا‌ی كه‌میتك دانیشتم
پتی گوتم پرسیاره‌كه‌ت بكه‌ رۆله‌ منیش پیتم گوت: ج شتیك له‌ مرۆفدا له‌هه‌مووی
سه‌رسام تره‌؟

دانایه‌كه‌ گوتی: مرۆفكه‌كان خزیان.....! كاتیك كه‌ منالین بیزار ده‌بن لهم
قۆناغه‌یان، په‌له‌ ده‌كه‌ن بۆ نه‌وه‌ی گه‌وره‌ بن، هه‌ر كه‌ گه‌وره‌ش بوون ئومید
ده‌خوازن بگه‌رینه‌وه‌ دۆخی مندالی.

مرۆفكه‌كان له‌ پیناو كۆكردنه‌وه‌ی پاره‌ ته‌ندروستیان له‌ده‌ست ده‌ده‌ن، پاشان هه‌مان
پاره‌ و بگه‌ر زیاتریش خه‌رج ده‌كه‌نه‌وه‌ بۆ گه‌رانه‌وه‌ی ته‌ندروستیان.
به‌ دل‌ه‌راو‌كیوه‌ بیر له‌ دوا‌رۆژ ده‌كه‌نه‌وه‌، و ئیستیایان له‌بیر ده‌كه‌ن، به‌مه‌ش نه‌ له
ئیستادا ده‌ژین نه‌ له‌ دوا‌رۆژ.

وا‌ ژیان به‌سه‌ر ده‌بن وه‌ك بلتی هه‌رگیز نامرن، كه‌چی هینده‌ سه‌یریش ده‌مرن
وه‌ك بلتی هه‌رگیز نه‌ژ یابن.....

دوا‌ی ئه‌م قسانه‌ چهند چركه‌یه‌ك له‌ بیده‌نگی تیپه‌ری بی‌ نه‌وه‌ی قسه‌یه‌ك
بكه‌ین.....

دیسان لیم پرسی: ئه‌م وانانه‌ چین كه‌ پیوسته‌ مرۆف له‌ ژياندا فیزی بیت؟
نه‌و گوتی:

◀ فیری ئەو دە بن که توانای ئەوەیان نیە وا لە خەڵک بکەن خۆشیان بوین، بە لکو کار لە سەر ئەو دە کەن چۆن خۆشەویست بن.

◀ خۆیان بە خەلکی تر بە راورد نە کەن.

◀ فیری لیبوردەیی بن و لیخۆش بوون تاقی بکەنەو.

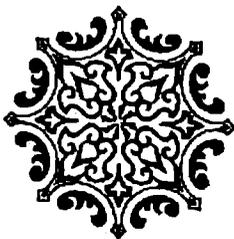
◀ لەو تیبگەن که جاری وا هەیه له چەند خوله کێک برینی زۆر قوول له خۆشەویستانیان دروست دە کەن، بە لām پێویستیان بە چەندین سال دە بیّت بۆ ساریژ کردنی ئەم برینه

◀ هەندێ کەس هەن ئەوانیان خۆش دەوێت، بە لām نازانن چۆن ئەم هەست و خۆشەویستیه یان بۆ دەر بێن.

◀ بۆ هەیه دووکەس سەیری یەك شت بکەن، بە لām بە شتوێ هێ جیاواز ببینن.

◀ بەس نیە تەنھا له یە کتر ببورن، بە لکو خۆشیان ببورن

له راستیدا قسەکانی هەمووی حیکمەت بوون بۆیه بە ملکه چیه وه گوتم: سوياست دە کەم و خواحافیزیم لیکرد.....

رۆزی و نه جهل

له حهسهنی بهسریان پرسى نهینى دنیا نهویستیت چى به؟ نهویش گوتى چوار
شت:

که زانیم کهسى تر کارى من ناکات نهوا کارم پیتی کرد
که زانیم رۆزى من ناچیت بۆ کهسى تر نیتړ دلنیا بووم لیتی
که زانیم خوی گهوره ناگای لیمه، شهرم کرد به گوناوهوه بمینیت
که زانیم مردن چارهروانغه، زادم ناصاده کرد بۆ دیدارى خودا
نیبراهیمی کورپى نهدهم پیاوئیکى خه مبارى بینى و پیتی گوت: نهگهر پرسىارى سئ
شتت لیبیکهه وه لأمم دهدهیهوه؟

پیاوه که گوتى: بهلئى

نیبراهیم پرسى: نایا شتیک ههیه لهم گهردوونه بئى ویستی خوا بهرپوهه بچیت؟

پیاوه که گوتى: نهخیر

نیبراهیم پرسى: نایا هیچ لهو رۆزیه کهم دهبیتهوه که خوا بۆتى بریار داوه؟

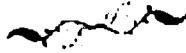
پیاوه که گوتى: نهخیر

نیبراهیم پرسى: نایا چرکهیهک لهو ژ یانهى که خوا بۆتى بریار داوه کهم دهبیتهوه؟

پیاوه که گوتى: نهخیر

نیبراهیم گوتى: نهى بۆچى وا خه مبارى؟

سکالا کردن له لای خوا

نه‌حنه‌فی کوری قه‌یس کوتی رژژینکیان ژانه سکینکی توندم گرت و چورمه خزمه‌ت مامم و سکالای ژانه سکه‌کهم لای کرد، نه‌ویش لیم تووره بوو و کوتی: نه‌ودی تووش‌ت ده‌بیت هه‌رگیز لای که‌س باسی مه‌که، چونکه پی‌اوان به‌گشتی دوو چینن: چینیکیان خه‌مبار ده‌بن که تووشی نهم باره بوویت و نه‌وی تریش دوژمنه و پیی خۆشه.

ندی برازاکهم...

سکالا لای که‌سینکی وه‌ک خۆت مه‌که، نه‌گه‌ر هه‌مان ده‌ردی تووش بوو وه‌ک توو به‌ده‌ستیه‌وه بنالینیت، به‌لکو روبری سکالا‌کته لای نه‌و که‌سه بکه که تووشی کردویت، چونکه ته‌نها نه‌وه ده‌توانیت چاره‌سهرت بکات.

برازاکهم....

چل سال ده‌بیت یه‌کینک له‌و چاوانهم له‌ده‌ست داوه! نه‌ چیا، نه‌ ده‌شت و ده‌رم پیی بینیه، ته‌نانه‌ت لای هاوسه‌ره‌که‌ی خۆشم باسم نه‌کردوه.

یه‌کینک له‌ پی‌او چاکان ده‌لیت:

سه‌یرم دیت به‌وانه‌ی که تووشی زیانیک بوونه و نهم نایه‌ته ناخوینیته‌وه: ﴿وَأَيُّوبَ

إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾ (الانبیاء: ۸۳)

واته: په‌روهر‌دگارا من زیانم پی‌گه‌یشتوه و توو له‌هه‌موو که‌سینک میه‌ره‌بان تری، چونکه له‌دوای نهم نایه‌ته خوی گه‌وره ده‌فرمویت:

﴿فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذَكَرَى لِلْعَالَمِينَ﴾ ﴿٨٤﴾ (الأنبياء: ٨٤)

واته: نیتمه وهلامی نزاکه ایمان دایه وه و نهو زیانهی پینگیه ییبوو له سه ریمان لابر د و چاکمان کرده وه.

◀ سدیرم بهو که سهش دیت که تروشی ناره حه تیه ک بوه و نهم نایه تهی له بیر کرده که ده فهرمویت: ﴿وَذَا النُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغْنِيبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ

أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ ﴿٨٧﴾ (الأنبياء: ٨٧)

واته: پاکى و گوره یی بز تز نهی خودای تاک و تنیا من له سه مکاره کان بووم، چونکه له دواى نهم نایه ته خواى گوره ده فهرمویت: ﴿فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَجَجَبْنَا لَهُ مِنَ

الْعَمْرِ وَكَذَلِكَ نُجَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ﴿٨٨﴾ (الأنبياء: ٨٨)

واته: نیتمه دو عاکه ایمان گبرا کرد و له م ناره حه تیه رزگارمان کرد، هدره ها باوه دارانیش رزگار ده که یین.

◀ سدیرم دیت بهوانه ی که ترسیان هدی و نهم نایه ته ایمان له بیر کرده که ده فهرمویت:

﴿الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا

وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ ﴿٧٣﴾ (ال عمران: ٧٣)

واته: نیتمه خوامان بهسه و باشترین راسپتردراوه که داواى کومه کی پاریزگاری لیبکه یین □

◀ چونکه له دواى نهم نایه ته ده فهرمویت □

﴿فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسْتَهُمْ سُوءٌ وَأَتَّبِعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾ (ال عمران: ۷۴) ﴿﴾

واته:،خودا نيعمهت و چاكه‌ی خۆی به‌سه‌ردا بارانندن و نه‌و ترسو بيمه‌ی هديان بوو بۆی وهرگيتران به خوشی و هيچ ناخوشيدك تووشيان نه‌بوو. ﴿﴾

◀ سه‌يريم به‌و كه‌سه‌ش ديت كه پيلانيان له دژی گيتراره و نهم نايه‌ته‌ی له‌بیر كرده كه ده‌فرمويت: ﴿فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أُمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ (غافر: ۴۴) ﴿﴾

واته: من كارو باری خۆم نه‌سپارده‌ی په‌روه‌ردگار ده‌كه‌م، خودا بينه‌ری به‌نده‌كانه، چونكه هه‌ر له دواى نهم نايه‌ته ده‌فرمويت:

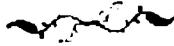
﴿فَوْقَهُ اللَّهُ سِيّٰمَاتٌ مَّا مَكْرُوا ط وَحَاقَ بِقَالٍ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ (غافر: ۴۵)

واته: خودا له خرابيه‌كاني مه‌كرو پيلاني نه‌وانی پاراست

◀ سه‌يريم به‌و كه‌سه‌ش ديت كه خواى گه‌وره نيعمه‌تى به‌سه‌ردا باراندوه به‌لام ترسی له‌ناو چوونی هه‌يه و نهم نايه‌ته‌ی له‌بیر كرده كه ده‌فرمويت: ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتِكَ قُلْتِ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرْنِ أَنَا أَقْلٌ مِّنْكَ مَا لَأُؤَلِّدًا﴾ (الكهف: ۳۹) ﴿﴾

واته: تۆ كه چوويته باخه‌كه‌ته‌وه بيتگوتبا (ما شاء الله) خواى گه‌روه چه‌ند جوانی بو‌رازاندومه‌ته‌وه، هيچ هيز و توانايه‌ك نيه به‌بى ويستى خوا هيچ بكات، به‌تاييه‌ت كه من ده‌بينى هيز و تواناو سامان و مندالم به قه‌ده‌ر تۆ نيه (كه‌چى سوپاس بو خوا قه‌ناعه‌ت ده‌كه‌م به زۆرى ده‌زاتم).

راوچی و توره که بمرده که

جارتیک راوچیپیک له خهو هه لساو ویستی نه مجاره زووتر له رۆژان بچیتته نار ناو بو راوکردن. هه رچهنده دونیا تاریک بوو به لام نهو له ماله که ی خۆی ده رچوو و به ره به ره له قهراغی ده ریا که نزیک ده بوویه وه، له ناگاو شتیک بهر پییه کانی که وت.....

سهیری کرد تووره که یه که پرپه تی له بهردی بچووک، تووره که که ی هه لگرته وه و به ته وه زه لی تۆره که ی له ته نیشته خۆی دانا و چاوه روانی خۆر هه لاتنی ده کرد.

شتیک نه بوو خۆی پی خه ریک بکات، بۆیه تووره که که ی کرده وه و دانه یه که له بمرده کانی ناو تووره که که ی ده رهینا و فرییدا ناو ده ریا که... پاشان دانه یه کی تریشی ده رهینا و به هه مان شتیه ی یه که م فرییدایه ناو ده ریا که... به ردیکی تر و..... به کیکی تر... تا خۆر ده هات و دونیا رووناک بووه وه... راوچییه که یه که بهردی له ناو ده ستیدا مابوو، که سهیری بهر ده که ی ناو دهستی کرد چه په سا و، باوه ری به خۆی نه کرد!..... نه مه نه لماسه... نه ی خواجه نهو یه که تووره که نه لماسی هه لگرتیوه وه....! نه ی هاوار خواجه گیان نهو یه که تووره که نه لماسی فرییدا ناو ناوه که....! نیتر له داخان دهستی کرد به گریان و سه رزه نشته کردنی خۆی.... نهو ساتمه ی له تووره که یه که کرد که سه رتا پای ژبانی ده گۆری..... به لام نهو له تاریکیدا هه موی فرییدایه نیتو ده ریا.

پیتان وانیه نه م راوچییه هیتشاکه به ختیک ی باشی هیه؟

نهو هیتشاکه نه لماسی کی له ده ستدا ماوه، خۆره که هه له هات بهر له وه ی نه مه شیان فرییدا ناو ده ریا.....

نەمەش تەنھا بۆ بەخت گەورەکانە و ھەر ئەوانیشتن دەبیت رۆژ بۆیان ھەلبیت
 نەگەر دواى ماو ھەیدە کیش بیت. کەچی بەدبەخت و بێنومیدەکان بۆی ھەیدە ھەرگیز
 خۆر لەلایان ھەلنەبیت..... ھەموو ئەلماسەکانی ژیان فرەدەدەن چونکە وادەزانن
 تەنھا بەردیکە و بەس.

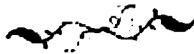
*****

ژیان گەنجینەبە کەى شاراو ھى گەورەبە..... بەلام نیتە جگە لە
 شارەنەو ھى یان لە دەستدانى ھىچى تر ناکەین ھەتاکو بەر لەو ھى بزانین ژیان چى!
 زۆرێکمان گالتمان بە ژیان کرد و بەکەم سەیرمان کرد.... بۆیە ژیانمان بە فەرۆ چوو
 و ھىشتاکە نەمانتوانى شتە شارارەکانى ناو ژیان و جوانى و دەولەمەندى بدۆزینەو ھ
 و تاقى بکەینەو ھ.

گرنگ نى ھەو گەنجینەبە ھى وونت کردو ھ چەندە..... چونکە نەگەر
 چرکەبە کیش لە ژیان ماىت ھەو ھە کریت شتیک بەکریت..... شتى کبە نەمرى
 دەمىنیتەو ھ..... شتیک ھەبە ئەنجام بەریت.... لەگەرپان بە نىو ژیاندا دواکەوتن
 نى..... بۆیە کەس ھەست بە بى نومیدى ناکات..... مەگەر بەھوى نەزانى و
 تارىکى نەبیت، نیتە گرمان ژیان بریتى ھە کۆمەلە بەردىک، ئەوانەى بەم جۆرە
 ژیانیان گرتە بەر، بەشکست خواردن و دۆپان رازى بوون بەر لەو ھى ھىچ جۆرە
 ھەولیک یان تىکۆشانىک بەدەن لە بىرکردنەو ھ و گەرپان و تىپامان.

ژیان لە کۆمەلانىک بەرد و تۆبەلە قور پىک نەھاتو ھ، بەلکو شتى شاراو ھ لە نىوان
 نەماندا ھەبە. نەگەر تۆ خاو ھن بىننىکى تىو بىت، ئەواخۆرى ژیانى ئەلماسىت
 بۆ ھەلدىت و بە ھىواى ھى نوى ژیان ت رووناک دەکەبەو ھ. □

فەلسەفەيەك پىي سەرسام بووم

پروڧيسۆره كه هاته ژووره وه و هەندىك له نامرازه كانى فيتر كردنى له دەست بوو.
قوتابيه كان چاوه‌روانى وانە ووتنەوه بوون..... بەلام مامۆستا كه يان قوتويه كى
شوشه يى به تالى دەرهيئاو..... دەستى كرد بە پر كردنەوه ي قوتوه كه به تۆپى
گۆلف و له قوتابيانى پرسى: ئايا قوتوه كه پر بۆتەوه يان به تاله؟

قوتابيان: هەموو كۆك بوون لەسەر ئەوه ي كه بەلئى پر بۆتەوه.
ئەجاره يان پروڧيسۆره كه سندووڧيكي ترى بچووكى دەرهيئا، هەندىك بەردى ووردى
تيدابوو.... بەرده كانى خسته نيو هەمان قوتوه شوشه كه و بەتوندى رايشه قاند تا
بەرده بچووكه كان جيگه ي خۆيان كرده وه له نيو شوشه كه!
پروڧيسۆره كه دووباره گوتى: ئايا شوشه كه پر بۆتەوه؟
قوتابيان: بەلئى ئىستا كه پر بۆتەوه.

پروڧيسۆر ئەجاره يان سندووڧيكي ترى بچووكى هيتايه دەرەوه كه پر بوو له خۆل و
دەستى كرد بە پر كردنەوه ي قوتوه شوشه كه بەم خۆلە ت اشويتن ئەما خۆلى
تینەچیت، ئینجا سەيرىكى قوتابيه كانى كرددو پىي گوتن: ئايا قوتوه شوشه كه پر
بۆتەوه يان نا؟

قوتابيان بەيەك دەنگ: بەلئى.... پر بۆتەوه.....
ئەجاره يان پروڧيسۆر بە دەم پىكه نينه وه فينجانىك قاوه ي هيتا و خستيه ناو قوتوه
شوشه كه وه وەك نامازەيەك بۆ ئەوه ي كه هيتا كه شويتن ماوه.....

قوتایان دهستیان به پیکه نین کرد چونکه لهو باوه ردها نه بوون نم شووشه یه هیچ شتیکی تر له خۆی بگریت....

دوای تهواو بوونی نم راهیتانه پرۆفیسۆر دهستی به قسه کرد و گوتی: ده مه ویت چیرۆکی نم کرداره بزنان، قهتابیه کانیش به پهروشهوه سهیری مامۆستا که یان کرد تا نهیتی نم راهیتانه بزنان:

پرۆفیسۆر گوتی: ئیزه کام قوتوه شووشه که بریتیه له ژایانی ئیوه..... تۆیه کانی گۆلفیش بریتین لهو شته پیوسته کانی ژایانتان وهك: نایین، به هاکان، رهوش، خیزان، مندال، تهنروستی، هاوړی، نه گهر هاتوو هه موو شتیکت له دهست دا به لام نم شته پیوستانه هه بوو نهوا ژایانت ده مینیت..... پره و جیگیره..... بۆیه گرنگی به تۆیه کانی گۆلف بدهن.

هه رچی بهرده بچوو کوکانیشه، نهوا بریتین له شته گرنه گه کان، وهك: پیشه، مال، نوتومبیل.....

خۆله کهش بریتیه له شته کانی تر یاخود با بلتین شته ساده و لاوه کیه کانی ژایانت....

سهیره کن نه گهر ئیمه سه ره تا خۆله که مان له قوتوه بکر دایه، نهوا شوین بۆ هیچ کامیک له تۆپی گۆلف و وورده بهرده کان نه ده مایه وه و بۆی هه یه نه مه له ژایانی ئیوه به دی بگریت....

نه گهر ئیوه هیز و توانا کانتان خه رج کرد له شته لاوه کیان له ژایانتاندا نهوا شوین بۆ شته پیوست و گرنه گه کان نامینیت. بۆیه ده بیئت زۆر ناگادار بن، سه ره تا کار له سه ره شته پیوسته کان.. دواتر گرنه گه کان... پاشان شته لاوه کیه کان بکه ن، تا ژایانتان جیگیر بیت.

قوتاييان به ووردی گوئیان له پروفیسۆره که بیان گرتبوو و سه رنجی به تهواری راکتسابوون، نهویش بهردهوام بوو له قسه کانی و گوئی: نامۆزگاریم بۆ هه ریه کیتان نهوهیه: ناگاداری په یوه ندیته به ئایینه که ته توند و تۆل بکه، دهست به به هه ر باوه روهوشتی بهرز بگره.... دیاری پتیشکه شی هاوهشی ژیانته بکه و بهردهوام خۆشهویستی و موحبیبهتی خۆتی بۆ ده رپه.... سهردانی هاوړتیکانت بکه و بهردهوام پرسیاریان بکه. هه ندیته کاتیش ته رخان بکه بۆ نه نجامدانی پشکنینی پزیشکی و باوه رته بهوه هه بیته که بهردهوام کات ههیه بۆ به جینگه یاندنی کاره کانی تر.....

له بیرتان نه چیت بۆ هه میسه.....

گرنگی به تۆبه کانی گۆلف بده.... چونکه نهوان شایه نی گرنگی پیدانن.....
نهولهویاتی ژیانته دیاری بکه.... چونکه نهوانی تر..... ته نهها خۆلن...
کاتیک پروفیسۆر له قسه کانی ته واو بوو.... یه کیک له قوتاییان دهستی بلنده کرد و گوئی:

ده کریت پیمان بلینی قاوه که مانای چی ده گه یاند؟ چونکه تۆ باسی قاوه که ته بۆ نه کردین؟

پروفیسۆر پتیکه نی و گوئی: خۆشحال بووم به پرسیاره که ته....
من قاوه که م به سه ره هه موو شته کان دا کرد تا نهوه تان بۆ روون بکه مه وه که.....
هه مرچه نده ژیانته پر بیته له مه شغه له ته.. نهوا هه میسه نهوه نده کاتته ههیه بۆ فینجانیک قاوه....

سهيرکردنی قیزهوانانه

کچیک له گهژ دهسگیرانه که ی بریار بوو له قاوه خانه یه که یه کتر ببینن. کچه که بهر له دهسگیرانه که ی گه یشت و له شویتیک بۆخوی دانیشته و داوای چایه کی له گارسۆنه که کرد و دهستی کرد به چا خواردنه وه.....

ناو قاوه خانه که زۆر جوان دروست کرابوو، له گهژ مۆسیقا که کشتیکی نارامی بۆ دانیشتهوان فراههم کردبوو گوته جوانه کان وای له م کچه کرد به دهم چا خواردنه وه که ی سهیری ناو قاوه خانه که بکات. له کاتی سهیرکردنی شته کان بینی گه گه ییک سهیری ده کات و بزه خه نه یه کی بۆ کرد! کچه که بهم رهفتاره تۆزیک قهلس بوویه لام هیچ گرنگیه کی پینه دا و بهرده وام بوو له چا خواردنه وه که ی.

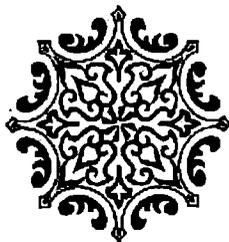
کچه که دهستی کرد نه م کوپه بهرده وامه له سهیر کردنی و بزه خه نه ی بۆ ده کات، بۆیه بریاری دا ههر که دهسگیرانه که ی هات باسی مهسه له که ی بۆ بکات و بیبکات به په ند بۆ هه موو شه وانیه وه که شه رهفتار ده که ن و ریز له نازادی و حورمه تی خه لک ناگرن.

له و کاته ی کچه له م خه یالاته بوو دهسگیرانه که ی گه یشت، داوای سلاو کردن له یه کتری و پرسینی هه وائی یه کتر کوره که ههستی کرد شتیک هه یه به لام نه و نایزانیت بۆیه بریاری نه و ی کرد ناخۆ شتیک ی نا ناسایی هه یه؟ کچه که شه رهفتاری ناشرینی نه و کوپه ی بۆ کرد..

دهسگیرانی کچه زۆر تووربه بوو بۆیه هه لساو به ره و کوپه که رۆیشت، دهستی بلند کرد و مستیکی به هیزی لیدا و به زهوی دادا، کچه که زۆر به شانازی و

سەرسامیەوێ سەیری پیاوێتی و نازایەتی دەسگیرانەکی کرد و پاشان قۆلی لەناو
قۆلی نا و لە قاوێخانەکی دەرچوون.

دوای چەند چرکەیک کۆرەکی بە هاوکاری گارسۆنیک هەلسایەوێ و بەدوای
گۆچانەکی گەرا تا دۆزیەوێ، بە هێمنی رینگاکە پێشخۆی بە گۆچانەکی پشکنی
و لە قاوێخانەکی دەرچوو..!

نەو شۆينەي ھەموو خەلك رووي تىدەكات

پىرايدا بۆ جارى يەكەم چىژى ھەرام تاقى بىكاتەو، سواری نەو فېرۆكەيە بوو كە دەيبات بۆ نەو شارەي كە بەچىژە جۆراوجۆرەكانى بەناوبانگە.

لە فېرۆكە خانە دابەزى و تەكسىيەكى گرت و چاوى لە شوفىرەكە نوقاند و گوتى: ببە نەو شۆينەي كە ھەموو خەلك رووي تىدەكات و سەرى بە كوشنى نوتومبىتلەكە دادا تا كەمىك بەسپىتەو.

نەو بىرى لە مەيخانەكان و شەوہ سوورەكان دەكردەو، بىرى لای نەو ئافرەتانە بوو كە تەنھا لە تەلەفزيۆن و رووي لاپەرەكان بينىويانىيەتى، خەيالى لای نەوساتانە بوو كە لەگەڭ نەم كەسانە بەسەرى دەبات. دواي ماوہيەك لە رۆيشتن، نۆتومبىتلەكە لە ناكاو وەستا نەويش سەيرىكى دەورو بەرى كرد.... بينى شۆينەكە زۆر سەير و نامۆيە....! نەمە ھەرگىز لەگەڭ پىشپىنيەكانى تىك ناكاتەو! ناخر نەو بە خەيالى نوتىلى چوار نەستىرە و ئافرەتى شوخ و شەنگەوہ ھاتوہ، كەچى نىستا لەبەردەم دەرگاىەكى سەير وەستاوہ!

لە شوفىرەكەي پەرسى: نىمە لەكوتىن؟

شوفىرەكە بە ساردى وەلامى داىەوہ: گۆرستانى شار!

بەتوورەيەوہ ھاوارى لەسەر شوفىرەكە كردوو پىتى گوت: من دەمەويت بچمە شۆينى شەوانە و يانەكان، نەك گۆرستان!

شوفىرەكەش گوتى: بەلام يانە و شۆينى شەوانە ھەموو كەس رووي تىناكات، كەچى ھەموو خەلك، بەبى جياوازي دىنە گۆرستان.....مەگەر خۆت نەتگوت ببە بۆ نەو شۆينەي كە ھەموو خەلك رووي تىدەكات؟ □

شۆخ و شهنگه

له باخچهیهکی گشتیدا دانیشتوو سهیری خه لکه که ی ده کرد چیده که ن و چۆن ده جوو لینه وه... هیندیك یاریان ده کرد و هیندیكیش خۆیندنه وه... به کینکیش لهو سهروه له بهر زۆر دانیشن بیزاری دایگرتیوو وخه وه کوتکه ده بیرده وه.....!

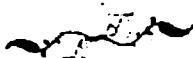
له دووره وه ژنیکی شۆخ و شهنگی بینی، وه ک تاووس ده پرۆیشت.....
رۆیشتنی ئەم ئافه ته زۆر کاری تینکرد، بۆیه ویستی له دلێ خۆیدا به راوردیکی خیرا له نیوان رۆیشتنی ئەم ئافه ته و هاوسه ره که ی خۆی بکات که وه ک رۆیشتنی سه رباز وایه! له راستیدا به راورده که نه ده کرا چونکه ههستی کرد جیاوازیه کی زۆر له نیوان ئەم دوو رۆیشتنه دا ههیه.

خه یالێ ئەو پیاوه زۆر دوور رۆیشتبوو به شیوه یه ک ناگای له ده ورو بهری خۆی نه مابوو، لهو لاشه وه ئافه ته که پهیتا پهیتا لیتی نزیک ده بوویه وه....! پیاوه که بینی مندالێک له ته نیشت ئەم ئافه ته ده روات، بۆیه له دلێ خۆیدا گوتی: یاخوا پیروزی هاوسه ره که ت بیت ئەم پیاوه شانسیکی گهوره ی ههیه، ژنیکی شۆخ و مندالێکی جوان

تا ده هات ژنه که نزیکتر ده بوویه وه، که چی ئەو له م دونیا یه هه ر نه مابوو! له ناکو بینی ژنه که گه یشته به رده می.... ئەو ئاره قه یه کی زۆری کرد و شه رمیکی زۆر گه وه دایگرت....

چونکه بۆی ده رکه وت ئەم ژنه شۆخ و شهنگه.... هاوسه ره که ی خۆیه تی و مندالێه که ی ته نیشتی شی..... کوره که ی خۆیه تی.

ژياني نمونهي

دوای عهسر بوو، بپرياريدا سهردانی دهسته خوشکه کهی بکات چونکه له وته ی شووی کرده سهردانی نه کرده. نهو له گهل هاوسره بازرگانه کهی له څیلايه کی گه وره ده ژین. دوای به څیر هیتان و هه وال پرسین قسه و باس هاته سر ژيانی هاوسه ری، نهو پرسپاری ژيانی نوئی دهسته خوشکه کهی کرد، نهویش باسی به خته گه وره کهی خوی کرد به زه ماوه ند کردنی له گهل هاوسره بازرگانه کهی.

بزی ده گتپرايه وه که چون هاوسه ره کهی ژيانیکی پادشاهانه ی پیبه خشیوه، مالیک وه که کوشک، خزمه تکار، پاره و بازار کردن، گهشت بۆ ده ره وه ی وولات.....

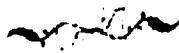
میوانه که، چاویلکه یه کی ره شی له چاو کرد بوو و به هیمنی گوتی له قسه کانی نه م هاوړپیه ی خوی گرت بوو، چون باسی باشی پیاوه کهی خوی و هوکاره کانی شاد بوونیان ده کات، نهویش له ناخا نومیدی ژيانیکی له م شیوه ی ده کرد.

حه سر ده ته کانی وه لا ناو چاویلکه کهی له چاوی کرده وه..... ناسه واری لیدان و ماکه ره شه کان له ژیر چاوه کانیدا ده رکه وتبوون.....

ده بیت بزاین که ژيان همیشه..... به م شیوه یه هم سووی خوشی نیه! به لکو ناخوشیسی تیدایه.

بەر لەوهی کارنیک بکهی.. بیرکەوه

دەگێرنەوه جارنکیان یەکنیک لە پاشاکان بریاریدا گەشتنیک بە نێو پایتەختەکهی خۆی بکات بەلام بێنەوهی بیناسنەوه، جلەکانی خۆی گۆزی و جلی بازارگانیکی پۆشی و بە نێو بازارە کۆنەکهدا دەسوورایەوه. لە کاتی سوپانەوهی بەنێو ئەم بازارەدا تێبینی دوکانیکی کۆنی کرد شتیکی وای تێدا نەبوو سەرغمی خەلگ بۆخۆی رابکێشیت! ئەم دوکانە شتیکی وای تێدانه بوو.... که زیاتر نزیك بوویەوه بینی پیاویکی زۆر پیر لەسەر کورسیهکی زۆر شۆڤە دانیشتو، جگە لە چەند تابلۆیهکی کۆن لە ناو دوکانەکه هیچ شتیکی تر نەبوو سەرغمی پاشا رابکێشیت، بۆیه ویستی نھیتی ئەم مەسەلەیه بزانتیت....

پاشا سلاوی لە مامە پیره هێمنەکه کردو نەویش بە شێوہیهکی جوانتر و بە متمانە بەخۆبوونیکی گەورەوه وەلامی سلاۆهکی دایەوه...

پاشا گوتی: من هاتومەتە ناو بازار شت بکرم.... نێو چیتان هەیه بۆ فرۆشتن؟

پیره پیاو بە متمانەوه گوتی: باشترین و گران بەهاترین شتی ئەم بازارەمان لایە!

ئەو ئەمانە ی گوت بێنەوهی هیچ نیشانەیهکی گالتە کردنی لێدەرکەوت!

پاشا بزەخەنەیهکی کرد و گوتی: بەراستیته؟

پیره پیاو: بەلێ بەراستمە، کالاکانی من بەهayan زۆر گرانه، بەلام کالاکانی بازار

برتیکی دیاریکراویان هەیه و لەم پرە تێپەر ناکەن....

پاشا لە قسەکان و متمانە ی ئەم پیره پیاوه سەری سوپما.... تۆزێک بێدەنگ بوو و

جارتیکی تر چاوی بەنێو دوکانەکهدا خشانند و... دووبارە گوتی: بەلام من شتیکی لە

دوکانەت نابینم بۆ فرۆشتن بێت؟

پیره پیاوه که گوتی: من دانایی ده فرۆشم..... زۆریشم لئی فرۆستوه و کرپاره کانیشم سوودی زۆریان لیبینیوه.....! ئیتستاش تهنها دوو تابلۆم لا ماوه.....

پاشا گوتی: هیچ قازانجت کردوه لهم بازرگانیه.....؟

پیره پیاو به پینکه نینهوه گوتی: بەلێ گه وره م... من قازانجی زۆر ده کهم، چونکه تابلۆکاتم زۆر گران به هان.....!

پاشا له تابلۆکان نزیک بوویهوه و تۆزی له سهر په کیتکییان لابرد، له سه ری نووسرابوو: پیره بکهوه بهر له وهی کار بکهیت.....

پاشا زۆر بیری لهم قسه یه کردهوه، پاشان ناوړی لی پیره پیاوه که دایه وه و گوتی: نهم تابلۆیه به چهند ده فرۆشیت؟!

پیره پیاو به هیمنیه وه گوتی: به ۱۰۰۰۰ دینار!

لێردا پاشا زۆر پینکه نی تا چاوه کانی پر بوون له فرمیسک، که چی پیره پیاوه که ههر له سهر نارامی خۆی مایه وه وه ک بلینی هیچی نه گوتبیت، نهو زۆر به شانازیه وه سهیری تابلۆکه ی خۆی ده کرد.....

پاشا گوتی: دههزار دینار؟! تۆ به راستیته!

پیره پیاو گوتی: بەلێ هیچ مامه له شی تیدا نیه

پاشا له پێداگرنتی نهم پیره میرده جگه له سهر سورمان و پینکه نین هیچ مانایه کی تری نه دۆزیه وه، بۆیه وای مه زنده کرد که نهم پیره پیاوه نه قلی تیکچووینت، بۆیه بهردهوام بوو له مامه له کردن له سهر نرخی تابلۆکه، ههر بۆیه ش ناماژه ی به وه دا که نهو تابلۆکه به ۱۰۰۰ دینار ده کړیت به لام پیاوه که رهتی کرده وه.

پاشا نرخه‌که‌ی به‌رز کرده‌وه بۆ سیّ هزار... پاشان چوار هزار... تا گه‌یشته نو
هزار.. که‌چی پیره‌میژد هر سوور بوو له‌سەر نه‌و نرخه‌ی که له‌سەر تادا
گوتبووی.

پاشا پینکه‌نی و بریاریدا له دوکانه‌که بیته ده‌روه و له‌و بر‌وايه دابوو که مامه پیره
بانگی ده‌کاته‌وه و به نرخیکی هه‌رزانه‌تر پیتی ده‌دات، به‌لام پیره‌پیاو جاریکی تر
له‌سەر کورسیه شپۆله‌که‌ی خۆی به هه‌یمنی دانیشه‌وه و هه‌یچ گرنگی نه‌دا به
رۆیشه‌نی نه‌و.

له‌و کاته‌ی که پاشا به نیو بازاردا ده‌سوورایه‌وه، ویستی شتی‌ک نه‌نجام بدات که
مه‌ردایه‌تی قبوولی ناکات، به‌لام نه‌و حیکمه‌ته‌ی بیرکه‌وته‌وه که ده‌لێت (به‌ر له‌وه‌ی
کارێک بکه‌یت.. بیرکه‌وه) بزیه یه‌کسه‌ر له‌م کاره‌ی پاشگه‌ز بوویه‌وه و! دلێ
کرایه‌وه... نه‌و بیرێ له‌م حیکمه‌ته‌ کرده‌وه و دانی به‌وه نا که سوودی له‌م حیکمه‌ته
بینی، بیرێ له‌وه کرده‌وه که شتی تریش هه‌ن ژیا‌نی لی‌ناخۆش ده‌که‌ن نه‌گه‌ر نه‌و
نه‌نجامیان بدات بی‌ بیر کرده‌وه.

پاشا به‌را‌کردن به‌شوین دوکانی پر پیاوه‌که دا ده‌گه‌را تا دۆزیه‌وه ! جاریکی تر
سلاوی کرده‌وه و گوتی: من بریارم دا نه‌م تابلۆیه‌ت لی‌بکێرم به‌ نرخه‌که‌ی خۆی.

پیره‌پیاو له‌سەر کورسیه‌که‌ی هه‌لسایه‌وه و ده‌ستی دایه پارچه په‌رۆکیکی کۆن تۆزی
سه‌ر تابلۆکه‌ی به‌ ته‌واوی سه‌په‌وه، شینجا تابلۆیه‌که‌ی دا به پاشا.

پاشا نه‌وه‌ی پیره‌پیاوه داناکه هه‌موو پاره‌که‌ی وه‌رگرت به پاشای گوت: من نه‌م
تابلۆیه‌م پیت فرۆشته‌وه به یه‌ک مه‌رج!

پاشا گوتی: فه‌رموو بلێ....

دهبیت نهم حیکمه ته له سمر دهرگای کۆشکه کهت، زۆترین شوین له ماله کهت،
ته نانه ته له سمر نهو کاره ستانه ی که به کارشیان دینیت، هه تاکو له ناوکۆشکی
حوکمرانیشت بنووسیت پاشا نهختیک بیری کرده وه و گوئی: رازیم به مهرجه کهت!
پاشا گهرشایه وه کۆشک.... بریاریدا پابه ند بیت به به لینه که ی، بۆیه ههر له ده گای
کۆشکی هه وانه وه ی تا ده گاته شوینه تاییه ته و هه ستیاره کان نهم حیکمه ته ی تیدا
نووسیه وه ته نانه ته له سمر جل و بهرگی خۆی و نه ندا مانی خانه واده که شی.

چهن دین سال به سمر ژبانی نهم پاشایه تییه ری بی نه وه ی گرفتیک ی بیته پیش،
ته ماعی دونیا و پله و پایه وای له سوپا سالاری وولات کرد پلانیک دابریژت بۆ
له ناو بردنی پاشا و خۆی شوینی بگریته وه و ببیت به پاشای وولات، بۆیه پلانیک ی
وۆر گلاوی داناو بریاریدا پاشا بکوژت له زنی سمر تاشه که یه وه. سوپا سالار
ویژدانی سمر تاشه که ی به بره پاره یه کی یه کجار زۆر کپی و رتکه که وتن له سمر
نه وه ی، کاتیک سمر تاش ریشی پاشا ده تاشیت چه قۆیه که به ملی دابینیت و به مەش
پاشا ده مریت و سوپا سالاریش ده بیته پاشای وولات.

هه موو چاوه پتی رۆژی سمر تاشینی پاشا بوون، که نهو رۆژه هات، سمر تاش زۆر
به هیمنی و متمانه به خۆ بوونه وه به ره و کۆشکی پاشا به رتکه وت، که ویستی بیته
ژوره وه سهیری کرد له سمر دهرگا نووسراوه (به ره له وه ی کارتیک بکهیت... بیری
لیبکه وه)!....

نهم دتیره جۆره شپزه یی یه کی بۆ سمر تاشه که دروست کرد، به لام نهو دانی به خۆی
گرت و زۆر بیری له م دتیره نووسینه نه کرده وه. که هاته ژوره وه بینی ههر
له سه ره تای رتیره وه که تا کۆتاییه که ی چهن دین جار نووسراوه (به ره له وه ی کارتیک
بکهیت... بیری لیبکه وه) - (به ره له وه ی کارتیک بکهیت... بیری لیبکه وه) - (به ره

لهوهی کارتیک بکهیت... بیرى لیبکهوه)، نهم نویسینه نهجارهیان شتیکی لای سهرتاشه که دروست کرد.....بۆیه نهختیک شلهژانی لیده رکهوت و ترس دایگرت. سهرتاش بریاری دا چیتر سهیری پیتشهخۆی نهکات بهلکو تنها سهیری زهوی بهرپییه کانی خۆی بکات، دواى کهمیک له رۆیشتا بینی ههمان نویسین لهسهر زهوی نووسراوه، بۆیه هیئندهی تر ترس و بیم دایگرت، ههولئی دا دان بهخۆیدا بگرت و نهم دلّه راوکئی و شله ژانهی خۆی بشارتتهوه، بۆیه ههنگاوه کانی خیراتر کرد تا زوو بگاته هۆلئی سهرتاشینه که و نهم نویسینه کاری تینه کات.

ههرکه گهیشتنه ناو هۆله که ههستی به نارامیهک کرد چونکه پیتی وابوو رزگاری بوه له کاریگهری نهم نویسینه....

بهلام نهوهی سهرتاش واقی لی ورمانی بوونی ههمان نووسراو بوو له ناوهۆله که دا، نهو به تهواوی تووشی شلهچان بوو و له ناخهوه دهستی به رووخان کرد، ههر لهو کاتهی نهو بیرى لهم دپیره دهرکردهوه پاشا هاته ناو هۆله که و سهرتاش ویستی پیتشوازی لیبکات....بهلام که بینی لهسهر جلی پاشا ههمان دپیره نووسراوه (بهر لهوهی کارتیک بکهیت... بیرى لیبکهوه) نهوا بهیهک جاری له ناخهوه دارووخاو رهنگی زهرد هه لگهراو شلهژانیتیکی تهاو لهسهری بهدیار کهوت.....!

نهو ههستی کرد که مهستیان له نووسنی نهم دپیره تایبته بهوا! نهک ههر نهوهنده بهلکو ههستی که له ناخیا دروست بوو که پاشا پلانه کهیانی ناشکرا کردوه.

کاتیک خزمهتکاره که سندوقی تایبته به کهرسته کانی سهرتاشینی پاشای هینا، ترسیکی یه کهجار زۆر سهرتاشی داگرت چونکه لهسهر سندوقه کهش نووسراوو (بهر لهوهی کارتیک بکهیت... بیرى لیبکهوه)، لیرهوه سهرتاش کۆنترۆلی خۆی لهدهستدا، کاتیک ویستی سندوقه که بکاتمهوه دهسته کانی دهلمرزین و به ناسانی

وہك جاران بۆی نہ كرایهوه، نیو چهوانی نارہقہی لئندہتكا، به ترووكه چاوتك سہیری پاشای كرد بینی ناسایی رهفتار دهكات و هئیمنه، نهمهش هئیندهی تر دلہ راوکیئی بۆ سہرتاشه كه دروست كرد.

پاشا ههستی به شلهژانی سہرتاشه كه كرد بۆیه دهستی كرد به چاودئیری كردنی، سہرتاش ویستی كهفی سابوننه كه لهسەر روومدت و گہردنی پاشا دابنیت بهلام نہیتوانی نهم كارہ به باشی بكات، ویستی روو له دیوار بكات تا خۆی بدزیتہوه له بینینی راستهوخۆی پاشا بۆیه كه رووی له دیواره كه كرد بینی نوسراوه (بہر لهوهی كاریك بكهیت... بیری لئبكهوه) بۆیه هئیز و توانای لئبرا و كهوتہ به زهویدا، و لهبہردہمی پاشا كهوت.

سہرتاشه كه به گریانہوه دانی به پلانی كوشتنی پاشا و وورده كاریه كهی ههموو بۆ گئیراپہوه، پاشان باسی کاریگہری نہو حیکمهتہی كرد كه چۆن کاری تئیکردوه وای لئیکردوه له كارہ كهی پاشگہز بیتہوه.

پاشا دواي نهم رووداوه فرمانی كرد به دهسگیر كردنی سوپا سالار و ئەوانہی كه بەشدار بوون لەگەڵی لەم پلاندەدا، و سہرتاشه كهشی بووری.

پاشا بہرامبہر تابلۆكه وهستاو بہدہستی خۆی تۆزی سەر تابلۆكهی لابرد و بہ دلّ خۆشپہوه سہیری دەكرد، بۆیه دلّی بۆ ئەوه چوو خەلاتی پیرہمئیردہ داناكه بكات و حیکمهتئیکی تری لئبكرئیت!

وہك جارہ كهی تر خۆی گۆری هاتہ ناو بازار و بہرہو دەكانی پیرہ دانا بہرئبكهوت.... كه گہیشته شوئینی مہبہست بینی دوكانہ كه داخراوه؟! پرسیاری

كرد.... گوتیان بہداخهوه ئەو ماوهیہ كه كۆچی دوايي كردوه !

چیز که لیره ته‌واو بوو، به‌لام من هیشتا که ته‌واو نه‌بوومه، به‌لکو به‌شیوه‌یه‌ک و
وینایه کی نوی له‌گه‌لتان ده‌ست پی‌ده‌که‌مه‌وه.....

نه‌گه‌ر یه‌کی‌کمان هم دیرشه بنوسیت (خودا ده‌تیینیت، خودا نا‌گای لیتته، خودا
لیت نزیکه،.....) و له‌چهند شوینیکی مال‌که‌تدا هه‌لتواسی وه‌ک دیواره‌کانی
مال، کومپیوتر، له‌سه‌ر میتری نویسینگه‌که‌ت، به‌رام‌به‌ره
خۆت....له.....له.....له.....

نه‌گه‌ر هم دیرشه نویسینه له‌م هه‌موو شوینه نووسراو تۆش به‌ ووردی کارت له‌سه‌ر
هۆش و دلّی خۆت کرد تا نه‌و راده‌یه‌ی له‌ ناو ده‌ماره‌کانی خوینت
سوورایه‌وه.....

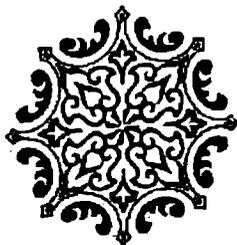
نایا ژیان‌ت نا‌گۆریت؟

کاریگه‌ری ئه‌رتنی به‌سه‌رتوه‌ نابییت؟

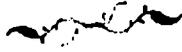
ره‌فتارت راست نابیته‌وه؟

له‌ هه‌ر شوینیکدا بیت ریک تر و به‌ره‌که‌تدار تر نابییت.....؟!؟

□

دوو جار بیر بگهوه بهر لهوهی کارینک بکهیت

دهگێرتهوه پیاوێکی ههژار ژنی هیناو مندالتیکی لهو ژنه بوو، لهبهر ههژاری بریاری دا ژن و مندالهکمی بهجیبهیتلیت تا بوژیوی ژیانیان دابین بکات، بزیه لهگهڵ هاوسهرهکمی رێککهوت که بۆماوهی بیست ساڵ لهگهشتهکمی بهردهوام بێت، وههگهر هاتوو یهک رۆژ لهم ماوهیه دوا کهوت نهوا خیزانهکمی نازاده و دهتوانیت مالهکه بهجیبهیتلیت و ژیانیکی نوی پێک بهیتیت.

بهم شتیهیه پیاوهکه مالهکه و هاوسهرهکه و منداله یهک مانگیهکمی خۆی جی هیش و بهرهو ههندهران بهری کهوت.

نهم پیاوه له ناشیک دامهزراو بۆ ماوهی بیست ساڵی تهواو کرێکاری تیدا کرد، تا کاتی نهوه هات بگهڕیتتهوه نیو ماڵ و حالی خۆی، بزیه رۆژیکیان به خاوهن ناشهکمی گوت: مامه گیان من بریارم داوه بگهڕیمهوه وولاتهکمی خۆم و هاوسهر و مندالهکم نیتساکه چارهپتی گهڕانهوه من، چونکه بهلینی نیتوانان بیست ساڵ بوو و دهسهوێت بزاتم بارهکه لهوی چۆن دهگوزهرت.

خاوهن ناشهکه پیتی گوت: ناکریت سالتیکی تریش لام بینهوه، تکا دهکهم، من نیتساکه لهگهڵ تۆ راهاتووم وهک کورپی خۆم سهیرت دهکهم؟

پیاوهکه گوتی: ناتوانم مامه گیان، کاتی گهڕانهوه هاتوه، ناخر نهوه بیست ساڵه من له خانهوادهکهم دوورم، نهگهر نه مسال نه گهڕیمهوه نهوا هاوسهرهکه مالهکه چۆن دهکات.

خاوهن ناشه که پټی گوت: تۆ ده زانی من زۆر ده وله مه ند نیم... جه زم ده کرد
یارمه تیه کی باشت بدهم، باوه پرم پټبکه له م سټ پارچه زټیره زیاتر شك نابهم له
ماله کم، نهوا دهیده م به تۆ، تۆ شایه نی زیاتری به لام من همر نه وه نده م هه یه .
پیاوه که سوپاسی ناشه وانه که ی کردو سټ پارچه زټیره که ی له گیرفانی داناو به ره و
ماله وه به رټکه وت.

له کاتی گه رانه وه ی سټ که س به لایدا تټیه رین، دوانیان گهنج و به کیکیان به ساللا
چوو که هه یچ قسه ی نه ده کرد به لکو ته نها سه ییری چۆله که کانی ده کرد و پټده که نی.
سلاویان له به کتر کردوو دوا ی به کتر ناسین بریاریاندا به یه که وه گه شته که ته او
به کن. پیاوه که له گه نجه کانی پرسی: نه م پیاوه پیره کییه؟ گوتیان باوک خانه.....

پیاوه که گوتی: نه ی بۆچی به م شټوه به پټده که نی ت؟

گوتیان: نه و له زمانی بالنده ده زانی ت بۆیه گو ی له قسه خۆش و نه سه ته قه گانیان
را ده گرت و پټده که نی ت.

پیاوه که گوتی: نه ی بۆ هه یچ قسه ناکات؟

گه نجه کان گوتیان: له بهر رنه وه ی همر قسه یه ک که له ده می ده رده چټت نرخ ی خۆ ی
هه یه!

پیاوه که گوتی: نرخ ی قسه کانی چه نده؟

گه نجه کان گوتیان نرخ ی همر رسته یه ک، یه ک پارچه زټیره!

پیاوه که له دلی خۆ ی گوتی من که سیکی هه ژارم، به پټدانی پارچه زټرټک له
به رامبه ر هه کمه تټیکی نه م ریش سپی یه، هه ژار تر نام، بۆیه ده ستی خسته ناو
گیرفانی و پارچه زټرټکی ده ره ټناو دای به پیره پیاوه که

پیره پیاوه که گوتی: له کاتی لافاو و ههستانی ناودا له روویار مه پیره وه و بیده نگ بوو.

هر چواریان بهرده وام بوون له رویشتن.

پیاوه که له دلی خوی گوتی: پیره میردیکی سهیره، زمانی بالندان ده زانیت و له بهرام بهر چند ووشه یه ک پارچه زیتیک وهرده گرت، ده بیت نه و جارویان چیم بی بلیت نه گهر پارچه زیتیکی تری بده می؟ جارنکی دهستی نایه ناو گره فانی و پارچه زیتیکی تری دا به پیره میرده که!

پیره میرده که گوتی: نه گهر بینیت باز له سهر شوینیکدا ده سووراپیه وه برۆ بۆ نه شوینه و بزانه له و شوینه چی روو ده دات و بیده نگ بوو.

پیاوه که دووباره له دلی خویدا گوتی: بزانه نه وه چی ده لیت، چند جار بینیم وه باز له سهر شوینی تاییه ت ده سوورپته وه به لام هه رگیز له شوینانه نریک نه بوومه توه تا بزانه چی روویدا وه..... با پارچه ی سییه میس بدهم بهم پیره میرده تا بزانه نه جارویان چیم بیده لیت!

پیره میرد گوتی: بهر له وهی هیچ کارنیک بکه ی له دلی خوتدا تا ۲۵ بو میره و بیده نگ بوو.

دوای ماوه یه کی زۆر له رویشتن به یه که وه، له شوینیکدا ناچار بوون له به کتر جیا بینه وه چونکه رتیه ویان جیا بوو، و سوپاسی یه کتریان کرد له سهر نه و کاته خۆشی به سهریان برد له ماوه یه دا و له یه کتر جیا بوونه وه.

له و کاته ی که پیاوه که له دتیه که ی نریک ده بوویه وه روویارنکی هاته پتیش، وستی له روویاره که بیمرتته وه به لام قسمی پیره پیاوه که ی هاتمه ییر، بزیه له لیواری روویاره که دانیشتن و پارچه ناننیکدی دهره تئاو دهستی به نان خواردن کرد و چاوه پروانی نه وه بوو

لاناوه که بوهستی نینجا بیه‌ریتته‌وه، له نا‌کاو گوتی له ده‌نگیک بوو، سه‌یری شوتنی ده‌نگه‌کی کرد، دوا‌ی که می‌ک سوار چاکیک دهر که‌وت. سوار چاکه‌که سل‌وی کرد و گوتی: بۆ لی‌ره دانیش‌ترویت؟ پیاوه‌کش گوتی، ناو هه‌لساوه و چاوه‌پوانی دامرکانی روویاره‌که‌م نینجا ده‌په‌ر مه‌وه....

سوارچاکه‌که پینکه‌نی و گوتی بروانه چۆن له‌م ناوه ده‌په‌ر مه‌وه. سوار چاکه‌که خزی به‌ ناوه‌که دادا، بی‌نرخانه سه‌یری ناوه‌که‌ی کرد، که‌ چوه نی‌و ناوه‌که نه‌یتوانی به‌رگه‌ی شه‌پۆله به‌هیزه‌کانی ئەم روویاره بگری‌ت بۆیه له‌سه‌ر ئەسه‌په‌که که‌وته خواره‌وه و خنکا.... به‌لام ئەسه‌په‌که دوا‌ی ته‌قه‌للایه‌کی زۆر گه‌رایه‌وه لای پیاوه‌که نه‌ویش جله‌وی ئەسه‌په‌که‌ی گرت و سواری ئەسه‌په‌که بوو و ده‌ستی کرد به‌ گه‌ران به‌دوا‌ی پردیک تاکو لیتی بیه‌ریتته‌وه.

دوا‌ی گه‌رانیکی زۆر پردیکی دۆزیه‌وه و به‌ ئاسانی په‌ریه‌وه نه‌ویه‌ری پرده‌که و به‌رده‌وام بوو له‌ رویش‌تن به‌ره و دینه‌که‌ی. پیاوه‌که رنی که‌وته ناو دارستانیکی چر، له‌ راستیدا ترسناک بوو، پیاوه‌که گوتی له‌ ده‌نگیکی سه‌یر بوو، سه‌یری ئاسمانی کرد بینی کۆمه‌له‌ بازیک له‌ ئاسماندا به‌سه‌ر به‌ک شوتندا ده‌خولینه‌وه و قیژه‌ لیده‌ده‌ن.... پیاوه‌که وه‌ک جارێ ویستی دوور که‌وتته‌وه! به‌لام قسه‌ی پیره‌ داناکه‌ی هاته‌وه بیر بۆیه‌ بریاریدا بچیت بزانی‌ت نه‌و بازانه‌ به‌ده‌وری چیدا ده‌خولینه‌وه.

به‌هیمنی و بی‌ئهو‌ی کس هه‌ست به‌ هاتنی بکات له‌ شوتنی کۆیونوه‌ی بازه‌کان نزیک بوویه‌وه.... به‌راستی دیمه‌نیک ترسناک بوو! سێ پیاوی به‌ کوژراوی بینی، له‌ نزیک یه‌کیکیان جانتایه‌ک که‌وتبوو. هاته‌ سه‌ر کوژراه‌کان... سه‌یری جاتاکه‌ی کرد.... پیر بوو له‌ پاره و پارچه‌ی زیر! بۆی دهرکه‌وت که‌ هه‌رسیتکیان له‌ کاتی دابه‌شکردندا ریک نه‌که‌وتوون بۆیه‌ یه‌کتریان کوشتوه‌!. نه‌ویش جانتا زیره‌که‌ی

هه‌لگرت و ده‌مانچه‌یه‌کیشی له‌گه‌ل خۆی برد و خێرا ئهو شوینه‌ی به‌جیه‌شت و
به‌رده‌وام بوو له‌گه‌شتی گه‌رانه‌وی.

شو داهاات و پیاوه‌که‌ گه‌یشته‌وه‌ دێیه‌که‌ی خۆی، ئهو له‌ خۆشیا‌نا نه‌یده‌زانی چی
بکات، ویستی له‌ده‌رگا بدات و به‌جیه‌ته‌ ژووره‌وه‌ و به‌ بینینیا‌ن شادییت، به‌لام
خه‌ته‌ریه‌که‌ به‌دلی داهاات! گوتی با‌یه‌که‌م جار له‌په‌نجه‌ره‌که‌وه‌ سه‌یری هاوسه‌ره‌که‌م
بکه‌مو تیریم له‌ بینینی نینجا له‌ده‌رگا ده‌ده‌م!

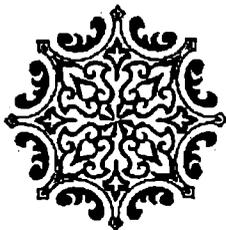
به‌لام ئه‌وه‌ی چاره‌روانی نه‌ده‌کرد بینی.....بینی هاوسه‌ره‌که‌ی له‌گه‌ل پیاویکی بیگانه
قه‌سه‌ ده‌کات! پیاوه‌که‌ پشتی له‌و بوو، له‌دلی خۆیدا گوتی چۆن ده‌بیته‌ هاوسه‌ره‌که‌م
خیا‌نه‌تم له‌گه‌ل بکات و پیاویکی تر بینیتته‌ ما‌لم، ناخر هیشتا‌که‌ کاتمان ماوه‌.....!
بۆیه‌ بریاریدا تۆله‌ی خۆی بکاته‌وه‌ و هه‌ردووکیان بکوژیت...

ده‌ستی له‌سه‌ر په‌لاییتکه‌ی ده‌مانچه‌که‌ داناو رووی ده‌مانچه‌که‌ی له‌ هاوسه‌ره‌که‌ی
کرد... له‌ نا‌کاو قسه‌ی پیره‌ دانا‌ی به‌بیر ها‌ته‌وه‌ که‌ پیتی گوت به‌ر له‌وی هه‌ر کاریک
بکه‌ی تا بیست و پینج بۆمیره‌.....بۆیه‌ نه‌ختیک هیتور بوویه‌وه‌ و بریاریدا تا بیست
و پینج بۆمیریت...

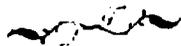
له‌و کاته‌ی که‌ ئهو ده‌ستی کردبوو به‌ ژماردن، گوتی له‌ پیاوه‌که‌ بوو ده‌یگوت:
دایه‌گیان به‌یانی به‌هه‌موو جیهاندا ده‌گه‌رتیم تا باوکم ده‌دۆزمه‌وه‌، ئه‌سته‌مه‌ بتوانم
بی ئهو بۆیم....

پاشان پرسی: ئه‌رێ دایکه‌ ئیستا‌که‌ چند سا‌له‌ باوکم رو‌یشتوه‌؟ دایکه‌که‌ش وه‌لامی
دایه‌وه‌: بیست سا‌لی ته‌واوه‌ کوره‌که‌م ئه‌وکاته‌ی باوکت رو‌یشت تۆ ته‌مه‌نت ته‌نها
مانگیک بوو.

که پیاوه که نهم قسانه‌ی بیست، په‌شیمان بوویه‌وه له‌وی که کردی... نه‌و هیتنده‌ی
نه‌مابوو به‌دهستی خۆی مالتی خۆی ویران بکات، و له‌دلتی خۆیدا گوتی: نه‌گهر تا بیست
و پینجم نه‌ژماردیا نه‌وه تا ماوم به‌م خه‌فته ده‌مامه‌وه، بۆیه ههر له‌ په‌نجه‌ره‌که‌وه
هاواری کرد: نه‌ی هاوسهره شیرینه‌که‌م، نه‌ی کوره‌ نازداره‌که‌م نه‌وه‌ی چاوه‌روانی بوون
نه‌وا هاتۆته‌وه و وهرن پیشوازی لیبکه‌ن.....
به‌ر له‌وه‌ی کارێک نه‌نجام بده‌ین، پتویسته له‌ سه‌ره‌تا بیری لیبکه‌ینه‌وه....تا له
پاشان په‌شیمان نه‌بینه‌وه.....

به‌های خوشه‌ویستی راسته‌قینه

ژیان له ناو خوشه‌ویستی و وه‌رگرتنی خشی لیتی یه‌کیکه لهو ناواتانه‌ی که مرۆژ هه‌یه‌تی، کاتیک تۆ که‌سینک خۆشتر ده‌ویت له‌هه‌موو که‌سه‌کان و شته‌کان له‌هه‌موو دونیادا و نه‌و هه‌سته‌ت لا دروست بوو که نه‌و که‌سه به به‌ها ترین و باشت‌ترین و نازیز ترین که‌سه جیهاندا، نیت‌ر ناگاداری ده‌بیت و به‌شداری ده‌که‌یت له چاره‌سەرکردنی گرفته‌کانی و هاوخه‌می ده‌بیت و که‌م و کورپه‌کانی بۆ پر ده‌که‌یه‌وه و نایه‌لیت پتویستی به‌که‌س بیت.

له‌م کاته‌دا تۆ تامی خوشه‌ویستی ده‌که‌یت و چیژی لیتوه‌رده‌گرت چونه‌که هه‌ست ده‌که‌یت قوبرانیت داوه، نه‌مه‌ش مانای خوشه‌ویستی راسته‌قینه ده‌گه‌یه‌نیت، بۆیه دلت پر ده‌بیت له ژیان و، هه‌نگاره‌کانت رووناک ده‌بن و هه‌سته‌کانت راسته‌قینه ده‌بن و تیشکی شادی و ده‌ده‌نه‌وه.

له‌ کۆنه‌وه دوورگه‌یه‌ک هه‌بوو، هه‌موو هه‌سته‌کانی مرۆژی تیدا کۆببویه‌وه، خۆشی و شادی و رق و ئیره‌یی و... ژیانیان له‌سه‌ر نه‌م دوورگه‌یه‌وه به‌سه‌ر ده‌برد.

رۆژتیکیان هه‌سته‌کان هه‌والی نه‌ه‌یان زانی که دوورگه‌که‌یان دووچارای نقوم بوون ده‌بیتته‌وه، بۆیه بریاریان دا زووتر نه‌م شوینه جیبیلن، که‌چی خوشه‌ویستی هه‌زی به‌وه ده‌کرد تا دواساته‌کانی ژیاننی نه‌م دوورگه‌یه هه‌ر له‌وی بیتیته‌وه.

هه‌رکه دوورگه‌که ده‌ستی کرد به‌ نقوم بوون، خوشه‌ویستی داوای یارمه‌تیکرد له ده‌وله‌مه‌ندی زرگاری بکات، نه‌و که‌شته‌کی زۆر گه‌وره‌ی هه‌بوو، بۆیه پیتی گوت: ده‌توانیت له‌گه‌ل خۆت ببه‌ی؟ ده‌وله‌مه‌ندی وه‌لامی دایه‌وه: به‌ دلناییه‌وه نه‌خیر؟! چونکه که‌شته‌که‌م پر له‌ زه‌رو شته گران به‌هاکاتم، شوین بۆ تۆ نه‌ماوه.

نه مجاره‌یان بریاری دا داوای یارمه‌تی له (له‌خوبایی) بکات نه‌ویش به خۆشه‌ویستی
گوت: ناتوانم یارمه‌تیت بدهم تو هه‌موو گیانت ته‌ر بوه نه‌گهر بیته ناو که‌شتیه‌که‌م
بو‌ی هه‌یه تێک بچیت.

خه‌مباری به لای خۆشه‌ویستی تێپه‌ری، نه‌مجاره‌یان داوای یارمه‌تی له‌و کرد
که‌چی خه‌مباری وه‌لامی دابه‌وه و گوتی: نه‌ی خۆشه‌ویستی من ناتوانم یارمه‌تیت
بدهم چونکه من هه‌ز ده‌که‌م به‌ته‌نیا بم.

نه‌مجاره‌ شادی تێپه‌ری و نه‌ویش نه‌یتوانی یارمه‌تی خۆشه‌ویستی بدات و رو‌یشت.
له‌ نا‌کا‌و یه‌کی‌ک بانگی کرد و گوتی نه‌ی خۆشه‌ویستی وه‌ره له‌گه‌ژ من با پرۆین من
یارمه‌تیت ده‌ده‌م....

ده‌نگه‌که به‌هی که‌سی‌کی پیر ده‌چوو، خۆشه‌ویستی هه‌ستی به‌خۆشه‌کی زۆر کرد
چونکه یه‌کی‌کی دۆزیه‌وه بتوانیت یارمه‌تی بدات و ته‌نانه‌ت له‌بیری چوو له‌ناویشی
پرسیت.... کاتێک له‌سه‌ر زه‌وی دابه‌زین که‌سه پیره‌که خۆشه‌ویستی جیه‌تشت و
رو‌یشت، کاتێک خۆشه‌ویستی هاته‌وه بیری که‌ پێویسته سوپاسی مامه‌ پیره‌ بکات،
له‌ زانستی باشتر نه‌دۆزیه‌وه پرسبیری ناوی نه‌و که‌سه‌ی لێبکات به‌تایبه‌ت که
نه‌ویش ته‌مه‌نداره و خه‌ل‌کانی‌کی زۆر ده‌ناسیت، نه‌ویش وه‌لامی دابه‌وه و گوتی: نه‌و
که‌سه‌ی رزگاری کردیت (کات) بوو! خۆشه‌ویستی‌ش به‌سه‌رسوپه‌مانه‌وه گوتی کات؟!
لی‌ره‌دا زانست به‌پێکه‌نینی‌کی پر له‌حیکمه‌ته‌وه گوتی: به‌لێ (کات)..... ته‌نه‌ها
کاته ده‌توانیت به‌های خۆشه‌ویستی بزانی‌ت.

به‌های راسته‌قینه‌ی خۆشه‌ویستی‌یه وات لێده‌کات به‌فیداکاریه‌وه بژیت و هه‌ست
نه‌که‌یت تو شه‌هیدی، چونکه تو له‌ دلتا شتی‌کت له‌باوه‌شدا گرتوه، ده‌ستی هه‌یج
که‌سی‌کی پێناگات.

کورتیه ک دهریاره دانهر موحسین جهبار؛

له دایک بووی: ۱۹۷۲ □

◀ یه کهم په پیمانگه ی له بواری په یوه ندی گشتی و په ره پیتدانی خۆیه تی له عیراق دا دامه زاننده له ساتی ۲۰۰۰ز.....

◀ راهیتانی به سه دان کهس و دهیان کۆمپانیا کردوه له بواری په ره پیتدانی تواناکان و به بازارکردنی کالاگان. □

◀ به ریتوه بهری گرووی کۆمپانیاکانی (صناع الابداع) ه (بۆ ریکلام کردن و وه به رهیتان و راهیتان). □

◀ به ریتوه بهری ئەم مالتپه رانه ی خواره وه یه: □

1- ریتبهری عیراقی نیو دهوله تی (www.ibd-iq.com). □

2- ریتبهری که مکرده وه ی عیراقی (www.iraqtd.com) دلیل المناقصات العراقية. □

3- بازاری عیراق بۆ خانوو به ره (سوق العراق العقاري) (www.estateiraq.com).

بۆ نه وه ی په یامه که به رده وه ام بیته، ئەم کتیبه به دیاری بده به خۆشه ویستانت چونکه رتیشانده ری چاکه وه ک چاکه کاره که وایه

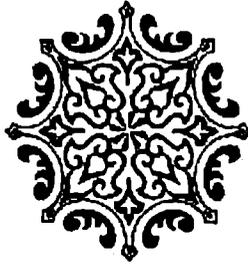
چى ئەم كىتەپ دەخونىيەوہ:

دەيان چىرۆكى راستەقىنە، كە ژيانى خاوەنەكانىيانى گۆريوہ و ھاتونەتە رىز سەركەوتوان و داھىنەران، نەك ھەر ئەوہندە بەلكو ھەندىكىان بوونە خاوەن ملىونان دىنار و دۆلار، بوونە سەركردە و ھەلكەوتوان.

چەندىن لەم كەسايەتايانە ژيانيان لە تارىكيەوہ گۆرا بۆ رووناكى.

ئەم كىتەپ ھەلىكى راستەقىنەيە بۆ ئەو كەسانەى كە بيانەويت پەرە بەخۆيان بەن و گۆرانكارى بەسەر خۆيان دايتن.

كىتەپكە زياتر لە جارىك دەخونىيەوہ و ھاورىكانىشت دەخونىنەوہ □

ناومرۇك

- پېتىشكەشەبە ۴
- پېتىشەكى ۶
- چۈن سوود لەم كىتەبە ومردمگىرىت ۶
- فېرىكرىن بە چىرۇك ۸
- فېرىكرىن و پەرومردە كىردى مىندال لە رىنى چىرۇكەوۋە ۱۲
- دانووستان ۱۶
- گەشەبىن بە ۱۷
- چىرۇكى كچىكى شۇخ ۱۹
- ھۆكارى فەرامۇش كراو ۲۱
- نەعلەكەى پاشا ۲۹
- رىكلام و نابىناكە ۲۹
- چىرۇكى بازەكە ۳۰
- چۈن زىانەكانت دەگۇرىت بە قازانچ ۳۲
- كارگىرى كارىگەر ۳۴
- لە وانەكانى زىان ۳۸
- حىكمەتلىكى پەرومردەى مەزن ۳۹
- بۇ ھەموو دايكىك و ھەموو تاكىك ۳۹
- نەمە چىرۇكىكى خۇشەوىستىە ھەرگىز لە پادى ناكەى ۴۱
- ھونەرى گوپگرتن ۴۵
- دەستى دۇستت بگرە ۴۷
- وانەبەكى ناپاب ۴۹

- جگه له هاوسهرمکه ددستم کرد بهدمرچوون لهگهل پهکینکی تر ۵۰
- پرسیارنیک و حکیمهتیک ۵۴
- بؤ همموو نهو کهسانه‌ی به دواى کۆچ کرنندا دمگه‌پین ۵۴
- چۆن وا لهمندالەکانت دمکه‌یت نوپز بخوینن؟ ۶۲
- شکست رینگه‌یه‌که بؤ سهرکه‌وتن ۶۶
- ئه‌براهام لینکۆن (نازادکهرى به‌نده‌مان) ۶۷
- هاورئ کئ یه؟ ۶۹
- چیرۆکی به‌له‌مه سه‌یرمه ۶۹
- چیرۆکی په‌ک دره‌مه‌که ۷۱
- چیرۆکی پاره وون بومه‌که ۷۳
- چیرۆکی ژنه داناکه ۷۴
- چیرۆکی خه‌لیفه‌ی دانا ۷۵
- چیرۆکی گهلای تووت ۷۶
- چیرۆکی نهو کهسه‌ی بزمی و بیرى چوو ۷۶
- چیرۆکی پیاوه مشتو مڤ کارمه ۷۷
- چیرۆکی گومان کارمه ۷۹
- چیرۆکی تاعوون ۸۰
- چیرۆکی خه‌لیفه و قازی ۸۰
- چیرۆکی حوکمی بی‌تاوانی ۸۲
- چیرۆکی زنه‌که و فیه‌هناسه‌که ۸۳
- چیرۆکی حه‌لان و حه‌رام ۸۵
- چیرۆکی په‌رسیاره هورسه‌که ۸۵
- چیرۆکی سه‌رکه‌وتنی ژاپون ۸۸

- ۹۲..... خواسته‌كانت رېښ بڼه
 ۹۴..... سهرکه‌وتنی به نه‌ندازه..
 ۹۶..... نه‌ینی کامه‌رانی.....
 ۹۸..... چیرۆکی زور خوښ.....
 ۹۹..... مروڤ گونا‌ه کاره چاک‌ترین گونا‌ه کارانیش تۆبه‌کاران
 ۱۰۴..... چیرۆکی سهرکه‌وتنی مروڤ.....
 ۱۰۵..... کوا رۆزیم.....
 ۱۰۶..... دئی دایکم.....
 ۱۰۷..... چیرۆکی له‌یلا و گورگه‌که به پئی گیرانه‌وهی نه‌وهی گورگه‌که.....
 ۱۰۸..... نا‌هه‌نگ.....
 ۱۱۰..... چیرۆکی بیا‌وه‌تی.....
 ۱۱۱..... چیرۆکی شه‌قیقی به‌ئخی و حاته‌می نه‌سه‌م.....
 ۱۱۵..... نامه‌یه‌ك.....
 ۱۱۷..... له به‌رووبوومه‌کانی چاکه‌ کردن له‌گه‌ڤ دایک و باوک.....
 ۱۱۸..... چیرۆکی راسته‌قیینه.....
 ۱۲۲..... بکوژی خوښه‌ویستی.....
 ۱۲۳..... چیرۆکی دار خورما.....
 ۱۲۶..... چیرۆکی ژیره‌ك.....
 ۱۳۰..... پیری شکۆدار و سهرنشینانی شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که.....
 ۱۳۸..... چۆن بیا‌وه‌م‌کت هه‌موو داواکاریه‌كانت به‌جی‌ده‌ه‌یت.....
 ۱۴۰..... بیا‌وه‌ دانا‌که.....
 ۱۴۲..... رۆزی و نه‌جه‌ل.....
 ۱۴۳..... سکا‌لا کردن له‌لای خوا.....

- ۱۴۶..... راوچی و توردهکه بهردهکه
- ۱۴۸..... فهلسهفهیهک پینی سهرسام بووم
- ۱۵۱..... سهپرکردنی قیزموانه
- ۱۵۲..... نهو شوینهی ههموو خهآک رووی تیدهکات
- ۱۵۴..... شوخ و شهنگهکه
- ۱۵۵..... زیانی نموونهیی
- ۱۵۵..... بهر لهومی کاریک بکهی.. بیرکهوه
- ۱۶۲..... دوو جار بیر بکهوه بهر لهومی کاریک بکهیت
- ۱۶۸..... بههای خوشهویستی راستهقینه
- ۱۷۱..... کورتهیهک دهربارهی دانهر موحسین جهبار:
- ۱۷۱..... چی لهم کتیبهدا دهخوینیوه:

f /MuhsenJabbar

كورتە يەك دەربارەى دانەر موحسین جەببار :

لە داىك بوى : 1972

- يەكەم پەيمانىگەى لە بوارى پەيوەندى گشتى و پەرە پىنئانى خۇيەتى لە عىراق دا دامەزاندووە لە ساىى 2000ز .
- رايهينانى يە سەدان كەس و دەيان كۆمپانيا كرده لە بوارى پەرە پىنئانى تواناگان و بە بازار كردنى كاڤاگان .
- بەرپۆبەرى گرووپى كۆمپانياگانى « صناعات الابحاث » (بۆ ريكلام كردن و وەبەرهيئان و رايهينان) .
- بەرپۆبەرى ئەم مائەپەرئەى خوارەبويە :
- 1- ريهەرى عىراقى نيو دونهتى
- 2- ريهەرى كەمكردنەوى عىراقى
- 3- بازاری عىراق بۆ خانوو بەرە

دەيان چيرۆكى راستە قىنە . كە ژيانى خاموئەكانيانى گۆريو و هاتوونەتە ريز سەر كەوتوان و داهينهەران .
ئەك هەر ئەوئەندە بەئكو هەندىكيان بوونە خاموئە ملىوئان ديار و دۆلار . بوونە سەر كرده و هەنكەوتوان .
چەندىن ئەم كەسايەتپانە ژيانيان لە تاريكيەو گۆرا بۆ رووناكى .
ئەم كتيبە هەئىكى راستە قىنەيه بۆ ئەو كەسانەى كە بيانەوئت پەرە بەخويان بدەن و
گۆراىكارى بەسەر خويان دايفنن .
كتيبىكە زياتر لە جارنك دەيفوننیهو و هاورنكائىشت دەيفوننیهو